115/2026.

KOSZISZ

Szent István Gimnázium

PEDAGÓGIAI PROGRAM

OM azonosító: 201756

2026

Tartalomjegyzék

AZ ISKOLA KÜLDETÉSNYILATKOZATA 5
Pedagógiai alapelveink 6
Az intézmény adatai 7
Az intézmény alapfeladatai 7
1. NEVELÉSI PROGRAM 8
1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 8
1.1.1. Nevelő-oktató munkánk pedagógiai alapelvei, értékei 8
1.1.2. Az intézményi nevelő-oktató munka céljai 12
1.1.3. Az intézményi nevelő-oktató munka feladatai 13
1.1.4. Az intézményi nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai 14
1.2. A KOSZISZ Szent István Gimnáziumban folyó képzés rendje, képzési specialitások 15
1.2.1. Négyéves képzési formák 15
1.2.2. Hatéves képzési forma 18
1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 19
1.3.1. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok 19
1.3.2. A személyiségfejlesztés területei 20
1.4. A teljeskörű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok 23
1.5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok 26
1.6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai 29
1.6.1. A pedagógusok helyi feladatai 29
1.6.2. Az osztályfőnök feladatai 30
1.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje 33
1.7.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek 33
1.7.2. Sajátos nevelési igényű tanulók 34
1.7.3. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanulók nevelése-oktatása 37
1.7.4. A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés 37
1.7.5 Képességkibontakoztatást (integrációt) elősegítő módszertani elemek 39
1.7.6 Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása 44
1.7.7 A szociális hátrányok enyhítését segítőtevékenységek 46
1.8 Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek, projektoktatás 47
1.9 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje 47
1.10 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái .. 48
1.10.1 A szülők közösségét érintő együttműködési formák 48
1.10.2 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák 50

1.10.3 Az iskola külső kapcsolatai 50

1.11 A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei 51

1.11.1. Felvételi vizsga követelmények 51

1.11.2. A tanulmányok alatti vizsgák célja, hatálya 55

1.11.3. Az értékelés rendje 59

1.11.4. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei 61

1.12 A felvételi eljárás, iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai 89

1.13 Az elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv 90

1.14 A közlekedési ismeretekkel kapcsolatos tananyagrész oktatása…….87

2. HELYI TANTERV 92

2.1 A választott kerettanterv megnevezése 92

2.2 A kerettanterv által meghatározott helyi óratervek és az azok feletti kötelező foglalkozások 92

2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei 97

2.4 A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósításának részletes szabályai 99

2.5 A mindennapos testnevelés megvalósításának módja 104

2.6 A választható tantárgyak, foglalkozások, és ezek esetében a pedagógus választás szabályai 106

2.7 A választható érettségi vizsgatárgyak emelt és középszinten, valamint azok helyi tantervi követelményei 106

2.8. A 11-12.évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelmények a NAT alapján 107

2.9. Az érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsgatémakörei 109

2.10. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei 112

2.11. Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje, az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség határideje 117

2.12.Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai 119

2.13. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei 121

2.14. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei 122

2.15. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok és tevékenységek 123

2.15.1. Az egészségnevelés elvei 123

2.15.2. A környezeti neveléselvei 127

2.16. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 132

2.17. A tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek 133

2.17.1. A jutalmazás elvei 133

2.17.2. A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei és formái 134
2.17.3. A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei 134
2.17.4. A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei 135
2.18. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek 136
2.19. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag 137
3. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK 137
3.1. A pedagógiai program érvényességi ideje 137
3.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata 137
3.3. A pedagógiai program módosítása 137
3.4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala 137
4. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉKOK ..... **Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
5. MELLÉKLET 143

AZ ISKOLA KÜLDETÉSNYILATKOZATA

Iskolai munkánk célja, hogy a ránk bízott gyermekeket megismertessük a keresztény életformával, s felvértezzük őket a világ kihívásaival szemben, korszerű, értékálló tudással.
Nevelési eszményeinket alapvetően a kétezer éves kereszténység, a keresztény értékrend követése, a katolikus egyház tanítása és hagyományai, az ökumenikus gondolkodás határozza meg.
Olyan tanulókat szeretnénk nevelni, akik:

- becsületesek, megbízhatóak, türelmesek, a másik ember, a szülőföld és a haza iránt felelősséget és szeretetet éreznek,
- tökéletesen felkészültek az őket körülvevő világ kihívásaival szemben,
- a modern világ manipulációival szemben kritikus magatartást tudnak tanúsítani,
- életük minden döntésénél mércének a katolikus értékrendet tekintik,
- katolikus hitükben, meggyőződésükben erősek, képesek mások elfogadására, áldozatkészségre, kitartásra,
- ép személyiséggel, biztos erkölccsel, erős hittel rendelkeznek.

Nevelési-oktatási munkánkkal szeretnénk megteremteni a tudás rangját, a szorgalmas és tisztességes munka értékét, a valláserkölcsös életmód tiszteletét.
Nevelési rendszerünkben kiemelt jelentőségű az élet és az ember tisztelete, az értelmi képességek fejlesztése, igényteremtés az önművelődésre, az egészséges életvitelre.
Olyan fiatalokat szeretnénk iskolánk falai közül elbocsátani, akik tisztában vannak az értékekkel és megértik a körülöttük lévő világ eseményeit.
A katolikus hit fénye járja át a világról, az életről, az emberről fokozatosan megszerzett ismereteiket.
Az intézményünk képzési rendszerében a súlypontokat az iskolahasználók igényei és az iskola pedagógiai lehetőségei együttesen határozzák meg. Természetesen ezeket a kor követelményeivel és a társadalmi elvárásokkal összhangban kívánjuk megvalósítani. Iskolánkat úgy szeretnénk működtetni, hogy minél több és szerteágazóbb sikerélmény lehetőségét biztosítsuk tanulóink számára.

„Az iskola dolga, hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat, hogy megtanítson bennünket a jól végzett munkaörömére és az alkotás izgalmára, hogy megtanítson szeretni, amit csinálunk, és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretnénk csinálni.”

(Szent-Györgyi Albert)

Pedagógiai alapelveink

- Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.
- Szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket kívánunk nevelni a ránk bízott tanulókból.
- Iskolánk - elsősorban a szülőkkel ápolt kapcsolatok révén - folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében.
- Nevelő-oktató munkánkat a demokrácia, a nemzeti értékek és az európai humanista és keresztény értékrend hatja át.
- Fontosnak tartjuk, hogy diákjainkban a követelmények belső igénnyé váljanak, a pontosság, a fegyelem és önfegyelem jellemezze őket.
- Lényegesnek tekintjük a társadalom elvárásai alapján a valláserkölcsi alapelvek és a kulturált viselkedésformák, az anyanyelvi műveltség elsajátíttatását.
- Megfelelő feltételeket nyújtunk a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez.
- Lehetőleg a dicséretet helyezzük előtérbe, törekedve arra, hogy az, valóban mindig indokolt legyen.
- Lépést tartunk az informatikai forradalommal.
- Reális önszemlélet és életszemlélet kialakításával segítjük a megfelelő továbbtanulási irány, illetve életpálya kiválasztását.
- Sajátítsák el tanulóink a megszerzett ismeretek rendszeres felfrissítésének, bővítésének technikáit, ezzel készüljenek fel az élethosszig tartó tanulásra, művelődésre.
- Az iskola nevelőtestülete, vezetése mindig érzékenyen reagál az új kihívásokra, alkalmazkodva a mindenkori legújabb követelményekhez. Pedagógiai hitvallásunkban a nevelés és oktatás, a szakmai képzés mindig azonos értéket képviselt, a tudás és a munka tisztelete mindig összetartozott. Ez az iskolai szellemiség, a tanuló centrikus pedagógusok munkája, szellemi kapacitása garanciája a XXI. század elvárásainak megfelelő új típusú iskola kialakításának.

A Pedagógiai Program jogszabályi alapjai

Törvényi szintű szabályozók:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt.)
- A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (Púétv.)
- A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) [1]

Kormányrendeletek és Miniszteri rendeletek:

- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet (NAT 2020)
- A Púétv. végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet
- A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- A nevelési-oktatási intézményekben a tiltott és a használatában korlátozott tárgyak köréről szóló 245/2024. (VIII. 8.) Korm. rendelet
- A pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024. (IV. 4.) BM rendelet [1]

Tartalmi szabályozók és helyi tantervi alapok:

- A 2020-as NAT-hoz illeszkedő miniszteri kerettantervek:
  - Kerettanterv a gimnáziumok 7–12. évfolyamára
  - Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyamára
- A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló mindenkori hatályos BM/EMMI rendelet.

„ ... mindenkor és mindenütt az emberszeretetről kell tanúskodnunk, vajúdó korunk szenvedő világát egyedül a hiteles szeretettel hódíthatjuk meg, minden más erő tehetetlen...”

(Adolph Kolping)

Az intézmény adatai

Hivatalos neve:	KOSZISZ Szent István Gimnázium
Székhelye:	4244 Újfehértó, Eötvös József utca 25.
A fenntartó neve:	Kolping Oktatási és Szociális Intézményfenntartó Szervezet
A fenntartó székhelye:	1035 Budapest, Vihar u. 8.
Típusa:	gimnázium

Az intézmény alapfeladatai

Alapfeladat	Az oktatás munkarendje
Gimnáziumi nevelés-oktatás: 4 évfolyamos gimnáziumi képzés 6 évfolyamos gimnáziumi képzés	Nappali munkarend

„Ahogyan ma tanítunk, olyan lesz a holnap."
(Szent-GyörgyiAlbert)

1. NEVELÉSI PROGRAM

1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1.1. Nevelő-oktató munkánk pedagógiai alapelvei, értékei

Az újfehértói KOSZISZ Szent István Gimnázium befogadó, inkluzív intézmény. Az iskola képes mind a különleges bánásmódot igénylő, mind a hátrányos helyzetű (HH), ill. halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók integrált nevelésére-oktatására. Egy más típusú integrációt is végrehajt az intézmény, a sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozóan.

Iskolánk a városban a legnagyobb tapasztalattal rendelkezik az integráló-fejlesztő pedagógiai munkában, emiatt is, a Kolping befogadó iskola. Évente osztálynyi tanuló érkezik hozzánk, akiknek új esélyt, új célt tudunk adni. Az iskola küldetése, hogy azon tanulókról is gondoskodjon, illetve azokról leginkább, akik szociális hátrányokkal küzdenek. Külön integrációs program keretében foglalkozunk a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal. Korlátozott számban integráltan nevelünk sajátos nevelési igényű tanulókat is. Kislétszámú osztályokban, családias légkörben folyik a tanítás. Számunkra nagyon fontos az integráció és együttnevelés, a hátránykompenzáció. A különbözőséget értéknek tekintjük, s a differenciálás nem pusztán felzárkóztatás és tehetséggondozás, hanem a leginkább személyre szabott fejlesztés. Az iskolánk küldetése, hogy azon tanulókról is gondoskodik vagy azokról leginkább, akik szociális hátrányokkal küzdenek.

A fiatalok számára az iskola közvetíti a kolpingi négyes célt:

- ismerjék meg a katolikus vallás alapjait, váljanak igaz Istenhívőkké,
- a családot becsülő és szerető, azt saját munkájukból eltartani képes, a nemzetért tenni akaró polgárokká kell nevelnünk.
- váljanak szakmájuk igazi mestereivé, akik tanultak, műveltek, készek az állandó önképzésre, valamint szeressék és becsülettel végezzék munkájukat;
- váljanak a kereszténység talaján álló igazi polgárokká, szerezzenek polgári erényeket, amelyek a hazához, a néphez és az egyházhoz kötik őket.

Társadalmi elvárások tekintetében az iskolát használók igényeinek kell megfelelnünk. Magas szintű nevelő és oktató munkánkon keresztül olyan erőfeszítésekre késztetjük tanulóinkat, amely sikeres és boldog emberré alakítja őket.

Iskolánk gyermekbarát, ugyanakkor rendre törekvő, világos rendszert kínál, amelyben minden gyerek a legmagasabb szinten bontakoztathatja ki képességeit, megtanulhatja a testileg, szellemileg, érzelmileg és erkölcsileg egészséges életvitelt.

Iskolánk a katolikus hagyományokra építve, korszerű ismeretekkel felruházott, nyitott, őszinte személyiségű, környezetével harmonikus kapcsolatban élő, hazáját szerető ifjúság felnevelését tartja elsődleges céljának.

Iskolai pedagógiai munkánkat a keresztény erkölcsi értékek, a nemzeti tudat, a demokratikus célok, a tanulók személyiségének fejlesztése, a korszerű technikai-technológiai szemlélet, s nem utolsó sorban a szeretet alapján határozzuk meg. Ezért a pedagógiai igényesség, a szakmai

felkészültség, a kimagasló hivatástudat szellemében neveljük és oktatjuk tanulóinkat.

Értékek

Nevelésünk meghatározó elemei azok az értékek, melyeket a tanulók, a nevelők, a szülők, a fenntartó és a társadalom elvár az iskolától. Kiemelt helyet kap a hagyományok ápolása, az értékek megőrzése és teremtése.

Ezen értékek közvetítői a pedagógusok, a szülők, akik személyes példájukkal, tapasztalataikkal, szakértelmükkel megfelelő hatásfokkal képesek befolyásolni a rájuk bízott fiatalok magatartását, viselkedését.

Pedagógiai Programunk előtérbe helyezi az embernevelést. A gyermeki személyiségfejlesztésben a kötelességek és jogok egyensúlyát, az egyén és a közösség egymásra utaltságát hangsúlyozza.

Törekszünk olyan egészséges lelkületű kellő önbizalommal rendelkező fiatalok nevelésére, akik egyéni életükben sikerorientáltak, a közösségben hasznos emberek lesznek.

Olyan teljesítményképes tudás megszerzését tűzzük ki célul, melyben az egyéni képességek, a kreativitás sokoldalúan kibontakoznak.

A személyiségfejlesztésben az értelmi nevelés mellett az érzelmi nevelést is erősíteni kívánjuk.

Az iskolai közösségek fejlesztésével a közösségi elkötelezettség, a demokratizmus kiszélesítése a célunk.

Olyan feltételeket igyekszünk teremteni, és olyan munkát végezni, hogy tanulóink testileg – lelkileg egészséges, felelős közösségi emberként tudjanak élni a mindennapokban.

Kiemelt feladatnak tekintjük a tanulókra való személyes odafigyelést, a személyre szabott foglalkozást mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás terén.

Arra törekszünk, hogy iskolánkban jó hangulatban, szép környezetben tanuljanak a gyerekek.

Környezeti nevelésünk tanulóközpontú, az ismert életkori sajátosságokra épít, holisztikus szemléletet követ, univerzális, jövő-, probléma- és tevékenységközpontú, folyamatos, interdiszciplináris és kísérletezésre, közvetlen tapasztalatszerzésre épít.

Kiemelt feladatnak tartjuk, hogy az egészséges életmód megismert elemei épüljenek tanulóink személyiségébe.

Célunk: a szilárd alapkészségek kialakítása mellett megtartani, keresni a szépet, a jót, az érdekeset, a hasznosat; kedvvel, örömmel szerezni az ismereteket; s kitartással eljutni a kitűzött célig.

Azért dolgozunk, hogy diákjaink harmonikus, kiegyensúlyozott, a felnőttek világában boldogulni tudó emberekké váljanak.

A világra való nyitott szemléletet szeretnénk diákjainknál kialakítani, akik a szűkebb és tágabb környezetükkel szoros kapcsolatban élnek, ápolják és büszkék hagyományaikra.

Arra törekszünk, hogy ápoljuk, továbbvigyük hagyományainkat, a családi tradíciókat, a felelősségtudatot, a felnőttek tiszteletét, a szülőföld, a szabadság, és a munka szeretetét, a dolgozók tiszteletét.

Célok, feladatok

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elérését, és a célok megvalósítását elősegítse. Ezt szolgálják tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó rendszeres és komplex értékelés,

valamint az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre, közösségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek. Mivel iskolánk nevelő-oktató tevékenysége a 7-12. évfolyamig terjed, ez fokozottan szükségessé teszi az egységes cél- és feladatrendszer mellett az életkorhoz, a nevelő-oktató munka szakaszaihoz alkalmazkodó eszközök, eljárások kialakítását, alkalmazását.

- Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.
- Fontos a tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés, és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül lehetőséget teremt a különleges bánásmódot igénylő tanulók számára is.
- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása.
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- A kompetencia alapú oktatás módszertanának, eszközeinek és eljárásainak széleskörű elterjesztése.
- A kulcskompetenciák kialakítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az egész életen át tartó tanulás lehetőségének megalapozása. Az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése.
- A pedagógusok módszertani kultúrájának folyamatos korszerűsítése.
- Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéné fontosságával.
- Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.
- Az IKT-eszközök folyamatos, tervszerű alkalmazása - internet, e-tananyagok, projektmunkák, stb. során.
- A digitális írástudás széles körű elterjesztése, mindennapi gyakorlattá válásának támogatása.
- A sikeres munkaerő piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése

Fontos számunkra

- A NAT szabályozásának megfelelően a kulcskompetenciák fejlesztése.
- A kompetenciamérések tapasztalataiból kiindulva a tanulói különbözőségek idejében történő felismerésével, a szervezeti keretek biztosította lehetőségek függvényében, egyénre szabott haladási ütem biztosítása.
- A tanítási órákon differenciált tevékenységi formák szervezése, a rendelkezésre álló éves órakeret racionális felhasználásával korszerű taneszközök, hatékony, változatos tanítási módszerek alkalmazása, a tanulás tanítása, sikeres új pedagógiai eljárások, módszerek kipróbálása, „honosítása”, elterjesztése, a tanulói tevékenykedtetés előtérbe helyezése. A pedagógusok fokozottan alkalmazzák azokat a módszereket, amelyekre különböző tanfolyamokkal, képzésekkel fel vannak készítve.

- A kompetencia alapú oktatás bevezetésével tartalmi fejlesztések megvalósítása (az iskola helyi tantervében és az éves munkatervekben részletesen szabályozott módon).
- Az intézmények közötti szakmai együttműködések kialakítása. A pedagógusok horizontális együttműködési, tanulási lehetőségeinek megteremtése.
- Az intézmény saját innovációinak megvalósítása, amely a helyi igényekhez igazodva, az egyéni fejlesztéseket, a nevelés-oktatás eredményességének fokozását, az esélyegyenlőség kiteljesítésére hatékony és sikeres, az egyéni fejlődést támogató oktatási utak, programok, nevelési eljárások, tanulásszervezési módok kidolgozását, azok gyakorlati megvalósítását szolgálja.
- Átfogó intézményfejlesztés megvalósítása, a fejlesztések eredményeinek az intézmény mindennapi gyakorlatába való beillesztését, a pedagógiai szemléletváltást segítő tevékenységek megvalósítása. Következetes, fokozatosan nehezedő követelménytámasztás, és a tanulói teljesítmények változatos formájú, személyre szóló folyamatos ellenőrzése, értékelése.
- Tehetséges tanulók korai felismerése, differenciált foglalkoztatásuk, fejlesztésük biztosítása és „menedzselése”, a kimagasló teljesítmény elismerése, jutalmazása.
- Iskolai, esetleg városi szintű rendezvények, ünnepélyek, megemlékezések, szervezése, változatos programkínálat biztosítása, valamint a szabadidő hasznos eltöltésének változatos módon történő segítése.

Egyházi jellegű célok, feladatok

Az Egyházi Törvénykönyvben rögzítettek alapján az iskolában folyó nevelés célja, hogy

- betöltse egyházi küldetését: elvezesse tanítványait Istenhez,
- teremtsen szintézist az Istentől kapott hit és a műveltség, valamint a hit és az élet között,
- tanulóikat művelt, jellemes keresztény emberekké, az egyetemes emberi értékek tisztelőjévé, a magyar haza és nemzet hűséges és áldozatkész alkotó polgáraivá formálja, akik mindenkor készek az örökölt és a jelenkori kultúra valódi értékeit befogadni, gyarapítani és közvetíteni,
- katolikus tanulóit egyházunk hitvalló tagjaivá, nem katolikus tanulóit vallásuk szabad gyakorlásának biztosítása mellett saját felekezetük és a katolikus egyház értékeinek megbecsülésére nevelje,
- a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésének, oktatásának felvállalásával a tanulókat továbbtanulásra felkészítse,
- az iskola tanulóinak szociális érzékenységét fejlessze,
- felkészítse a tanulókat a középfokú oktatási intézményekben történő továbbtanulásra.
- tevékenységünk minden szintjén a szeretet és összetartozás légkörének kialakításán fáradozunk az iskolában,
- a katolikus iskola sajátos küldetésének megfelelően biztosítjuk, hogy a tanulók szilárd és kiegyensúlyozott hitbeli ismeretekhez jussanak a rendszeres és módszeres tanórai hitoktatásban,
- segítjük a növendékek korának megfelelően a hit kibontakozását, a szentmisék és más hitéleti alkalmak megszerettetését, és ez által Istennel való mélyebb kapcsolat kialakulását,

- fontosnak tartjuk a vallási ünnepeinken való részvételt és azok méltó megünneplését,
- megteremtjük a tanítás előtti majd az utáni imádság, valamint a többi hitéleti alkalom lehetőségét,
- kiemelten kezeljük a testi nevelést, az egészséges életmód kialakítását, a sportolás megszerettetését, valamint a szülőkkel együttműködve a tanulók képesség- és személyiségfejlesztését, rendszerben való gondolkodásuk kialakítását.

1.1.2. Az intézményi nevelő-oktató munka céljai

Pedagógiai célunk mindazon értelmi és emberi-erkölcsi értékek kialakítása diákjainkban, amelyek birtokában teljes személyiséggé válnak, eligazodnak a világban és életük során nemcsak saját, hanem közösségük előbbre jutását is fontosnak tartják.

Pedagógiai munkánk célja, hogy:

- A gyermekeket, diákokat segítse abban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, gazdag (szépre, jóra fogékony) személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.
- A gyerekek, szülők, partnerek, környezet elégedettségére törekedjék, ezen belül: a hitéletbeli fejlődés, a tudás, a fegyelem, a továbbtanulásra való felkészítés fontosságát hangsúlyozza.
- A gyermekek, diákok morális és esztétikai szemléletét alakítsa, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényét fejlessze.
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen.
- Megalapozott, érvényes és személyes értékrendet alakítson ki
- A kudarc- és sikertűrés készségeit fejlessze.
- Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és (életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő) készségeit kimunkálja.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.
- A liturgiába való aktív bekapcsolódásra ösztönözze tanítványainkat.
- Nagy művészek, tudósok hithez, egyházhoz való viszonya, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatását példaként állítsa.
- Magyarságunk gyökereit megismertesse (nyelv, történelem, magyarságtudat)
- Hagyományainkat, ünnepeinket megismertesse, átörökítse, élővé tegye (táncház, népdalkörök, kézműves foglalkozások stb.).
- A kulturált szórakozás igényét kialakítsa.
- A különböző érdeklődésű, eltérő értelmi képességű, motivációjú, eltérően szocializálódott tanulóinkat készítsük fel a reális pályaválasztásra, továbbtanulásra.
- Neveljük tanítványainkat toleranciára, a másság elfogadására, az emberi jogok tiszteletben tartására.
- A tárgyi tudás mellé tanulóink szerezzék meg mindazokat az együttműködési és

kommunikációs képességeket, amelyek segítségével tudását önmaga és mások számára hasznosítani tudja.
- Az informatika alkalmazás és az idegen nyelvek tanulása iránti igény fejlesztése is járuljon hozzá a műveltségkialakításához.
- A személyiségfejlesztés céljait szolgálja a tevékenységre nevelés és a képességek fejlesztése.

1.1.3. Az intézményi nevelő-oktató munka feladatai

Pedagógiai munkánk alapvető feladata az, hogy a tanulói nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiség fejlődése szempontjából kiemelten fontos értékeket a tanulóink elsajátítsák. A katolikus közoktatási intézmény kötelessége vállalni a tanulók személyiségének keresztény szellemű formálását.

Ezért intézményünk feladata:
- Segítse elő az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a hitélet erősítését szolgáló (lelkigyakorlat, zarándoklat stb.) programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: tanulószoba, szakkörök, kirándulás, erdei iskola, iskolaújság stb.
- Fejlessze a tanulók problémamegoldó gondolkodását, az összefüggések felismerését, a morális kérdések megítélését osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogassa az egyéni képességek kibontakozását.
- Teremtsen a diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzeteket.
- Mutasson fel szentek, ismert egyházi és elismert személyiségek által követésre méltó példákat.
- Segítse elő a személyes meggyőződés, keresztény világszemlélet és világkép kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítését, személyre és konkrét közösségekre szabott feladatokalapján.
- Hozzon létre konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó közösségeket, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejlessze önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Törekedjen azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek a gyermekek szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

Pedagógiai munkánk során követelményként állítsuk tanulóink elé az alábbiakat:
- Az élet tisztelete, védelme, a természeti környezetmegóvása.
- Az ember testi és lelki egészsége, az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgásigénye.
- Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom).
- Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a bátorságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.

- A világ megismerésének igénye, folyamatos önművelés és önértékelés.
- A nemzeti kultúra ápolása, nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
- A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség és közösségvállalás.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete.

1.1.4. Az intézményi nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

- Közvetlen (direkt) módszerek: alkalmazásuk során a pedagógus közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulókra (követel, gyakoroltat, ösztönöz, segítséget ad, ellenőriz).
- Közvetett (indirekt) módszerek: amelyekben a pedagógiai hatás áttételesen a tanulói közösségen keresztül érvényesül (magyarázat, beszélgetés, tények és jelenségek bemutatása, műalkotások bemutatása, a pedagógus személyes példamutatása).

Nevelő-oktató munkánk eljárásainak, eszközeinek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a pedagógusok személyiségéhez, felkészültségéhez.
Az eljárások, eszközök alkalmazásának egyetlen törvénye van: a módszerek, eljárások kombinációja. Kiemelten kezeljük az iskola értékelési rendszerét, a dicséretet, osztályzást, jutalmazást stb.
Napjaink pedagógiai gyakorlata, tapasztalata, valamint a nevelés kiemelt szerepe a nevelő-oktató munka során megkívánja, hogy a módszereket a nevelés folyamatában betöltött szerepük alapján csoportosítsuk.
Ennek alapján az alábbi csoportosítás végezhető el:

- A meggyőzés módszerei (az oktatás, példaképállítás, önbírálat, beszélgetés, tudatosítás stb.).
- A tevékenység megszervezésének módszerei (követelés, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás stb.).
- A magatartásra ható, ösztönző módszerek (ígéret, bíztatás, elismerés, dicséret stb.).
- A jutalmazás formái (szóbeli dicséret, írásbeli dicséret, oklevél, kitüntetés, jutalomkönyv, tárgyi jutalom, táborozás, ösztöndíj, tanulmányút stb.).
- A büntetés formái (szóbeli figyelmeztetés (észrevétel, dorgálás, feddés, határozott rendreutasítás, szaktanári, osztályfőnöki figyelmeztetés, intés, rovás, igazgatói figyelmeztetés, intés, rovás, nevelőtestület elé idézés, szigorú megrovás, párhuzamos osztályba való áthelyezés stb.
- A nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célzó módszerek (felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, elmarasztalás, tilalom stb.).

1.2. A KOSZISZ Szent István Gimnáziumban folyó képzés rendje, képzési specialitások

1.2.1. Négyéves képzési formák

- **Általános tantervű képzés;**
- **Emelt szintű digitális kultúra képzés;**
- **Emelt szintű angol nyelv képzés;**
- **Honvéd kadét képzés;**

A négyéves gimnáziumi képzési forma 1961 óta folyik az intézményben. A 2012-es évtől tartozunk a KOSZISZ (Kolping Oktatási és Szociális Intézményfenntartó Szervezet) irányítása alá. Az intézményfenntartó közfeladatait a Magyar Püspöki Konferencia jogszabályainak és az egyházi rendelkezéseknek megfelelően végzi.
Mivel az intézménynek alkalmazkodni kellett a kor kihívásaihoz, a képzési formák átalakulásához és a hely igényekhez.
A „hagyományos", négyéves 9-12. évfolyamra irányuló képzést a 14-18 éves tanulók számára tervezzük elsősorban. Ebbe a képzési formába várjuk a város és a térség közel iskolájának 8. évfolyamot végzett tanulóit.
Az általános képzési forma mellett 2019-ben elindult az *emelt szintű digitális kultúra* képzés és *az emelt szintű angol nyelvi* képzés is, ahol a tanulók ezen tantárgyak magasabb óraszámban tanulása még inkább hozzájárul a tanulók ismereteinek mélyítésére és bővítésére.

Intézményünk a 2024/2025-ös tanévtől bevezette a Honvéd kadét képzést
A képzés alatt a honvédelemhez kapcsolódó honvédelmi alapismeretek tantárgyat tanulnak a diákok. A program tanórai és tanórán kívüli tevékenységek által valósul meg. (Választható kiegészítő képzés az általános gimnáziumi képzés mellé)

Honvédelmi nevelési tervünk

Alapelvek

Az intézmény a Honvéd Kadét Program keretei között segíti a képzésben résztvevő diákokat (a honvéd kadétokat) a honvédelmi ismereteik elmélyítésében, továbbá támogatja az érdeklődő diákok katonai pályaorientációját. A honvéd kadétok számára nyújtott nevelés biztosítja a hétköznapi élet kihívásaira történő felkészítést, valamint a katonai hivatás ellátásához szükséges tudás megszerzését és a fizikai állóképesség javítását.

Az intézmény honvédelmi nevelés területén vállalt küldetése

- a katonai hivatás pozitív értékeinek átadása (hazaszeretet, rend, fegyelem, bajtársiasság);
- a Magyar Honvédség társadalmi támogatásának erősítése;
- a honvédelmi alapismeretek tantárgy oktatása;

- a honvédelmi alapismeretek tantárgyból emeltszintű érettségi vizsgázás lehetőségének biztosítása;
- a honvédelemhez kapcsolódó tanórán kívüli elfoglaltságok – szakkörök, szabadidős programok – biztosítása;
- az iskola pedagógusai, az érdeklődő szülők és a 18. életévüket betöltött tanulók számára az Önkéntes Tartalékos Rendszerhez történő csatlakozás lehetőségének bemutatása.

Személyi feltételek

A pedagógiai célok elérésének feltétele a felkészült, megfelelő honvédelmi ismeretekkel is rendelkező nevelőtestület. Az iskola – a képzési forma indítására –képes biztosítani a pedagógiai program honvédelmi nevelési tervének teljesítéséhez szükséges szakmai végzettséggel rendelkező pedagógus létszámot.

A honvédelmi alapismeretek oktatásáért felelős pedagógusok kijelölése megtörtént, a Honvédelmi Minisztérium szervezésében megvalósult, az előbbiekben említett tantárgyhoz kapcsolódó 120 órás pedagógus továbbképzésen való részvételük folyamatban van.

A továbbképzés elvégzését – a honvéd kadét osztályok képzési céljához történő azonosulás érdekében – javasoljuk – és a lehetőségek függvényében biztosítjuk – az említett osztályokban tanító valamennyi pedagógus számára. Cél, hogy az intézmény pedagógusai folyamatosan bővítsék, korszerűsítsék – honvédelmi jellegű – ismereteiket.

A képzés céljai

A képzést sikeresen teljesítő honvéd kadétok magasszintű honvédelmi műveltséggel és a katonai hivatással járó próbatételekre történő rálátással kell, hogy rendelkezzenek. A végzős honvéd kadét a képzés eredményeként a honvédelem ügyéhez szilárdan és pozitívan kötődik, morális értékrendje már kialakult és megingathatatlan.

- **Hosszútávú célok**

- honvédelem ügyét ismerő és értő, felelősségteljes állampolgárok nevelése;
- a diákok általános honvédelmi ismereteinek bővítése;
- a katonai pályára jelentkezéshez szükséges alkalmasság – fizikai és szellemi alkalmasság – elérésének lehetőségét biztosítani a honvéd kadétok számára.

- **Rövidtávú célok**

- a honvéd kadétok érettségire történő felkészítése;
- a képzéshez kapcsolódó, tanórán kívüli honvédelemhez kötődő foglalkozások élményszerű megvalósítása;
- a honvéd kadétok nyelvvizsga bizonyítvány megszerzésére irányuló felkészültségének biztosítása;
- a honvéd kadétok fizikai képességének folyamatos fejlesztése.

A képzés eredménye

A képzés eredményeként a honvéd kadétoktól az iskola elvárja:

- az általános fegyelem iránti igényt;

- egyszemélyi vezetői rendszer elfogadását;
- a csapatmunka szeretetét;
- a fizikai megmérettetéseken, sportversenyeken történő részvételt;
- az egészséges életmód iránti igényt.

A személyiségfejlődés támogatása

Az intézmény a Magyar Honvédség értékrendjének figyelembevételével határozza meg azokat a célokat, amelyek a honvéd kadétok személyiségfejlődését támogathatják az oktatáson keresztül.

Stabil értékrend kialakítása

A honvéd kadétokat tanító karizmatikus pedagógusok a diákok otthonról hozott mintáit kiegészítve, esetenként tartalommal feltöltve, előre meghatározott szempontok alapján stabilizálják a diákok értékrendjét. Ez a folyamat a honvéd kadétok fizikai, szellemi és lelki megerősödését szolgálja.

A képzésben résztvevő diákok mentális képességeit folyamatosan szükséges erősíteni és a megfelelő fizikai teherbírás eléréséhez újabb és újabb megmérettetések elé kell állítani őket. A kihívások leküzdésével formálódik jellemük, megnő az önbizalmuk. Ezáltal a képzés végére minden honvéd kadétban kialakul a megfelelő erkölcsi tartás és a szilárd jellem.

A kialakítandó magatartásformákhoz kapcsolódó pedagógiai tevékenység

A fizikai megmérettetésekhez szükséges egészséges, sportos életvitel gyakorlásának elsajátításához szükséges tanári tevékenység:

- a higiénés szokások rögzítése;
- rendszeres sportolás fontosságának elfogadtatása;
- a betegségek megelőzéséhez, az egészség megőrzéséhez szükséges ismeretek átadása;
- preventív célzatú felvilágosítás a tudatmódosító szerekről;
- az egészséges táplálkozás megismertetése.

A szellemi értékek átadásához szükséges pedagógusi tevékenység:

- a kulturáltság iránti igény és művelődési szokások kialakítása;
- az információk feldolgozásához szükséges gondolkodás kialakítása;
- környezettudatosság kialakítása;
- idegennyelv megtanítása;
- infokommunikációs kultúra ismeretének átadása;
- az anyanyelv, a szülőföld szeretetének kialakítása;
- nemzeti szimbólumaink ismeretének, tiszteletének kialakítása;
- a Magyar Honvédség tiszteletének kialakítása;
- az európai szellemiség megismertetése.

A diákok lelki fejlődésének eléréséhez megvalósítandó feladatok:

- magabiztosság kialakítása;
- önfejlesztési igény kialakítása;
- tudatosság a karrier tervezésében;

- kudarcok elfogadásának képessége.

Közösségfejlesztés támogatása

A hagyományőrzés a közösségfejlesztés, a bajtársiasság kialakításának egyik meghatározó színtere. Az intézmény kiemelt figyelmet fordít nemzeti ünnepeinkre.

A honvédelmi nevelés részeként az iskola kiemelt eseményként kezeli a Honvédelem napjáról (május 21.) és a Hősök napjáról (május első vasárnapja) történő megemlékezést, valamint a hősi halált halt katonák emlékének ápolása céljából történő hadisírgondozást.

Ifjúságvédelem támogatása

Az ifjúságvédelmet az iskola komplex honvédelmi nevelési programja hatékonyan támogatja. A halmozottan hátrányos, illetve a hátrányos helyzetű honvéd kadétokkal kapcsolatban az intézmény ifjúságvédelmi koordinátora a hatályos ifjúságvédelmi törvényben foglaltak alapján szervezi tevékenységét.

A tinédzserek életében a deviáns viselkedésformák iránt egyfajta nyitottság figyelhető meg. Általános veszélyforrásként jelenik meg a dohányzás, alkohol- és droghasználattal kapcsolatos problémakör. Kiemelten fontos a diákok preventív jellegű tájékoztatása, illetve a tudatosan választott, szenvedélybetegségektől mentes, egészséges életvitel választásának erősítése. A tudatmódosító szerek elkerülésében segítséget jelent a honvédelmi nevelésből adódó fegyelem, rend és szervezettség követése, amelyet minden honvéd kadéttól megkövetel az iskola.

1.2.2. Hatéves képzési forma

A hat osztályos gimnáziumi képzési formát 2024/2025-ös tanévtől került bevezetésre. Mivel *az emelt szintű angol nyelvi* képzés iránti igény egyre nagyobb, ezért tervezzük *emelt szintű angol nyelvi* képzés mellett az *emelt szintű német nyelv* képzését is ebben a képzési formában. Így, nem csak a tantárgyak magasabb óraszámban tanulása valósulhatna meg, hanem a tanulási idő folyamata is megnő számukra, így ez még inkább hozzájárul a tanulók nyelvi kompetenciáinak fejlődéséhez. Ezen képzési forma segítségével még inkább hozzájárul az intézmény, hogy a tanulók magasabb szinten készüljenek az érettségire az adott idegen nyelvből.

1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

1.3.1. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Pedagógiai céljainkból következően nevelő-oktató munkánk során komplex személyiségfejlesztésre törekszünk. Tanítványaink kamaszkorúként érkeznek hozzánk és a felnőtt életre készülnek. Nevelőink feladata, hogy segítsék őket önismeretük kiteljesedéséhez, tanuljanak meg a közösséghez alkalmazkodni, a társadalomban eligazodni.

Feladatunk teljesítése során szem előtt kell tartanunk, hogy a pedagógus személyisége minta, alapvetően meghatározza a diák tantárgy iránti érdeklődését. A tanár olyan irányító személy, akinek magatartása befolyásolja a tanulók személyiségfejlődését is. A tanórai tevékenységek során nemcsak ismereteket adunk át, hanem arra is törekszünk, hogy a nevelés-oktatás személyiségfejlesztő hatása is érvényesüljön.
Az egészséges életmódra való nevelés során kiemelt figyelmet fordítunk a fiatalokat érintő negatív hatások tudatosítására, a veszélyek elhárítására megoldásokat adunk. Különösen fontosnak tartjuk, hogy diákjaink legyenek tisztában a drog, az alkohol, a dohányzás ártalmaival.
A személyiségfejlesztés alapja a szeretetparancs hármas egysége: szeretni Istent, szeretni embertársaimat, mint saját magamat. Akiben ezek a tulajdonságok megerősödnek, fogékony lesz a szentre, az igazra, a jóra és a szépre.
Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjú korig hosszú folyamat. Minden korszaknak megvan a maga jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyekre érzékenyek. A nevelőhöz való viszony is sokat alakul a kezdeti feltétlen elfogadástól a tagadáson át az egyenrangú baráti kapcsolatig.
Célkitűzéseink alapján a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos konkrét pedagógiai feladataink a következők:

A hitre nevelés területén elvégzendő feladatok:

- A hitre nevelés szője át az intézmény mindennapi életét.
- A hitéleti nevelés személyre szabott legyen, alkalmazkodjon a gyermek hitéleti múltjához.

Az értelmi nevelés területén elvégzendő feladatok:

- Az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése.
- A megismerés képességének fejlesztése.
- Az önismeret, a céltudatosság kialakítása.
- A helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.

A tanulók erkölcsi nevelése területén elvégzendő feladatok:

- Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
- Pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése.

Az érzelmi nevelés területén elvégzendő feladatok:

- A gyermekek, tanulók közösségére és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra késztető érzelmek kialakítása.

- A helyes arány kialakítása az érzelmek kimutatásában.

1.3.2. A személyiségfejlesztés területei

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra. A tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontos a tanulók motiválása, a tanulói aktivitás biztosítása és a differenciálás. A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket a tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk. A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek biztosítják a tanulók állandó aktivitását. Kiemelten fontos feladatnak tartjuk, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkájuk során a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjanak a tanulók képességeihez, részesítsék előnyben az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, támaszkodjanak a gyakorlásnál és az ismétlésnél a tanulók önálló és csoportos munkájára. A serdülőkori válságok eltorzíthatják a személyiség szerveződését, akadályozhatják a rendszer integrált működését. A személyiség fejlődését célzó tevékenységben a fő figyelem a pszichikus jelenségek felismerésére, tudatosítására irányul.

A személyiségfejlesztés, a nevelés legjellemzőbb területei az alábbiak:
Az erkölcsi nevelés

Nevelésünk alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése. Ennek jeles eszközeként minden hónapban egy történelem órát az iskolánk udvarán található Nemzeti emlékpark témáira fókuszálva szervezzenek meg.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi.
Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló **mérlegelő** gondolkodás, az elemzőképesség és a

vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.
Kiváló segítség lehet ebben az intézményünkben egyébként rendkívül színvonalasan működő drámapedagógiai oktatás, valamint a színjátszó-kör.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés kiemelt kezelését.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz-kezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulókban úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítania, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az

érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások, hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok.

1.4. A teljeskörű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

„Az egészségre ügyelni az élet legnagyobb nehézsége."
(Platon)

Az egészség a testi-lelki és szociális harmónia állapota. Fontos, hogy a fiatalság felismerje, hogy egészsége érték, amelyet egyénnek és közösségnek egyaránt óvnia, ápolnia kell.
A felnövekvő nemzedék egészséges életmódra nevelésében óriási felelősség és számos feladat hárul az iskolára.
Az egészségügyi ismeretek, az egészségügyi kultúra fejlesztése az általános műveltség szerves részét képezik. A jelen egészségnevelése nem lehet más, mint a tudatosan létrehozott készségfejlesztő lehetőségek összessége, amellyel az egyén viselkedése az előre meghatározott cél irányába elmozdítható.

Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

Egészségnevelési programunk célja, hogy hozzájáruljon a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez, fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségüket. Járuljon hozzá életmódjuk, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk kialakításához, meggyökereztetéséhez. Fejlődjön beteg, sérült embertársaik iránti elfogadó és segítőkész magatartásuk.

- Az egészség megvédésére vonatkozó közérthető, de tudományos ismeretek átadása az egészségvédő lehetőségek sokoldalú bemutatása.
- Megtanítani, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség. Ezek megóvására ajánljon magatartási alternatívákat, tanítson megfelelő egészségvédő magatartásra, példamutatással.
- Motiválja, ösztönözze a tanulókat az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására, segítse őket az egészséges életmód kialakításában.
- Minden tevékenységével szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi-tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak és szokásoknak a kialakítását, amelyek a gyermekek egészségi állapotát javítják.
- Adjon ismereteket a betegségek, balesetek, sérülések elkerülésére, az egészség megőrzésére.
- Meg kell tanítani a fiatalokat arra, hogy önálló felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani.
- Kiemelt feladatunk, hogy a tanulókat – különösen a serdülőket – a káros függőséghez vezető szokások (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás) kialakulásának megelőzésére neveljük.

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki-szellemi jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

A teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek, a tanuló és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek, a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

Mindennapos működésünkben kiemelt figyelmet fordítunk a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonsághoz való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- **az egészséges táplálkozásra nevelés**,
- az egészségfejlesztési kritériumoknak megfelelő **mindennapos testnevelés** és az azt kiegészítő egyéb testmozgás, iskolai sporttevékenység,
- a **lelki egészséget** fejlesztő pedagógiai módszerek és a művészetek alkalmazásával a tanulási eredményesség és a társas kapcsolati készségek fejlesztése, a lemorzsolódás csökkentése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerfogyasztás, a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- az **egészséget támogató ismeretek és készségek** fejlesztése,

Az iskolai egészségfejlesztés történhet:

- osztályfőnöki, földrajz, biológia, kémia, testnevelés órákon,
- alkalmi esemény (sportnap, egészségnap stb.),
- önfejlesztő tréning,
- kiscsoportos megbeszélések,
- foglalkozások vagy versenyek,
- sportkör, szakkör, klubfoglalkozás,
- egyéb lehetőségek (előadás, bemutató, filmvetítés) keretei között.

Az egészségfejlesztés területei

Egészségmegőrzés a helyes életmód kialakításával:

- mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség,
- táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében,
- öltözködés,
- higiénia, tisztálkodás,
- ésszerű napirend kialakítása,
- egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta) megelőzése a nevelésben,
- szűrővizsgálatok: gerincvizsgálat, szemészet, fogászat stb. Egészségnevelési nap, verseny szervezése.

Az egészségnevelés színterei:
Iskolánk célja, hogy az „egészség”, mint életvezetési érték, a tanórán belül és azon kívül a szabadidős programok középpontjában álljon.

a) Minden tanulót egyformán érintő elemek:

Példamutató iskolai hatás

- termek, folyosók, udvar, orvosi rendelő,

- a pedagógusok, a dolgozók példamutatása,
- ösztönzés az egészséges életmód napi gyakorlattá tételében: pl.: otthoni torna, reggeli elfogyasztása, az évszaknak megfelelő öltözködés stb.
- kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés,
- tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, biológia óra stb.
- „egészségnapok".

b) A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek:

- egészség nevelési akciók,
- előadások, kiállítások,
- egészséges környezetben (pl.: hegyekben) végzett túrák, kirándulások,
- az egészségfejlesztő testmozgás hatékonysága érdekében az alábbi egészségügyi és pedagógiai szempontok figyelembevétele szükséges a konkrét feladatok megszervezése során,
- lehetőség szerint minden tanuló mindennap vegyen részt a testmozgás programban,
- az eltérő adottságú tanulók számára is jelentsen sikerélményt a testmozgás, a testnevelés óra,
- érvényesüljön a sport személyiség- és közösségfejlesztő hatása (kreativitás, együttműködési és szociális készségek stb.),
- a testmozgás program az életkori sajátosságok figyelembevételével játékos, táncos elemeket is tartalmazzon,
- a mindennapos testmozgás az életminőség javítását szolgálja.

Az iskolai testnevelés és sport

Megkülönböztetett részét képezi a tanulók testi, motoros, lelki, értelmi, érzelmi és szociális fejlődését szolgáló teljes körű iskolai egészségfejlesztésnek és tehetséggondozásnak.

A műveltségterület kiemelt célja, hogy a rendszeres fizikai aktivitás minden tanuló életében jelentős szerepet kapjon, hogy a tanulókat az élethosszig tartó, egészségtudatos, aktív életvezetésre szocializálja. Az életkornak, érdeklődésnek és fizikai állapotnak megfelelő rendszeres fizikai aktivitás igényt teremt az öntevékeny testedzésre, önálló sportolásra és motoros önkifejezésre, az önismeretben és önértékelésben fontos szerepet játszó saját testkép megismerésére, a testtudat kialakítására.

A testnevelés és sport műveltségterület kitüntetett területe a tanulóközpontú személyiségfejlesztés, és hangsúlyos szerepe van a következő területeken:

- a tanulási nehézségek kezelésében – a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett gyermekek fejlesztésében – és a társadalmi integrációban betöltött szerepe hangsúlyos.
- a motoros cselekvések során a problémamegoldó és kritikus gondolkodás, valamint a kreativitás fejlesztésében is jelentős szerepet vállal.
- fejleszti és gazdagítja a társas készségeket, az együttműködést, a közös célokért küzdést, így lehetővé teszi a közösségi sikerek együttes megélését.
- fejleszti a tanulók személyes készségeit, képességeit, így az önismeretet, az önkontrollt, a szabálykövető magatartást, a küzdeni tudást, a sikerorientáltság mellett

a stressz- és monotónia tűrést.

- a rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén a tanulók könnyebben elviselik a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket, illetve stabilan képesek követni a szabályokat, elfogadni a normákat és mintákat, a megmérettetést és az értékelést.

A mindennapos testnevelés

A nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt kivételekkel az iskola a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezi meg. A heti öt órából legfeljebb heti két óra a NAT Testnevelés és sport műveltségterületében jelzett sporttevékenységekre (úszás, néptánc, közösségi és más sportjátékok, szabadtéri sportok, természetjárás, kirándulás), vagy – az iskola lehetőségeinek és felszereltségének megfelelően – különféle más sporttevékenységekre fordítható (hagyományos magyar történelmi sportok, mozgásos és ügyességi játékok, csapatjátékok). A heti két óra kiváltható továbbá sportolással iskolai sportkörben, vagy - a tanuló kérelme alapján - sportszervezet, sportegyesület keretei között végzett igazolt sporttevékenységgel.

Mindennapi testedzés megvalósítása:

- iskolai testnevelés órákon.

Intézményünkben hagyománya van az évenként megrendezett Szent István kupának, és megrendezésre kerül minden évben az Európai Dáksport Nap.

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

- belső résztvevők: pedagógusok, hitoktatók, osztályfőnökök, iskolaorvos, védőnő.
- külső partnerek: Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő szervezetek, Nevelési Tanácsadó, Sportlétesítmények vezetősége, szakrendelők.

1.5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő- és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül. A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink a következők:

Különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése tanári irányítása**.**

Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanuló közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése. Osztály szinten beszélgetéseket, felméréseket készítünk, melyeket a tanulókkal megbeszélve és feldolgozva, közvetett módon befolyásoljuk a közösségi struktúra szerveződését.

Az önkormányzás képességének kialakítása:

A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítanunk a közösségekben, hogy nevelői

segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják. Az osztály diákbizottsági tagjai megválasztásával, a demokratikusan működő diákönkormányzat „sejtjeit" alakítjuk ki, megteremtve az önálló kedvezményezést, az önálló programok, önálló érdekvédelem szervezeti és tartalmi feltételeit.

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése:

A tanulói közösségeket irányító pedagógusaink legfontosabb feladatának tekintjük a közösségek tevékenységének tudatos tervezését, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjtenek.

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása:

A tanulói közösségekre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása, éves szintű osztályprogramok, ill. iskolai programok szervezésével biztosítjuk a feladat végrehajtását.
A közösségfejlesztés közös feladat. Az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával.

A pedagógiai program szempontjából iskolánk keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- Tanórák: hittanórák, szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák, témanapok (Kolping nap, sportnap), téma hetek (digitális témahét, pénz7, fenntarthatósági témahét)
- Tanórán kívüli szabadidős foglalkozások: lelkigyakorlatok, zarándoklatok, kirándulások;
- Diákönkormányzati munka.

A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- Törekedni kell a tanulás támogatására kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerkölcs erősítésével.
- Segíteni a tanulók kezdeményezéseit, a közvetlen tapasztalatszerzést.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével).
- A tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése.
- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Törekedni kell olyan pedagógus közösség kialakítására, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.
- Drámapedagógiai tevékenységek, elemek minél szélesebb körű alkalmazása.

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A lelkigyakorlatok, zarándoklatok mélyítsék el a katolikus vallás és hitmegélését.
- Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére.

- Átgondolt játéktervvel és a tevékenység pedagógiai irányításával biztosítsák, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozásérzését.
- A sokoldalú és változatos foglalkozások (zenei, tánc, képzőművészeti, kézműves stb.) járuljanak hozzá a közösségi magatartáserősítéséhez.
- A séták, a kirándulások, erdei iskolák mélyítsék el a természetszeretetet és a környezet iránti felelősséget.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglevő közösségi munkálatokat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.

A pedagógus közösségfejlesztő feladatai a szabadidős tevékenység során:

- Építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, plébániával, egyházi személyiségekkel, külsőszakemberekkel.
- Fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést.
- Segítse olyan csoportok kialakítását, amelyek az emberi kapcsolatok hitbeli, pozitív irányú elmélyítésével hatnak az egész személyiség fejlesztésére.

1.6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

1.6.1. A pedagógusok helyi feladatai

„Jó szóval oktasd, játszani is engedd … .”
(József Attila)

A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, iskolában a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével. Ezzel összefüggésben kötelességei a következők:

- nevelő és oktató munkája során gondoskodjék a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturálishelyzetét,
- a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint működjön együtt gyógypedagógussal vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse,
- segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, tartsa nyilván a tehetséges tanulókat,
- előmozdítsa a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat,
- a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintőlehetőségekről,
- a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő - és szükség esetén más szakemberek bevonásával,
- a gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,
- az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,
- a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját,
- vegyen részt a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,

- tanítványai pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,
- a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,
- pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerintirendezvényeken,
- határidőre megszerezze a kötelezőminősítéseket,
- megőrizze a hivatali titkot,
- hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- a gyermek, tanuló érdekében működjön együtt munkatársaival és másintézményekkel.

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óraközi szünetekben
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken valórészvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása, osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása

1.6.2. Az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket. A tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe.

Az osztályfőnöki tevékenység legfontosabb céljai az egész iskolára vonatkoztatva: úgy irányítani a tanulók tevékenységét, hogy el tudjanak igazodni a környező világban. Ismerjék és védjék környezetüket, optimista szemlélettel éljenek a világban, jövőképük legyen reális és körvonalazható, – ismerjék helyüket a világban, énképük legyen reális, – kerüljék a káros szenvedélyeket. Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnökök feladatainak fő csoportjai:

- **Közvetlen nevelőmunka** – ismeretek szintetizálása, a mindennapi életben történő alkalmazásuk; az aktuális események feldolgozása; különböző értékrendek megismertetése; a kultúrahasználat megtanítása; a konfliktusmegoldást kialakító pedagógiai tevékenység; mentálhigiénés szemlélet alkalmazása a nevelőmunkában; törődés a gyermekek aktuális problémáival; az osztály konfliktusainak megoldása; gyermekvédelmi munka
- **Ügyviteli (adminisztrációs) feladatok** – a haladási napló naprakész vezetése, a haladási és anyakönyvi rész folyamatos ellenőrzése; igazolások esetleges igazolatlan órák regisztrálása félévkor és évvégén a magatartás és szorgalomjegyek előkészítése az osztályozó értekezlet előtt; félévi értesítő, anyakönyv- és bizonyítványírás. A digitális napló heti ellenőrzése, abban az adminisztratív feladatok ellátása.
- **Szervezés, koordinációs feladatok végrehajtása** – kapcsolattartás az osztályban tanító kollégákkal, a nevelésben-oktatásban hatékonyan résztvevőkkel, a szülőkkel, szülők közötti felvilágosító munka; szabadidős tevékenységek, programok szervezése.

Az osztályfőnökök kiemelt feladatai, hatásköre, kötelességei és jogai:

- Az osztályfőnököt az igazgató jelöli ki. Munkáját az iskola nevelési és oktatási terve, valamint az éves munkaterv alapján végzi.
- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Munkáját előre megtervezi, és ezt írásban, foglalkozási tervben rögzíti.
- Felelős vezetője az osztály közösségének. Feladata a tanulók személyiségének alapos, sokoldalú megismerése, differenciált fejlesztése, közösségi tevékenységük irányítása, öntevékenységük és önkormányzó képességük fejlesztése. Munkájában támaszkodik a diákönkormányzat vezetőségére, segíti, és figyelemmel kíséri tevékenységüket.
- Együttműködik az osztályban tanító szaktanárokkal.
- Felelős osztálya rendjéért, tisztaságáért.
- Látogatja osztálya tanítási óráit, tanórán kívüli foglalkozásait. Észrevételeit megbeszéli az érintett nevelővel.
- Törekszik a tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztésére, gondot fordít a gyengébbek felzárkóztatására, a differenciált foglalkoztatásra, tehetséggondozásra.
- A tanulók személyiségfejlesztése érdekében összehangolja az iskola és a család nevelőmunkáját, együttműködik a szülőkkel.
- A továbbtanulásra jelentkezést megelőzően segíti a pályaválasztási munkát.

- Családlátogatást veszélyeztetett tanulóknál saját belátása szerint végez.
- Fogadóórát tart az előre megadott napokon.
- Rendszeresen ellenőrzi az osztálynaplót.
- Tájékoztatja a szülőket a tanuló magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről. Ellenőrzi, hogy a szülők ezeket az észrevételeit tudomásul vették-e.
- Elvégzi az ügyviteli, adminisztrációs teendőket, megírja a tanulói törzslapokat, kitölti a bizonyítványokat. Felelős az osztálynapló rendes és folyamatos vezetéséért. Az igazolásokat összeszedi, az osztályzatok számát figyelemmel kíséri.
- Rendszeresen konzultál az osztályban tanító többi tanárral a tanulók tanulmányi munkájáról, szorgalmáról és magaviseletéről. Ha szükséges, ezzel kapcsolatban megkeresi a szülőket is, kapcsolatot tart az osztály szülői közösségével.
- Az elektronikus napló „megjegyzés" rovatában gondoskodik a jutalmazások- büntetések bejegyzéséről illetve bejegyeztetéséről.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- A tanulói házirendet, a balesetvédelmi és tűzvédelmi szabályokat az első tanítási napon a tanulókkal az első szülői értekezleten a szülőkkel ismerteti. A tanév folyamán alkalmanként szülői értekezletet tart.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Tűz-és bombariadó esetén az intézményben elfogadott intézkedési rend alapján tevékenykedik.
- Figyelemmel kíséri a tanulók szabadidős tevékenységét.
- A szülői közösség vezetőjével és felelősökkel irányítja osztálya szülői közösségét.
- Igazolt mulasztást engedélyezhet 3 napon belül.

1.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4.§ 13. pontja meghatározza a kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló fogalmát.

4.§ 13. kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

c) tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló,

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatosan pedagógiai tevékenységeink a következők:

1.7.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A nevelési-oktatási folyamat egyszerre egységes és differenciált: megvalósítja az egyéni sajátosságokra tekintettel levő differenciálást és az egyéni sajátosságok ismeretében az egységes oktatást.

Az egyéni különbségek figyelembevételének fontos területe a tehetséggondozás, amelynek feladata, hogy felismerje a kiemelkedő teljesítményre képes tanulókat, segítse őket, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el és alkotó egyénekké váljanak. A tanuló csak akkor képes erre, ha lehetőséget és bátorítást kap. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket.

Iskolánkban a tehetség, a képesség kibontakoztatásához célszerű a következőkre figyelni:

- a diákok gondolkodási stratégiájának egyéni voltára,
- egy-egy területen megmutatkozó kimagasló érdeklődésre, különlegességre,
- kiemelkedő manuális képességekre, készségekre

Figyelmet fordítunk valamennyi területen a tehetséges tanulók felismerésére és fejlesztésére.

A tehetség, képesség kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai foglalkozás megszervezése, differenciált foglalkozások;
- a nem kötelező (választható) tanórán tanulható tantárgyak tanulása;
- az iskolasportkör;
- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- szabadidős foglalkozások (színház- és múzeumlátogatások);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata, a továbbtanulás segítése;

- személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése;
- tehetséggondozó programok, szakkörök;
- felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre;
- felkészítés tovább haladásra, magasabb tanulmányok folytatására;
- emelt szintű tantárgyak tanítása;
- kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről.

A tehetséges fiatalok gondozása Istentől ránk szabott feladat. Ezért kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése. Minden pedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetség-fejlesztéssel foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

1.7.2. Sajátos nevelési igényű tanulók

A 2011. évi CXC. törvény 4. § 25., a nemzeti köznevelésről értelmében:
„sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján: mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási) értelmi vagy beszédfogyatékos tanuló, beszédfogyatékos több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd."

Iskolánk fogadja a beiskolázási körzet sajátos nevelési igényű tanulóit, kiemelt feladatunknak tekintjük az iskola életébe való maradéktalan integrálásukat. Az SNI tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékosságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékosságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazott metódusnak megfelelően folyik. Ezek a tanulók többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, s az egyéni foglalkozásokat.
A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások megtartásával folyik.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus, aki:
a) a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait;
b) szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
c) a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő

javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
d) egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
e) alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
f) együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő – a tanuló fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – gyógypedagógiai tanár/terapeuta az együttműködés során:
a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
b) javaslatot tesz a fogyatékosság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
f) együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
g) terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

SNI-s tanulók fejlesztésének célja, alapelvei és kiemelt feladatai

A fejlesztés célja, feladata
Az SNI-s tanulók nevelésének, oktatásának célja, hogy a sérülésből, illetve valamely részképesség zavarából adódóan kialakult hátrányos következményeket segítsen csökkenteni vagy ellensúlyozni. Fontos feladat a képességek tervszerű fejlesztése, pszichés gondozás, a megfelelő motiváció és feladattudat kialakítása.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:
- az egészséges énkép és önbizalom kialakítása;
- a kudarc-tűrő képesség növelése;
- önállóságra nevelés.

A fejlesztés alapelvei
- A tanulók egyéni és kiscsoportos fejlesztése megfelelő szakember bevonásával.
- A tanulók fejlesztése fejlesztő foglalkozásokon illetve rehabilitációs célú órakeretben történik, egyéni fejlesztési terv alapján.
- A fogyatékosság mozgássérülés, illetve a megismerési funkciók vagy viselkedés

fejlődésének organikus okra visszavezethető (vagy vissza nem vezethető) tartós és súlyos rendellenessége jellegének megfelelően érvényesülnek a számonkérési, – indokolt esetben Szakértői Bizottság javaslata alapján – egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés.

Az SNI-s tanulók értékelése

Az SNI-s tanulókkal foglalkozó szakemberek a tanév végén értékelést készítenek a gyermek haladásáról, az értékelést tartalmazza az egyes fejlesztési területen elért eredményeket és nehézségeket.

A tanítás és tanulás szervezeti keretei, formái

Tanórán belüli:

- fejlesztő, illetve rehabilitációs célú foglalkozásokon:
- egyéni;
- kiscsoportos.

Osztályközösségben való fejlesztés:

- páros – csoport;
- kooperatív;
- differenciált foglalkozás.

Tanórán kívüli:

- szakkörök;
- könyvtár használ;
- számítógép, internet használat.

Pedagógusok elvárható kompetenciái:

- magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség);
- az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus;
- a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait;
- egyéni fejlesztési tervet készít a gyógypedagógus – konduktív nevelés esetén konduktor együttműködésével, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából;
- individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
- a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres; - alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez; - együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait;
- javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.- segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges segédeszközök kiválasztásában.

A sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez, oktatásához igénybe vesszük az egységes

gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait, az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét a köznevelés-fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint.

A tanulók fejlődése érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- nevelési tanácsadóval,
- a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal,
- polgármesteri hivatalokkal,
- gyermekorvossal,
- a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel,
- prevenciós intézményekkel.

1.7.3. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanulók nevelése-oktatása

Az intézmény nagy gondot fordít az ilyen tanulók-nevelésére-oktatására. Éppen ezért, speciális programokat is folytat.

1.7.4. A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés

Az általános iskola és a középfokú iskola a tanuló szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából képességkibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. Mindkét felkészítés alapelve az oktatás méltányosságának erősítése és a tanulók iskolai sikerességének elősegítése, a tanulói előrehaladást támogató korszerű módszerek, a társadalmi-gazdasági helyzetből eredő hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenység, a tanulói közösségfejlesztés, a család bevonása és támogatása, valamint az esélyteremtést hatékonyan támogató intézményfejlesztés és módszertani megújulás révén.

Az integrációs felkészítés pedagógiai rendszere az iskolák életébe egy speciális szempontot, az együttnevelés szempontját emeli be, mely átstrukturálja a pedagógiai rendszer fogalmának hagyományos kereteit. A pontos teendőket jogszabályok, nevezetesen a 20/2012. (VIII.32.) EMMI-rendelet 171-172.§-ai rögzítik

Pedagógiai rendszerünk kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, és nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. Nevelésünk, oktatásunk igazodik a gyermekhez, és ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek gyermekeink részesei.

Ha integrációs nevelésünk ezt a célt eléri, működőképessé válik. Intézményünk a kialakított

struktúrát pedagógiai programunkkal és helyi tantervünknek megfelelő tartalmakkal töltötte meg.

Alapelveink:

- Olyan emberek nevelése a cél, akik egész életükön át, nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.
- A gyermekekkel szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat, és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani.
- A tanulókat alapvető, korszerű kompetenciák (anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai, informatikai, természettudományi, társadalomtudományi, esztétikai, etikai) tudás birtokába kell juttatni.

Általános céljaink:

Az iskolai program – építve több hazai és nemzetközi iskolafejlesztő program legjobb tapasztalataira – egy olyan nyitott iskolamodellt vázol fel, amely alapvetően fontosnak tartja a gyermek szükségleteire, viselkedésére, tulajdonságaira való reagálást, illetve érdekeltté, motiválttá akarja tenni őt saját nevelődési, tanulási folyamataiban. Az egyén fejlesztésén keresztül, azzal kölcsönhatásban, fejleszti a befogadó közösséget, s a közösen végzett tevékenységek, együttes élmények, az egész személyiség érzelmi, morális fejlődését segítik.

A program a mások iránti nyitottságot és elfogadást, a szorgalmat kiemelt értéknek tekinti. Az egész személyiséget fejlesztve tanít. Meghatározó benne a gyermekközpontúság, a pedagógus és a gyermek kapcsolata. A gyermekeken keresztül az iskolába járó gyerekek családjaira is hat.

Tudatos pedagógiai munkával arra törekszünk, hogy nevelési- és oktatásszervezési keretünket mihamarabb az alábbi kívánalmak jellemezzék:

- Minden tanköteles korú gyermek integrált keretek között nevelődjön.
- Biztosítjuk minden gyermek számára a lehetőséget képességei kibontakoztatásához.
- Az előzetes, otthonról hozott tudást, kultúrát minden gyermek értékként képviselheti.
- Tudatosan figyeljük és fejlesztjük a gyermekek csoport-szociális készségeit.
- A szülő, a család, (mint partner), résztvevője az iskolai folyamatoknak, erős a család-iskola- gyerek közötti kommunikáció.
- Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk.
- Megvalósul az oktatásban, nevelésben érintett intézmények szervezett, tudatos együttműködése.
- Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk.
- Pedagógusaink állandóan gazdagítják az ebben felhasználható pedagógiai, módszertani repertoárjukat.

Helyi, speciális céljaink

A különböző háttérrel és a különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező tanulók fogadása, együttnevelése terén:

- Az osztályokban lévő hátrányos tanulók aránya továbbra is megfeleljen a jogszabályban előírtaknak.
- Képességek, készségek mérése az 1. osztályban és a többi évfolyamon a minőségirányítási programban leírtak szerint.

- Az egyéni képességek fejlesztése, a részképesség hiányának feltárása, ezek módszeres kezelése (mérések, egyéni és csoportos terápia, fejlesztő órák, korrepetálások).
- Az egyéni különbségekre alapozott oktatás, nevelés.

Az integrációt segítő módszerek, programok, fejlesztések megvalósításához szükséges feltételek megteremtése:

- megfelelően felszerelt terem,
- demonstrációs taneszközök,
- készség-és képességfejlesztő eszközök, játékok,
- korszerű, tanítást- tanulás segítő számítógépes programok,
- képesség-kibontakoztató könyvek.

A továbbtanuláshoz szükséges alapkompetenciákat elsajátíttatjuk. Vonzóbbá, elmélyültebbé tesszük az oktatást. A tanulók motiváltságának növeljük. Tevékenységközpontú, művészeti jellegű foglalkozásokat szervezünk. Sikerélményhez juttatunk minél több hátrányos helyzetű tanulót. Lehetőséget adunk az iskolai számítógépek szabad, saját célú felhasználására. A kulturális hátrányukat enyhítjük: színház, kiállítás múzeumlátogatást szervezünk. Könyvjutalmakat osztunk. Kreativitást fejlesztő programokat szervezünk. Könyvtárhasználati órákat tartunk.

Céljaink a multikulturális tartalmak területén

- Fő célunk a másság elfogadtatása, megismertetése, tisztelete, tudatos vállalásának erősítése.
- Kölcsönös, tudatos figyelem kialakítása más kultúrák (romakultúra) irányába. Ennek érdekében osztályfőnöki órákon, valamint napközis szabadidő keretében tartunk ilyen jellegű foglalkozásokat.

Céljaink a szülővel történő kapcsolattartás terén

- Erősítenünk kell a szülő-szülő közti kapcsolatokat. Ennek módjai lehetnek az osztályokon belüli közös (gyerek, szülő, tanár) kirándulások, sportversenyek.
- A szülők nevelési kultúrájának segítése céljából egészségügyi, pedagógiai előadásokat szervezünk a leendő elsős tanulók szüleinek.
- A közös kapcsolattartás bevált formáit a közös iskolai célok érdekében tovább erősítjük.

Céljaink a tanári együttműködésre épülő értékelési rendszer terén

- Kidolgozott szöveges értékelést alkalmazzuk.
- A folyamatos értékelésre törekszünk.
- Biztosítjuk az új pedagógiai programok, tanítási módszerek megismerését.

1.7.5 Képességkibontakoztatást (integrációt) elősegítő módszertani elemek

Az elvárt eredmények intézményi szintű meghatározása szükségessé teszi az alábbiakat:

- célrendszerek és a szükséges beavatkozások tervezése
- a tanulási és tanítási folyamatot segítő eszközrendszer keretében egyéni haladási ütemet segítő differenciált és kooperatív tanulásszervezése,
- az önálló tanulási képesség kialakítása,

- a tanulók kreatív tevékenységére épülő foglalkozások szervezése,
- a tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek ,
- a tanulmányi előrehaladást segítő képességfejlesztő programok
- az átmenetek segítése a tanulói előrehaladásban, valamint
- az intézményi szintű teljesítmény rendszeres értékelése.

Differenciálás, egyéni bánásmód

A különböző képességű, illetve eltérő ütemben fejlődő tanulók egyéni fejlesztéséről való gondoskodás, a differenciálás egyik fő feladatunk.

A differenciálás jelenti: az egyéniségek kibontakoztatását, akár az úgynevezett átlagos képességű, akár tehetséges vagy a hátrányos szociokulturális közegben nevelkedett, hiányosságokkal küzdő gyermekek csoportját tekintve.

- A differenciálás iskolai alkalmazása során minden tanulónak el kell sajátítania a törzsanyagot, a továbbhaladáshoz szükséges minimumot. Ahhoz kell megtalálni a differenciálási formákat, hogy ezt a minimumszintet minden gyermek elérje. A tehetségek kibontakoztatása éppen úgy feladatunk, mint a lemaradók felzárkóztatása. A minden gyermek egyéni fejlettségének és tempójának megfelelő haladásban látszik a megoldás kulcsa.
- A tanári differenciálás, a személyiségfejlesztés automatikusan felbontja a hagyományos frontális munkaszervezést, ami több csoportos, páros és egyéni önálló munkát igényel.
- A csoportmunka iskolai alkalmazása:
- Akkor van jelentősége, ha a tanulók már megismert tananyaghoz hasonló anyaggal ismerkednek. A csoportok létszáma általában 3-5 fő.

Kooperativitás

Mindennapi munka eredményes elvégzéséhez szükséges a rend és kiszámíthatóság, ami a tevékenységben résztvevőtől együttműködési készséget kíván. Az együttműködő partnerek összetett emberképet alakítanak ki maguknak, és igen erős késztetést éreznek arra, hogy partnereikről információkat szerezzenek.

Pedagógusoknak az együttműködés feladatuk ellátásához feltétlenül szükséges elvárás.

A kooperatív stratégiák érvényesülésének a következő előfeltételei vannak:

- azonos helyzetmegítélés,
- racionális gondolkodás,
- jóindulat,
- azonos értékrendszer,
- az információk visszacsatolása.

Tanulmányi munkában az együttműködés alapja a megismerés, elfogadás és kötődés. A nevelőnek meg kell ismernie tanulói erényeit, gyengéit. Úgy kell alakítani, hogy a tanulók megismerhessék egymás erősségeit, gyengéit. A rangsorképzés sokféle legyen, sokféle szempont szerint jöjjön létre. Segítse az önismeret, önbecsülés kialakulását, megtartását. Őrizze meg az egyén személyiségét, másságát. Mindenki azt a részfeladatot végezze, vállalja el, amire kompetenciái „feljogosítják”. A közös siker egyéni kielégülés, munka és feszültségfeloldás is

legyen.

Projekt módszer

A projekt nem más, mint eredményes együtt-alkotó tevékenység. A projekt módszer az általános iskolai oktatásban újszerű, modern, sok felkészülést kíván, de megéri, hiszen leegyszerűsödik a nevelési helyzet, sok új technikát, módszert ilyenkor próbál ki, tanul meg a tanuló és a tanár-diák viszony is elmélyülhet. A projekt módszer elsősorban az együttműködő tanulási technikán alapul. A projekt végére a tanulócsoporttól tárgyi vagy szellemi produktumot várunk el, kapunk.

Célja: A projekt módszer az integrációs programban a tanulási nehézségekkel és beilleszkedési zavarokkal küzdő tanulók aktivizálására, motiválására, kommunikációs készségük erősítésére, együttműködési készségük fejlesztésére igen alkalmas. A sokrétű feladatok megoldása különböző képességek alkalmazását teszik lehetővé, tehát a különböző szociális háttérrel, tudással rendelkező tanulóknak alkalma nyílik a feladatok sikeres véghezvitelére a csoportmunka megoldására.

A projekt tanítás elősegíti a tanulási folyamatban való részvétel magasabb szintjét:

- a diákoknak alkalmazniuk és rendszerezniük kell az egyéb tantárgyak tanulása során szerzett tudásukat és készségeiket,
- a tanulók is új szerepet kapnak: önállóságot, magukért és másokért is felelősséget kell vállalniuk
- a projekt módszer arra is alkalmat ad, hogy fejlesszük a tanulók professzionális magatartását.

Tevékenységek

A tevékenységek a projekt csapat által elvégzendő feladatok. A tevékenységek általában a projekt irányításának jellegét tükrözik, azt a módot, amellyel a ráfordítások meghozzák a kívánt eredményeket. Minden egyes eredményhez általában egy vagy több tevékenység járul:

- a csapat- csoport kialakítása,
- a projekt menetrendjének elkészítése,
- a projekt végrehajtása,
- a beszámoló készítése,
- az eredmények ismertetése, a munka értékelése.

A projekt munkaformái

Csoportmunka, könyvtári kutatás, szakkönyvek megismerése, telefonálás, plakátkészítés, fényképezés, interjúkérdések összeállítása, interjúkészítés, számítógépes adatfeldolgozás, videofelvétel és beszámoló készítés, szituációs játékok, drámapedagógia alkalmazása stb.

A megvalósítás módja:

A projektet a tanulóknak önállóan kell kidolgozniuk a csoportmunka keretén belül. A sok önálló munkát igénylő feladatok innovatív problémamegoldást, leleményességet, művészi (zene, tánc, dráma, rajz) képességeket is igényelnek.

A projekt mindenkitől /tanártól, diáktól / a közösségi tanulás fontos elemeként csoport munkát követel meg. A csoportmunka megkívánja, hogy a csoport tagjai érdeklődésüket összehangolják, a gondokat körülírják, megoldást találjanak rá.

A projekt során a tanár nem tanít, hanem irányít, azáltal, hogy információkat ad, vagy szerepekre utal, vagy megjelöli az információ forrásait, rávezető kérdéseket tesz fel, elmondja megjegyzéseit, megerősít.

Mindezekhez szükséges egy jól megtervezett, logikusan felépített és mindenre kiterjedő projektleírás.

Ennek fő fejezetei:

- tervezés,
- információ-gyűjtés,
- előterjesztés,
- végrehajtás,
- feldolgozás,
- beszámoló,
- projekt bemutatása,
- értékelés, utóélet.

Alkalmazása:

A projekt rendszerű oktatást elkezdhetjük az általános iskola első osztályosaival is, hiszen az önálló munka végzéséhez már nem kicsik. Fokozatosan minden osztályban alkalmazhatjuk. Az alsó tagozaton az egy osztályt tanító rendszerben könnyebb a projekttervezés.

A felső tagozaton - pl. 5. oszt. - projekt oktatása több tantárgyat is érinthet, ezért célszerű több kollégát bevonni a munkába, de az osztályban tanító minden kollégát tájékoztatjuk az aktuális projektről.

A projekt lebonyolítás időtartama szerint lehet:

- egy nap / témanap/
- egy hét /témahét/
- 3 hetet meghaladó projekt

Várható eredmények:

Az integrációs programban részt vevő, de a többi tanuló magatartásában is elérhetjük, hogy:

- a leendő foglalkozásuk felé irányuljanak,
- az együttműködjenek,
- fejletten kommunikáljanak,
- az önálló tanulás az igényükké váljon.

A heterogén összetételű osztályokban a tanulók eltérő tudásszintjének kiegyenlítése, a hátrányos helyzetűek lemaradásának kompenzálása. A projekt oktatás segíti a valóságos problémák kollektív megoldásában megszerzendő jártasságot. A tanulók fokozatosan szembekerülnek döntéseik következményeivel. A közös alkotás, a közös siker, az együvé tartozás elmélyítése is a projekt eredménye.

Drámapedagógia

Valójában gyermek-csoportpszichoterápiás munkának vehető a drámapedagógia alkalmazása az integrált oktatás folyamatában. A dramatikus formák csak kisegítői az oktatás hagyományos formáinak:

- a tananyag bizonyos részeinek drámával történő feldolgozása,
- plusz tudás nyújtása dramatikus eszközökkel.

A cél: így a rejtett vagy elfojtott személyiségjegyek felszínre hozatala – jó, rossz egyaránt, hiszen valójában ez fogja mutatni az utat a pedagógus munkájához.

Feladat: a gyermek megismerése, mely elsősorban önmegismerésen/gyermek/ alapuljon –a személyiségfejlesztő módszerek alkalmazásával.

A dramatikus tevékenységi formák csoportosítása négy szempont szerint történik:

- gyakorlatok
- dramatikus játék
- színház
- tanítási dráma.

Ezek közül a gyakorlatok a dramatikus játék az, amely mindenfajta tanítási órán, szabadidős programon alkalmazhatóak (humán-, reáltárgyak, az osztályfőnöki órák).

Az egész módszer a játékon alapul, ami alapeleme a gyermeki létnek.

Ez történhet frontálisan, ezen belül kiscsoportos munkaformákat alkalmazva. Fontos a közösséggel együtt végzett munka, mert a közös siker, esetleg kudarcélmény is építő. A csoport nagyon sokféleképpen viszonyul az egyénhez; motivál, visszavet, befogad, kitaszít, ugyanakkor védettséget, biztonságot nyújt.

A személyes fejlődést segítő beszélgetés, fejlesztő interjú.

Ennek célja:

- önvizsgálat
- önfeltárás
- önirányítás-önalakítás

A tevékenységek alapja a pedagógus részéről, a gyermek szempontjából:

- szükségletek
- érdeklődés
- erősségek
- visszajelentés

A tanulók szociális készségeinek fejlesztése érdekében alkalmazható gyakorlatok sokrétűek s a pedagógus az adott témához, munkaformához választhat a lehetőségek közül.

A gyakorlatok lehetnek:

- készség-, képesség- és személyiségfejlesztő gyakorlatok
- a kreativitást fejlesztő gyakorlatok
- a nonverbális készségek fejlesztését szolgáló gyakorlatok

- az önkép, önismeret fejlesztését szolgáló gyakorlatok:
- testi önismeret
- önkifejezés, önjellemzés, önábrázolás, önmegfigyelés
- énideál, önkép, célok és értékek, tudatosság
- társismereti is kapcsolatfejlesztő gyakorlatok:
- ismerkedés, megismerés, felismerés, kapcsolatfelvétel
- kapcsolatfejlesztés
- érzések, érzelmek, indulatok, vélemények, viszonylatok és elvárás

A várható eredmény hosszútávon mindenképpen a személyiség pozitív irányú változását mutatja. A gyakorlat eredményességének ellenőrzése a gyakorlat végzése közben történik, mivel csak folyamatában értékelhető (a tanár állandóan szemmel tartja a gyerekeket).

1.7.6 Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

Napi oktató-nevelő munkánk során egyre gyakrabban tapasztaljuk, hogy a szülők egyre nagyobb része a kívánatosnál kevesebb időt, figyelmet tud fordítani gyermekére. A 14-18 éves korosztályban lévő fiatal sok esetben marad egyedül gondjaival, megválaszolandó kérdéseivel, és ha otthon nem kap segítséget, akkor az iskolának kell felvállalni ezt a feladatot. Ezen a területen olyan tevékenységet folytatunk, amely az egyéni, személyre szabott törődést állítja a középpontba, lelkiismeretes osztályfőnöki, illetve szaktanári odafigyeléssel segíti az érintett diákot. A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős működik iskolánkban. Tevékenysége három területre terjed ki: a gyermekek fejlődését veszélyeztető okok feltárására, megelőzésére és megszüntetésére.

Intézményünk tanulói között a tanulók között a hátrányos helyzetű tanulók száma viszonylag magas, ezért az küldetéstudatunkban megfogalmazottaknak megfelelően kiemelten segítjük ezeket a tanulókat.

Tevékenységének végzésével két fontos területre kell koncentrálni:

Egyik: A hátrányos helyzetűekre

Ebbe a csoportba azok a tanulók tartoznak, akiknek alapvető szükséglet-kielégítési lehetőségei korlátozottak. Családjuk, szűkebb társadalmi-környezetük elsősorban szociális, kulturális téren az átlaghoz képest negatív eltérést mutat. A hátrányos helyzet kialakulásához vezető tényezők: alacsony jövedelem és fogyasztási szint, rossz lakáskörülmények, a szülők alacsony iskolázottsági, műveltségi szintje. Ezen tényezők közül egyre több alacsony jövedelemmel rendelkező családdal találkozunk. Ezek a hátrányok esélyegyenlőtlenséghez vezetnek. A csonka családban nevelődő tanulóknál a hátrányok halmozottan jelentkezhetnek. A problémák súlyossága alapján megkülönböztetjük a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat.

- **Hátrányos helyzetű az a tanuló:** akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát megállapította
- **Halmozottan hátrányos helyzetű az a tanuló** (a hátrányos helyzetű tanulókon belül):

akinek a szülője, illetve szülei – az iskolai felvételi körzet megállapításával összefüggésben a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint vezetett nyilvántartás alapján készült statisztikai adatszolgáltatás. Vagy a gyermeket, tanulót megillető szolgáltatás megállapításához a szülő nyilatkozata alapján – legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be, fejezték be sikeresen, illetve akit tartós nevelésbe vettek.

Hátrányos helyzetű tanulóinknak a segítségnyújtás alábbi formáit vállaljuk:

- a tankötelezettség teljesítésének fokozott figyelemmel kísérése, gyors jelzés a családsegítő szolgálat, illetve az önkormányzat jegyzője felé;
- térítésmentes felzárkóztató foglalkozások;
- pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, beadása;
- rendszeres tájékoztatás pályázati lehetőségekről, különböző ösztöndíjakról.

A közbelépés halogatása esetén a hátrányos helyzetből kialakulhat a veszélyeztetettség. Segítséget jelenthet a tanulóknak az Útravaló Ösztöndíj program, amelynek keretében mentor tanár segítségével és pénzbeli támogatással közelebb kerülnek az esélyegyenlőséghez.

Másik: A veszélyeztetett tanulókra

A törvény szerint a veszélyeztetettség olyan magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. Az ilyen családokban gyakori a deviancia halmozott előfordulása (alkohol, drog, brutalitás, bűncselekmény). Következmény lehet a gyermekeknél is megjelenő deviáns magatartási formák kialakulása, a negatív társadalmi csoportokhoz való csatlakozás, az alkoholizálás, a kábítószer élvezet. Ilyen esetben segíteni csak tartós, szakember által nyújtott támogatással lehet.

A hátrányos helyzet és a veszélyeztetettség csökkentése érdekében a következő kötelező feladatokat kell felvállalnunk:

- Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásban, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában és megszüntetésében.
- Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős működik, akinek alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját.
- Igyekszünk megteremteni az oktatás egészséges körülményeit.
- Megszervezzük a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.
- Feltárjuk és megszüntetjük a tanulói balesetek kiváltó okait.
- Szükség esetén a tanuló érdekében intézkedést kezdeményezünk (SZMSZ és Házirend szerint).

Az iskola pedagógusainak és dolgozóinak munkájuk során:

- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,

- meg kell keresni a problémák okait,
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálatszakembereinek.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladatai a következők:

- a tanuló veszélyeztetettségének felismerése és ennek jelzése a gyermekvédelmi szolgálat felé,
- a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek felmérése az osztályfőnökök segítségével, erről nyilvántartás vezetése,
- kapcsolattartás a családsegítő központtal, illetve a városi önkormányzattal
- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
- folyamatosan figyelemmel kísérése a pályázható ösztöndíjaknak és erre az osztályfőnökök figyelmének felhívása,
- a pedagógus kollégák folyamatos tájékoztatása a szakirodalmakról és a beérkezett tájékoztatók, szórólapok eljuttatása hozzájuk,
- folyamatos konzultáció és együttműködés a családsegítő központ által kijelölt intézményi koordinátorral.

A tanulókat érintő veszélyforrások közül a leggyakoribbak a káros szenvedélyek, amelyek elsősorban a középiskolás korosztályt fenyegetik, ezért a **drogprevenció** hangsúlyos feladatunk. A drogfogyasztás megelőzését felvilágosító foglalkozások, filmek, kiadványok segítik. A foglalkozást vezető tanárok megelőző tevékenysége érdekében együttműködünk olyan egyesülettel, amely közel hozza a fiatalokhoz a megelőzés, az elkerülés lehetőségét.

1.7.7 A szociális hátrányok enyhítését segítőtevékenységek

Ezt a tevékenységet elsősorban a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős koordinálja, aki a veszélyeztető okok, hátrányos helyzet megszűntetése, a tanulók problémáinak megoldása érdekében kapcsolatot tart fenn iskolán belüli és iskolán kívüli intézményekkel, személyekkel. Iskolán belül fontos a kapcsolat az intézmény igazgatójával, a nevelési igazgatóhelyettessel, az osztályfőnökökkel, a diákönkormányzatot patronáló tanárral, a szülői szervezet tagjaival, az iskolaorvossal, a védőnővel.
Az iskolán kívül fontos a kapcsolat a nevelési tanácsadóval, a gyermekjóléti szolgálattal, családsegítő központtal, pályaválasztási tanácsadóval, pszichológussal, a szenvedélybetegeket ellátó információs irodával.

Az esélyegyenlőség érdekében a szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- felzárkóztató órák,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai,
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése,

- a családlátogatások,
- a továbbtanulás irányítása, segítése,
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége,
- a tankönyvvásárláshoz nyújtott segélyek,
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal, a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

A szociális hátrányok enyhítése érdekében az osztályfőnökök a bűnmegelőzési témákhoz a rendőrségtől előadókat, szakemberek segítségét kérhetik. Az osztályfőnöki órák keretében kiemelten foglalkozni kell a kulturált emberi kapcsolatok kialakításának követelményével. El kell utasítani mindennemű agressziót az iskolában.

Az alapító okirat alapján intézményünk az alábbi sajátos nevelési igényű tanulók ellátását biztosítja:

- Az enyhe értelmi fogyatékos tanuló
- A beszédfogyatékos tanuló
- Az egyéb pszichés fejlődési zavarral *(súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral)* küzdő tanulók (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, vagy ezek halmozódása, ADHD, magatartás szabályozási zavar)

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programja a pedagógiai program **1. számú mellékletét** képezik.

1.8 Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek, projektoktatás

Iskolánk minden évben megemlékezik Boldog Kolping Adolf munkásságáról Kolping-nap keretében. Fontos számunkra, hogy minden diák megismerje iskolánk egyik névadójának életét. Fenntartónktól kapott cselekvő hittel őrizzük Adolf Kolping lelkiségét a hétköznapokban, igyekszünk helytállni a munkában, a tanulásban, a tanításban.

A tanév rendjében megjelölt témahetek a Munkatervben rögzített időpontban kerülnek megrendezésre:

- Egészséghét (diáksport nap)
- Pénz7
- Digitális témahét
- Fenntarthatósági témahét

1.9 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Az intézmény tanulóinak részvételét a döntési és véleményezési folyamatokban a köznevelési

törvény 27. fejezetének 46. §-ban foglaltaknak megfelelő biztosítjuk:

- a házirend tartalmának véleményezésében;
- a pedagógiai programvéleményezésében;
- a diákönkormányzat SZMSZ-nek elfogadásában;
- a diákönkormányzaton keresztül véleményt nyilváníthatnak, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben;
- válasszon a pedagógiai program keretei között a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá közül;
- hozzájusson a jogai gyakorlásához szükséges információkhoz, tájékoztassák a jogai gyakorlásához szükséges eljárásokról;
- részt vehet a diákkörök munkájában, és kezdeményezheti azok létrehozását, tagja lehet iskolai, művelődési, művészeti, ismeretterjesztő, sport- és más köröknek;
- az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilváníthat minden kérdésről, az őt nevelő és oktató pedagógus munkájáról, az iskola, kollégium működéséről;
- tájékoztatást kaphat személyét és tanulmányait érintő kérdésekről, valamint e körben javaslatot tehet, továbbá kérdést intézhet az iskola, pedagógusaihoz, a diákönkormányzathoz, és arra legkésőbb a megkereséstől számított tizenöt napon belül - a tizenötödik napot követő első ülésen - érdemi választ kell kapnia.

1.10 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

1.10.1 A szülők közösségét érintő együttműködési formák

Az iskolahasználók elsősorban a szülők, akik intézményünket választva, egyrészt a tantestülettel együttműködve gyermekük neveléséért felelősek, másrészt az iskola által nyújtott szolgáltatások megítélői.

Intézményünk nyitott minden olyan szülői kezdeményezésre, amely fiataljaink érdekét szolgálja, oktató-nevelő munkánk hatékonyságát növeli.

Az iskolánkban működő szülői közösségek:

- Osztályszülői közösségek;
- Szülői Közösség választmány.

Az együttműködés formái:

- A **szülőket** az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a Szülői Közösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten.
- Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak Szülői értekezletek

feladatai:

- a szülők és pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása;
- a szülők tájékoztatása;
- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről;
- az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól a helyi tanterv követelményeiről;
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról;
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről;
- az iskolai és osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról;
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

Fogadóóra: feladata a szülők és a pedagógusok személyes kapcsolattartása, ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének konkrét tanácsokkal való segítése.

Nyílt tanítási nap: feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő- és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.
Feladata továbbá az is, hogy segítséget nyújtson a 8. osztályos tanulóknak és szüleiknek a továbbtanuláshoz.

Írásbeli tájékoztató: feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányairól vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról

Családlátogatás: az osztályfőnök és az ifjúságvédelmi felelős környezettanulmány céljából felkeresheti a családot a tanulóval kapcsolatban felmerült problémák megbeszélésére, illetve a tanuló családi hátterének, körülményeinek megismerésére a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.
A szülők szerepe az iskola életében
A szülő, mint „iskolahasználó” kérheti:

- az idegen nyelv megválasztását;
- az ifjúságvédelem segítségét;
- a külső szakember segítségét gyermeke érdekében;
- tankönyvtámogatást;
- nem kötelező tanórán kívüli foglalkozásszervezését.

A szülő segítséget nyújthat:
- szabadidős tevékenységek megszervezésében;
- iskolai hagyományőrző programok megszervezésében;
- az iskola tárgyi feltételeinek javításában.

1.10.2 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A **tanulókat** az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén.
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül;
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanulók fejlődéséről, tanulmányi előmeneteléről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve írásban) tájékoztatják.
A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy a Szülői Közösséggel.

1.10.3 Az iskola külsőkapcsolatai

Az intézmény **rendszeres munkakapcsolatot** tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel:

- Kormányhivatal;
- Társintézmények;
- Gyermekvédelmi szervezetek;
- Rendőrség: drog-bűnmegelőzés – osztályfőnöki órák;
- Oktatási, kulturális és sportintézmények.

1.11 A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

1.11.1. Felvételi vizsga követelmények

Intézményünkben a Szent István Gimnázium a felvételi eljárás a központi felvételi vizsga alapján történik a minden évben kiadott felvételi tájékoztató szerint meghirdetett képzésekre. . Azonban természetesen szeretnénk egy előzetes tájékozódás alapján képet kapni az intézményünkbe jelentkező tanulókról. Erre az előzetes tájékozódásra szervezzük meg minden tanév március közepén a felvételi elbeszélgetéseket. Minden jelentkezőt behívunk, és egy kötetlen beszélgetés közepette, felmérjük a hitéleti elköteleződését, az intézmény egyházi jellegének elfogadását vagy elutasítását. Előre jelezzük az egyházi jelleggel együtt járó kívánalmakat és kötelezettségeket.
Ezen alkalomkor kérjük, hogy hozza el a félévi értesítőjét. Ebből a dokumentumból látjuk a jegyeit, és néhány következtetést is levonhatunk a tanulmányaira vonatkozóan. Ebben a beszélgetésben rákérdezünk a diáknak a tanuláshoz való viszonyára, feltérképezzük tanulási motivációit, annak erősségét, eltökéltségét. Számos verbális és nonverbális információt nyerünk ezen alkalmakkor. Emelt szintű nyelvi képzéseken a megadott szóbeli tételekből egy pár kérdést teszünk fel, de ez is csak tájékozódás jelleggel történik.

A felvételi eljárás pontszámítása (8. osztály)

A **hozott pontokat** az alábbi 10 tantárgy 7. osztály év végi, illetve 8. osztály félévi eredményei alkotják (max.100 pont):

• magyar nyelv	• földrajz
• irodalom	• fizika
• matematika	• kémia
• idegen nyelv	• biológia
• történelem	• digitális kultúra

A felvételi vizsgán **szerzett pontok**: a **központi írásbeli felvételi** vizsga magyar nyelvből és matematikából **(2 x 50 pont = 100 pont).**

Általános tagozat:

Hozott pont	**Központi írásbeli**	**Összesen** (100 %)
100 pont	-	100 pont

Emelt szintű digitális kultúra tagozat:

Hozott pont (50 %)	**Központi írásbeli** (50 %)	**Összesen** (100 %)
100 pont	100 pont	200 pont

Emelt szintű nyelvi osztály:

Hozott pont (50 %)	**Központi írásbeli** (50 %)	**Összesen** (100 %)
100 pont	100 pont	200 pont

Honvédelmi Kadét osztály:

Hozott pont (80%)	**képességfelmérés** (20%)	**Összesen** (100 %)
100 pont	20 pont	120 pont

Szóbeli elbeszélgetés

Emelt szintű nyelvi tagozat esetén idegen nyelvi rövid társalgás mely az **alábbi szóbeli témakörökre épül:**

1. Family and Friends
2. Daily Routine
3. My House
4. School
5. Free Time
6. Sports and Games
7. Health and Illnesses
8. Meals and Eating out
9. Computer and the Internet
10. Shopping
11. Weather and Seasons
12. Travelling

Honvédelmi Kadét Program (HKP 1.szint)

A honvéd kadétok tanulmányaik alatt olyan izgalmas programokon vehetnek részt, mint például laktanyalátogatás, airsoft, paintball, lasertag játékok, gyalogtúrák, akadálypályák. A formaruhát magukra öltve a Honvéd Kadét Program képviselőivé válnak, ami magával vonja azokat a követelményeket is, hogy minden kadét, fegyelmezett, kitartó, csapatjátékos alázatos legyen.

A tanulmányaik végére megtanulják a társaikat tisztelni, vezetni és egy csapatban vezetve lenni. A honvédelmi alapismeretek választható érettségi tantárgy, amely által könnyebben tudnak felvételt nyerni a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző-Rendészettudományi- valamint Államtudományok és nemzetközi tanulmányok karának alapszakjaira is.

- Honvédelmi alapismeretek közismereti tantárgy oktatása
- Formaruha
- Csapatépítő programok, versenyek
- Ösztöndíj tanulmányi eredmény alapján

Képességfelmérés

Alkalmassági vizsga feladatai: Maximálisan 20 pont

1. **Ingafutás (15 m)**

fiúk	**lányok**
5 pont: 40-	5 pont: 35-
4 pont: 35-40	4 pont: 30-35
3 pont: 30-35	3 pont: 25-30
2 pont: 25-30	2 pont: 20-25
1 pont: 20-25	1 pont: 1

2. **Helyből távolugrás**

fiúk	**lányok**
5 pont: 160 cm-	5 pont: 135 cm-
4 pont: 155-160 cm	4 pont: 130-135 cm
3 pont: 150-155 cm	3 pont: 125-130 cm
2 pont: 145-150 cm	2 pont: 120-125 cm
1 pont: 140-145 cm	1 pont: 115- 120 cm

3. **Tömöttlabda dobás hátra (fiúk 3kg, lányok 2 kg)**

fiúk	**lányok**
5 pont: 8 m-	5 pont: 7 m-
4 pont: 7.5 - 8 m	4 pont: 6.5 - 7 m
3 pont: 7 - 7.5 m	3 pont: 6 - 6.5 m
2 pont: 6.5 - 7 m	2 pont: 5.5 - 6 m
1 pont: 6 - 6.5 m	1 pont: 5 - 5.5 m

4. **Fekvőtámaszban karhajlítás-nyújtás**

fiúk	**lányok**
5 pont: 13	5 pont: 9
4 pont: 12	4 pont: 8
3 pont: 11	3 pont: 7
2 pont: 10	2 pont: 6
1 pont: 9	1 pont: 5

A hat évfolyamos gimnáziumi képzés sajátosságai:

- Iskolánk alapvető célkitűzése ebben az osztálytípusban az idegen nyelvek és a kötelező érettségi tantárgyak (magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem) tanításának hangsúlyozása.
- Az osztály első idegen nyelve megfelelő jelentkező esetén **angol nyelv vagy német nyelv** melyet 7. osztálytól **emelt szinten** (4-5-6 óra/hét) tanulnak a diákok.
- A második idegen nyelvet a 9. osztálytól kezdik tanulni (3 óra /hét). De lehetőség van már 7.osztálytól szakkörként is tanulni a második idegen nyelvet. (2 óra/hét)
- A hat évfolyamos képzés nagy előnye, hogy a társas kapcsolatok létesítése könnyebb ebben az életszakaszban, valamint a diákoknak több idő áll rendelkezésre az átmenetre az általános iskola és a középiskola között, arra, hogy felkészüljenek 11.osztályba akár az előrehozott érettségi vizsgára, vagy akár a sikeres nyelvvizsgára és a 12. évfolyam végén jó eredménnyel teljesítsék a közép- és emelt szintű érettségi vizsgák követelményeit. Ezek a lehetőségek egyben elősegítik a reálisabb pályaorientációt is.

A felvételi eljárás pontszámítása (hat évfolyamos képzés)

A tanulók az általános iskolai eredményük és a felvételi teljesítményeik alapján nyernek felvételt.

A hozott pontokat az alábbi 5 tantárgy (tantárgyanként max. 5 pont) 5. osztály év végi, illetve 6. osztály félévi eredményei alkotják:

- magyar nyelv
- irodalom
- matematika
- idegen nyelv
- történelem

A **hozott pontok**: 2x **2 x 25 pont = 100 pont**

A tanulóknak ezen kívül részt kell venniük a hatodikosok egységes írásbeli felvételi vizsgáján magyar nyelvből és matematikából.

A felvételi vizsgán **szerzett pontok**: a **központi írásbeli felvételi** vizsga magyar nyelvből és matematikából **(2 x 50 pont = 100 pont).**

Hozott pont	Központi írásbeli	Összesen
100 (2x50) pont	100 pont	200 pont

Szóbeli elbeszélgetés

Emelt szintű nyelvi tagozat esetén:
Emelt szintű nyelvi tagozat esetén idegen nyelvi rövid társalgás mely az **alábbi szóbeli témakörökre épül:**

1. Family and Friends / Familie und Freunde
2. Daily Routine / Tagesablauf
3. My House/ Mein Haus

1.11.2. A tanulmányok alatti vizsgák célja, hatálya

A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos szabályok az alábbi vizsgákra vonatkoznak:

- osztályozóvizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra
- pótló vizsgákra

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 64.§ - 78.§ alapján a tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó szabályok a következők:

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához:

- ha felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik, kivéve, ha engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát,
- a tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.
- a 20/2012.(VII.31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésben *meghatározott időnél többet mulasztott*, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanuló előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni, azt csak a hatályos törvényi előírásnak megfelelő feltételek alapján teheti, s lehetséges vagy szükséges a hiányzó év/évek tananyagából az írásbeli érettségi vizsgák megkezdéséig osztályozó vizsgát kell tennie, tananyaga megegyezik annak az évfolyamnak a tananyagával, amelyiknek teljesítése a vizsga célja,
- a vizsgát a tanulmányok alatti vizsga szabályozása szerint kell lebonyolítani,
- a vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni.

Az osztályozóvizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

Az osztályozó vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során egyidejűleg az Intézmény vezetője határozatot hoz a jelentkező tanuló ügyében.

Tanulói kérelemre vonatkozó osztályozó vizsga szabályai:

Amennyiben az intézményvezető engedélyezi ***tanulói kérelemre***, hogy egy vagy több tanév tanulmányi követelményét az előírtnál rövidebb idő alatt tegye le, abban az esetben

- Az intézmény vezetője a vizsga megkezdése előtt legalább harminc nappal a vizsgázói létszám, az évfolyamok feltüntetése, valamint a vizsgabeosztás megküldése mellett a járási hivatal vezetőjétől vizsgabiztos kirendelését kéri.

- A vizsgabiztos megvizsgálja, hogy a vizsga előkészítése során betartották-e a tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó szabályokat, részt vesz az érintett osztályozó vizsgák valamennyi vizsgarészén és az osztályozó vizsga előkészítésében.
- A vizsgabiztos az osztályozó vizsgák során keletkezett valamennyi dokumentumba betekinthet, azokról másolatot kérhet. megfigyeléseiről, megállapításairól két példányban jegyzőkönyvet készít, aminek egyik példányát eljuttatja a járási hivatal vezetőjének, a másik példányt pedig az intézmény vezetőjének.
- Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az intézményvezető, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén az illetékes megyeszékhely szerinti járási hivatal vezetője a vizsgázó – kiskorú vizsgázó esetén a törvényes képviselő – írásbeli kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát, amennyiben a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

A mulasztások miatti osztályozó vizsga szabályai:

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a jelzett rendeletben meghatározott időtartamot, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető. Kivételt képez ez alól, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

Az igazolt és igazolatlan mulasztások együttesen nem haladhatják meg:

a) az iskolai nevelés-oktatás szakaszában a **kétszázötven** tanítási órát,
b) iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában **az elméleti tanítási órák húsz százalékát,**
c) egy adott tantárgyból **a tanítási órák harminc százalékát.**

Előrehozott érettségi vizsga

Előrehozott érettségi vizsga a tanulói jogviszony fennállása alatt, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt egyes érettségi vizsgatárgyból első alkalommal tett vizsga, amely letehető:

a**) idegen nyelvekből, informatikából** a középiskolai tanulmányok befejező tanévét megelőző második tanév május-júniusi vizsgaidőszakában, valamint az azt követő vizsgaidőszakokban, továbbá
b) **olyan érettségi vizsgatárgyból**, amelyeknél a tanuló számára az adott vizsgatárgy vizsgájára való jelentkezés feltételeinek teljesítéséhez szükséges **tantárgy, tantárgyak tanítása** a középiskola helyi tanterve szerint **a középiskolai tanulmányok befejező tanévét megelőző tanévek valamelyikében lezárul,** először a középiskolai tanulmányok befejező tanévét megelőző második tanév május-júniusi vizsgaidőszakában, valamint az azt követő vizsgaidőszakokban.

Az előrehozott érettségi vizsgára jelentkező tanuló osztályozó vizsgája szabályai:

Idegen nyelvből az előrehozott érettségi vizsgára *első alkalommal* a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző első vagy második tanév *május-júniusi vizsgaidőszakában,* valamint az azt követő vizsgaidőszakokban, azaz a 12. évfolyammal záruló középiskolában a

10. vagy a 11. évfolyam májusi-júniusi vizsgaidőszakaiban, valamint a 11. és 12. évfolyam során tartott őszi vizsgaidőszakokban van lehetőség.

Az előrehozott érettségire való jelentkezés feltételei idegen nyelvből

Ha a tanuló teljesítette az előírt követelményeket idegen nyelv tantárgyból és erről osztályozó vizsgán számot adott, lehetősége van előrehozott érettségi vizsgát tenni.
Az osztályozó vizsga lehetőségének feltételei:

- az adott tantárgyból legalább jó osztályzat,
- magatartása és szorgalma legalább jó,
- a szaktanár megítélése alapján is sikeres osztályozó vizsgát tehet,
- kötelező részvétel előkészítő órákon.

Különbözeti vizsga
Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Különbözeti vizsgát kell tenni:

- iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként,
- a más iskolából belépő tanulónak, ha a tantárgyak éves óraszámainak összege kevesebb, mint az iskolánk helyi tantervében szereplő 80 %-a,
- a nem tanult tantárgyakból.

A különbözeti vizsga:

- tananyaga megegyezik annak az évfolyamnak a tananyagával, amelyiknek teljesítése a vizsga célja,
- a vizsgát a tanulmányok alatti vizsga szabályozása szerint kell lebonyolítani,
- a vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során egyidejűleg az Intézmény vezetője határozatot hoz a jelentkező tanuló ügyében.
Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Pótló vizsga

- Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
- A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.
- Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Javító vizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha:

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik;
- az osztályozó- vagy különbözeti vizsgán elégtelen osztályzatot kapott.

A javítóvizsgát:

- a vizsgázó javítóvizsgát az iskola intézményvezetője által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet,
- a vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezést követően írásban tájékoztatni kell,
- tananyaga megegyezik annak az évfolyamnak a tananyagával, amelyiknek a végén a tanuló megbukott,
- a vizsgát a tanulmányok alatti vizsga szabályozása szerint kell lebonyolítani,
- a vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni.

A vizsgák lebonyolításának szabályai

- Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.
- Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgytanítására.
- A tanulmányok alatti vizsga – ha azt az iskolában szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató bízza meg.
- A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.
- Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában **legfeljebb három tantárgyból** szervezett vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.
- A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.

Amennyiben a tanulónak a kérelmére az intézményvezető engedélyezte, hogy egy vagy több tanév tanulmányi követelményét az előírtnál rövidebb idő alatt tegye le:

- Az intézmény vezetője a vizsga megkezdése előtt legalább harminc nappal a vizsgázói létszám, az évfolyamok feltüntetése, valamint a vizsgabeosztás megküldése mellett a járási hivatal vezetőjétől vizsgabiztos kirendelését kéri.
- A vizsgabiztos megvizsgálja, hogy a vizsga előkészítése során betartották-e a tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó szabályokat, részt vesz az érintett osztályozó vizsgák valamennyi vizsgarészén és az osztályozó vizsga előkészítésében.
- A vizsgabiztos az osztályozó vizsgák során keletkezett valamennyi dokumentumba betekinthet, azokról másolatot kérhet. megfigyeléseiről, megállapításairól két

példányban jegyzőkönyvet készít, aminek egyik példányát eljuttatja a járási hivatal vezetőjének, a másik példányt pedig az intézmény vezetőjének.

- Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az intézményvezető, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén az illetékes megyeszékhely szerinti járási hivatal vezetője a vizsgázó – kiskorú vizsgázó esetén a törvényes képviselő – írásbeli kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát, amennyiben a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
- A tanulmányok alatti vizsga – ha azt az iskolában szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait az intézményvezető, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes megyeszékhely szerinti Kormányhivatal bízza meg.

A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Az igazgató e feladata ellátása során

- dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak másjogkörébe,
- írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
- ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni, és be lehessen fejezni.

A tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó szabályok hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

1.11.3. Az értékelés rendje

Az írásbeli vizsga szabályai

- Az ülésrendet a felügyelő tanár jegyzőkönyvben rögzíti.
- A tanulók csak az iskola bélyegzőjével ellátott papíron dolgozhatnak.
- A rajzokat ceruzával, minden egyéb munkát tollal kell elkészíteni.
- A feladatlap előírhatja számítógép használatát.
- A vizsga kezdetekor a vizsgaelnök megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait.
- A vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató tanár alakítja ki.

A vizsgateremben, egy időben padonként 1 tanuló vizsgázhat.

Az íróeszközökről, a vizsgákhoz szükséges segédeszközökről (szótár, függvénytáblázat, feladatgyűjtemény, térkép stb…) – osztályozó vizsga kivételével – a vizsgázó gondoskodik.
A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik feladatlapon feltünteti nevét, a vizsganap keltét, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon készíthet.
A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez útbaigazítás, segítség nem adható.
Egy napon legfeljebb három írásbeli vizsga szervezhető. *Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.*

A szóbeli vizsga szabályai

- A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdi a vizsgát, amelybe beosztották.
- A vizsgateremben, egy időben legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.
- A szóbeli vizsgák 3 tagú vizsgabizottság előtt történnek.
- A vizsgázónak a szóbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatantárgyanként tizenöt percnél több nem lehet; kivéve, ha rendelkezik az igazgató által hozott határozattal, mely rendelkezik a többletidőről.
- A felkészülésre vizsgatárgyanként legalább harminc perc időt kell biztosítani a vizsgázó számára, kivételt képeznek az idegen nyelvek.
- A szóbeli vizsgán a vizsgázó vizsgatantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközöket.
- A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.
- A vizsgázó útbaigazítás és támogatás nélkül, önállóan felel, de ha elakad, a vizsgabizottság tagjaitól vagy a vizsgáztató tanártól kaphat segítséget.
- A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte vagy a tétel kifejtésében elakadt. A vizsgázót nem szabad félrevezetni, gondolkodásában, a tétel kifejtésében megzavarni. A vizsgázó a tétel kifejtésében akkor szakítható félbe, ha a rendelkezésére álló idő letelt.
- Ha a vizsgázó a húzott tételből teljes tájékozatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ha a vizsgázó a feleletét befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább harminc perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgatermet elhagyhatja.
- Egy vizsganapon egy vizsgázó számára legfeljebb három vizsgát lehet tartani.

A gyakorlati vizsga szabályai

Gyakorlati vizsgarészt tartalmazhat a következő vizsgatantárgy:

- digitális kultúra.

A gyakorlati vizsgarész a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek megléte esetén kezdhető meg, illetőleg folytatható.
A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról.
Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak

fel nem róható okból kieső idő.

Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani. Ha a tanuló több iskolai évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni. Ha a tanuló nem teljesíti az iskolai évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni.

1.11.4. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

A 4 évfolyamos gimnáziumi képzés
Különbözeti,– osztályozó; pótvizsga követelményei

1. Magyar nyelv
9. évfolyam
Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció
A nyelvi rendszer, a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek, helyesírás
10. évfolyam
A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás
Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok
11. évfolyam
Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés
Pragmatika – a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv
Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok
Szótárhasználat
12. évfolyam
Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek
A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma

2. Irodalom
9. évfolyam
Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia
A görög irodalom
A római irodalom
A Biblia, mint kulturális kód
A középkor irodalma
A reneszánsz irodalma
KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK
Homérosz: Odüsszeia (részletek)
Szophoklész: Antigoné
Biblia (részletek az Ószövetségből és az Újszövetségből
Dante Alighieri: Isteni színjáték – Pokol (részletek)
François Villon: A nagy testamentum (részletek)
Boccaccio: Dekameron, Első nap 3. novella

MEMORITEREK

Homérosz: Odüsszeia (részlet)
Anakreón: Gyűlölöm azt…
Catullus: Gyűlölök és szeretek
Halotti beszéd és könyörgés (részlet)
Ómagyar Mária-siralom (részlet)
Janus Pannonius: Pannónia dicsérete

10. évfolyam

A reneszánsz irodalma
A barokk és a rokokó irodalma
A felvilágosodás irodalma
A romantika irodalma
A magyar romantika irodalma

KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK

William Shakespeare: Romeo és Júlia vagy Hamlet, dán királyfi
Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem (részletek)
Mikes Kelemen: Törökországi levelek (1., 37., 112.)
Molière: A fösvény vagy Tartuffe
Katona József: Bánk bán
Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde
Petőfi Sándor: A helység kalapácsa (részlet)
Jókai Mór: A huszti beteglátogatók (novella)
Jókai Mór: Az arany ember

MEMORITEREK

Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem (az általános iskolai memoriter felújítása)
Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez
Berzsenyi Dániel: A közelítő tél (1. versszak)
Berzsenyi Dániel: A magyarokhoz (I.) (1. versszak)
Berzsenyi Dániel: Osztályrészem (1. versszak)
Kölcsey Ferenc: Himnusz (az általános iskolai memoriter felújítása)
Kölcsey Ferenc: Zrínyi második éneke (részlet)
Vörösmarty Mihály: Szózat (az általános iskolai memoriter felújítása)
Vörösmarty Mihály: Gondolatok a könyvtárban (részlet)
Vörösmarty Mihály: Előszó (részlet)
Petőfi Sándor: A bánat? egy nagy oceán…
Petőfi Sándor: Fa leszek, ha…
Petőfi Sándor: A XIX. század költői (részlet)

11. évfolyam

A klasszikus modernség irodalma
A magyar irodalom a XX. században

KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK

Honoré de Balzac: Goriot apó (részletek) vagy Stendhal: Vörös és fekete (részletek)
Henrik Ibsen: A vadkacsa vagy Nóra (Babaotthon) vagy
Anton Pavlovics Csehov: A sirály vagy Ványa bácsi
Lev Nyikolajevics Tolsztoj: Ivan Iljics halála
Samuel B. Beckett: Godot-ra várva vagy
Friedrich Dürrenmatt: A fizikusok vagy A nagy Romulus
Arany János: Toldi estéje
Madách Imre: Az ember tragédiája
Mikszáth Kálmán: Beszterce ostroma

Herczeg Ferenc: Az élet kapuja
Babits Mihály: Jónás könyve, Jónás imája
Móricz Zsigmond: Úri muri, Tragédia

MEMORITEREK

Arany János: Toldi estéje (I. 1., VI. 28. versszak)
Arany János: egy szabadon választott ballada a nagykőrösi korszakból
Arany János: Epilógus (részlet)
Ady Endre: Góg és Magóg fia vagyok én…
Ady Endre: Kocsi-út az éjszakában
Babits Mihály: A lírikus epilógja (részlet)
Babits Mihály: Jónás imája
Kosztolányi Dezső: Hajnali részegség (részlet)

12. évfolyam

A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma
A magyar irodalom a XX. században
A XX. századi történelem az irodalomban
Kortárs magyar irodalom

3. Matematika

9. évfolyam

Halmazok
Számhalmazok, műveletek
Hatvány, gyök
Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során
Arányosság, százalékszámítás
Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek
A függvény fogalma, függvénytulajdonságok
Geometriai alapismeretek
Háromszögek
Négyszögek, sokszögek
A kör és részei

10. évfolyam

Matematikai logika
Kombinatorika, gráfok
Hatvány, gyök
Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek
Valószínűség-számítás
Transzformációk, szerkesztések

11. évfolyam

Halmazok, matematikai logika
Kombinatorika, gráfok
Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése
Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus
Exponenciális folyamatok vizsgálata
Trigonometria
Koordinátageometria
Leíró statisztika
Valószínűség-számítás

12. évfolyam

Sorozatok

Térgeometria
Leíró statisztika
Valószínűség-számítás

4. Történelem

9. évfolyam

Civilizáció és államszervezet az ókorban
Vallások az ókorban
Hódító birodalmak
A középkori Európa
A magyar nép eredete és az Árpád-kor
A középkori Magyar Királyság fénykora

10. évfolyam

A kora újkor
A török hódoltság kora Magyarországon
A felvilágosodás kora
Magyarország a 18. században
Új eszmék és az iparosodás kora
A reformkor
A forradalom és szabadságharc

11. évfolyam

A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése
A dualizmus kori Magyarország
A nagy háború
Az átalakulás évei
A két világháború között
A Horthy-korszak
A második világháború
A két világrendszer szembenállása

12. évfolyam

Háborútól forradalomig
Az 1956-os forradalom és szabadságharc
A kádári diktatúra
A kétpólusú világ és felbomlása
A rendszerváltoztatás folyamata
A világ a 21. században
A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században

5. Állampolgári ismeretek

12. évfolyam

A család, a családi szocializáció
A család gazdálkodása és pénzügyei
Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás
Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem
A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása
A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése
Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem
Bankrendszer, hitelfelvétel
Vállalkozás és vállalat

7. Kémia

9. évfolyam
Az anyagok szerkezete és tulajdonságai
Kémiai átalakulások
10. évfolyam
A szén egyszerű szerves vegyületei
Az életműködések kémiai alapjai
Elemek és szervetlen vegyületeik
Kémia az ipari termelésben és a mindennapokban
Környezeti kémia és környezetvédelem

8. Fizika
9. évfolyam
Egyszerű mozgások
Ismétlődő mozgások
A közlekedés és sportolás fizikája
Az energia
A melegítés és hűtés következményei
Víz és levegő a környezetünkben
Gépek
10. évfolyam
Gépek
Szikrák, villámok
Elektromosság a környezetünkben
Generátorok és motorok
A hullámok szerepe a kommunikációban
Képek és látás
Az atomok és fény
Környezetünk épségének megőrzése
A Világegyetem megismerése

9. Biológia
9. évfolyam
A biológia kutatási céljai és módszerei
Az élet eredete és szerveződése
Öröklődés és evolúció
A biotechnológia módszerei és alkalmazása
Az ember szervezete és egészsége
10. évfolyam
A biológia kutatási céljai és módszerei
Az életközösségek jellemzői és típusai
A bioszféra egyensúlya, fenntarthatóság

10. Földrajz
9. évfolyam
Tájékozódás a kozmikus térben és időben
A kőzetburok
A légkör
A vízburok
A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései
Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században

10. évfolyam
A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig
Magyarország és a Kárpát-medence a 21. században
A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban
Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái

11. Természettudomány
11. évfolyam
A természet megismerése
Az ember környezetformáló tevékenysége
Nyersanyagok, energiaforrások
Változó éghajlat
Az élővilág sokszínűsége
Környezet és egészség
Kozmikus környezetünk
Jövőképek

12. Angol nyelv
Az I. idegennyelv és a II. idegennyelv követelményei **tartalmilag megegyeznek**, de a tananyag számonkérése **mélységéb**en – az óraszámi eltérés miatt – eltérőek

9. évfolyam
Ember és társadalom
Személyes élmények, tapasztalatok
Utazás, turizmus
Tudomány és technika
Életmód
Szabadidő, művelődés, szórakozás
Munka világa
Kultúrák
10. évfolyam
A bennünket körülvevő világ
Hősök, hőstettek
Munka és szabadidő
Földünk, környezetünk
Furcsa események, történések
Utazás, turizmus
Tudomány és technika
Emberek, személyiségtípusok
11. évfolyam
Ember és társadalom
Utazás, nyaralás
Munka világa
Tudomány és technika
Szabadidő, szórakozás
Természet, környezetünk
Életmód
Modern élet
12. évfolyam
Személyes vonatkozások, család

Ember és társadalom
Környezetünk
Iskola
A munka világa
Életmód
Szabadidő, szórakozás
Utazás, turizmus
Tudomány, technika
Gazdaság

12. Német nyelv

9. évfolyam

Témák és szituációk személyes vonatkozásban: rokoni kapcsolatok, életstílus
Témák és szituációk a környezet területén
Témák és szituációk az osztályteremben
Utazás, nyaralás, turizmus
Közélet
Hivatkozások a célnyelvhez és nyelvtanuláshoz
Interkulturális és országismereti témák
Interdiszciplináris témák
Aktuális témák
Szórakozás
Tudásszerzés, tudásközvetítés

10. évfolyam

Témák és szituációk személyes vonatkozásban: rokoni kapcsolatok, életstílus
Témák és szituációk a környezet területén
Témák és szituációk az osztályteremben
Utazás, nyaralás, turizmus
Közélet
Hivatkozások a célnyelvhez és nyelvtanuláshoz
Interkulturális és országismereti témák
Interdiszciplináris témák
Aktuális témák
Szórakozás
Tudásszerzés, tudásközvetítés

11. évfolyam

Témák és szituációk személyes vonatkozásban: rokoni kapcsolatok, életstílus
Témák és szituációk a környezet területén
Témák és szituációk az osztályteremben
Utazás, nyaralás, turizmus
Közélet
Hivatkozások a célnyelvhez és nyelvtanuláshoz
Interkulturális és országismereti témák
Interdiszciplináris témák
Aktuális témák
Szórakozás
Tudásszerzés, tudásközvetítés

12. évfolyam

Témák és szituációk személyes vonatkozásban: rokoni kapcsolatok, életstílus
Témák és szituációk a környezet területén

Témák és szituációk az osztályteremben
Utazás, nyaralás, turizmus
Közélet
Hivatkozások a célnyelvhez és nyelvtanuláshoz
Interkulturális és országismereti témák
Interdiszciplináris témák
Aktuális témák
Szórakozás
Tudásszerzés, tudásközvetítés

13. Ének-zene

9. évfolyam

Zeneművek – Énekes anyag
Zeneművek – Zenehallgatási anyag

10. évfolyam

Zeneművek – Énekes anyag
Zeneművek – Zenehallgatási anyag

14. Vizuális kultúra

9. évfolyam

Korszak, stílus, műfaj
Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet
A vizuális közlés hatásmechanizmusa – Vizuális információfeldolgozás
Digitális képalkotás, közösségi média – Digitális tartalom-előállítás, személyesség
Design, divat, identitás – Tervezett környezet, azonosulás
Környezet és fenntarthatóság – Természeti és tervezett környezet egyensúlya

10. évfolyam

Korszak, stílus, műfaj
Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet
A vizuális közlés hatásmechanizmusa – Vizuális információfeldolgozás
Digitális képalkotás, közösségi média – Digitális tartalom-előállítás, személyesség
Design, divat, identitás – Tervezett környezet, azonosulás
Környezet és fenntarthatóság – Természeti és tervezett környezet egyensúlya

15. Mozgóképkultúra és médiaismeret

11. évfolyam

- A média fogalma és kifejezőeszközei: műfajok, eszközök, írott és elektronikus sajtó; a hír fogalma, típusai; a hírérték.
- A tömegkommunikáció fogalma, eszközei: nyilvánosság, hálózati kommunikáció, nonprofit és kereskedelmi, a közszolgálati és a közösségi média szerepe; a tömegtájékoztatás eszközei, felelőssége; az online kommunikáció lehetőségei és veszélyei
- Tudatos médiahasználat az egyén és a társadalom szempontjából: szellemi önvédelem, a kereskedelmi célú médiatartalmak kezelése – tudatos fogyasztói magatartás kialakítása; az információbiztonság, a közszféra és a magánszféra a médiában.
- A média társadalmi szerepe, használata: médiaetika, médiaszabályozás, információáramlás irányítása, a véleményformálás lehetőségei, feladatai.
- A mozgóképi közlésmód kifejezőeszközei; szövegépítkezés a hagyományos és az új médiában, képi eszközök a digitalizáció előtt és most; az audiovizuális elemek esztétikai szerepe a művészi alkotásoknál és céljai a kereskedelmi célú

tartalomszolgáltatásban.
- Kultúra és tömegkultúra: hatása az egyénre és a társadalomra; esztétikai minőség és a fogyasztói társadalom kölcsönhatása; jelenségek a médiában és a filmművészetben – sztárok, szerepek, sztereotípiák, életformák; a virtuális valóság.

12. évfolyam
- Kultúra és tömegkultúra: hatása az egyénre és a társadalomra; esztétikai minőség és a fogyasztói társadalom kölcsönhatása; jelenségek a médiában és a filmművészetben – sztárok, szerepek, sztereotípiák, életformák; a virtuális valóság.
- A magyar film: alkotók és alkotások; a magyar filmművészet jelentősége és értékei a nemzeti kultúrában; a magyar film korszakai, sajátosságai; jeles magyar rendezők és színészek.

16. Digitális kultúra

Az emelt és a normál óraszámú digitális kultúra követelményei tartalmilag megegyeznek, de a tananyag számonkérése **mélységéb**en – az óraszámi eltérés miatt – eltérőek.

9. évfolyam
Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata
Információs társadalom, e-Világ
Mobiltechnológiai ismeretek
Szövegszerkesztés/ gépírás
Számítógépes grafika
Online kommunikáció
Publikálás a világhálón
A digitális eszközök használata

10. évfolyam
Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata
A digitális eszközök használata
Szövegszerkesztés/ gépírás
Multimédiás dokumentumok készítése
Táblázatkezelés
Adatbázis-kezelés
Online kommunikáció
Publikálás a világhálón
Információs társadalom e-Világ
Digitális eszközök használata

11. évfolyam
Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata
Információs társadalom, e-Világ
Mobiltechnológiai ismeretek
Szövegszerkesztés
Online kommunikáció
Táblázatkezelés
Adatbázis-kezelés
A digitális eszközök használata

12. évfolyam
Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata
Alkalmazói ismeretek
Információs társadalom, e-Világ
Mobiltechnológiai ismeretek

Könyvtári ismeretek

17. Testnevelés

9. évfolyam

Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció
Atlétikai jellegű feladatmegoldások
Torna jellegű feladatmegoldások
Ritmikus gimnasztika és aerobik (választható)
Sportjátékok
Testnevelési és népi játékok
Önvédelmi és küzdősportok
Alternatív környezetben űzhető mozgásformák

10. évfolyam

Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció
Atlétikai jellegű feladatmegoldások
Torna jellegű feladatmegoldások
Ritmikus gimnasztika és aerobik (választható)
Sportjátékok
Testnevelési és népi játékok
Önvédelmi és küzdősportok
Alternatív környezetben űzhető mozgásformák

11. évfolyam

Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció
Atlétikai jellegű feladatmegoldások
Torna jellegű feladatmegoldások
Ritmikus gimnasztika és aerobik (választható)
Sportjátékok
Testnevelési és népi játékok
Önvédelmi és küzdősportok
Alternatív környezetben űzhető mozgásformák

12. évfolyam

Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció
Atlétikai jellegű feladatmegoldások
Torna jellegű feladatmegoldások
Ritmikus gimnasztika és aerobik (választható)
Sportjátékok
Testnevelési és népi játékok
Önvédelmi és küzdősportok
Alternatív környezetben űzhető mozgásformák

18. Hittan

Katolikus hittan

9. évfolyam

Az egyház ókorának történelme, mint üdvtörténet
A középkori üdvtörténet
Az újkori üdvtörténet
A legújabb kori üdvtörténet

10. évfolyam

- Általános bevezető az üdvtörténet misztériumait emlékezetbe idéző és megjelenítő

liturgiába
- Az üdvtörténet legfőbb misztériumaira emlékeztető liturgikus ünnepek és időszakok dogmatikája
- Az üdvtörténet valamennyi misztériumát felidéző és valósan megjelenítő eukarisztia a szentmisében
- Az üdvtörténet misztériumait megjelenítő szentségek
- Az üdvtörténet misztériumainak megjelenése az igeliturgiában, a szentek tiszteletében és a szentelményekben

11. évfolyam

Bevezetés az üdvtörténeti erkölcstan fogalma
A világba lépő ember, mint erkölcsi lény
Az erkölcsös élet és útmutatója: a „törvény”
Az erkölcsi halál
Az erkölcsi feltámadás - úton a belső ember végső feltámadása felé

12. évfolyam

Általános bevezető: az üdvtörténet apológiájának fogalma és célja módszere és témái
A vallás ténye és lehetősége
A Krisztus-esemény bizonyossága
Az egyház jézusi alapítása és szükséges volta
A kinyilatkoztatás lehetősége és ténye

Református hittan

9. évfolyam

Ószövetségi bibliaismeret

10. évfolyam

- Általános bevezető az üdvtörténet misztériumait emlékezetbe idéző és megjelenítő liturgiába
- Az üdvtörténet legfőbb misztériumaira emlékeztető liturgikus ünnepek és időszakok dogmatikája
- Az üdvtörténet valamennyi misztériumát felidéző és valósan megjelenítő eukarisztia a szentmisében
- Az üdvtörténet misztériumait megjelenítő szentségek
- Az üdvtörténet misztériumainak megjelenése az igeliturgiában, a szentek tiszteletében és a szentelményekben

11. évfolyam

Bevezetés az üdvtörténeti erkölcstan fogalma
A világba lépő ember mint, erkölcsi lény
Az erkölcsös élet és útmutatója: a „törvény”
Az erkölcsi halál
Az erkölcsi feltámadás - úton a belső ember végső feltámadása felé

12. évfolyam

Általános bevezető: az üdvtörténet apológiájának fogalma és célja módszere és témái
A vallás ténye és lehetősége
A Krisztus-esemény bizonyossága
Az egyház jézusi alapítása és szükséges volta
A kinyilatkoztatás lehetősége és ténye

19. Honvédelmi alapismeretek

9. évfolyam

Hadtörténelmi alapismeretek

Túlélési ismeretek, táborozástechnika
10. évfolyam
Lőelmélet
Katonai nevelés
A Magyar Honvédség
11. évfolyam
Egészségügyi ismeretek
Haditechnikai ismeretek
Térkép- és tereptani alapismeretek
12. évfolyam
Térkép- és tereptani alapismeretek
Biztonságpolitikai és válságreagáló alapismeretek
Általános katonai ismeretek
Hadijogi alapismeretek

20.Honvédelem:
11.évfolyam
A honvédelemről
A honvédelem rendszere, a Magyar Honvédség
Lőelmélet alapjai
Haditechnikai ismeretek
Egészségügyi ismeretek
Túlélési ismeretek, táborozástechnika
Térkép- és tereptani alapismeretek

A 6 évfolyamos gimnáziumi képzés Különbözeti,– osztályozó; pótvizsga követelményei

1. Magyar nyelv
7. évfolyam
A kommunikáció, a digitális írásbeliség fejlesztése
Mondat a szövegben – egyszerű mondat részei, mellérendelő szószerkezet
A magyar nyelv társadalmi és földrajzi változatai, szóalkotási módok – játékos feladatokkal
Könyvtárhasználat
8. évfolyam
Szövegértés, szövegalkotás
Összetett mondat a szövegben
Nyelvtörténet, nyelvrokonság – játékosan
9. évfolyam
Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció
A nyelvi rendszer, a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek, helyesírás
10. évfolyam
A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás
Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok
11. évfolyam
Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés
Pragmatika – a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv
Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok
Szótárhasználat

12. évfolyam
Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek
A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma

2. Irodalom
7. évfolyam
Korok és portrék
Magyar vagy világirodalmi ifjúsági regény
8. évfolyam
Kárpát-medencei irodalmunk a 20. század első felében
Kárpát-medencei irodalmunk a 20. század második felében
A 20. századi történelem az irodalomban
(II. világháború, holokauszt, romaholokauszt, a kommunista diktatúra áldozatai, 1956)
Szórakoztató irodalom
9. évfolyam
Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia
A görög irodalom
A római irodalom
A Biblia, mint kulturális kód
A középkor irodalma
A reneszánsz irodalma
KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK
Homérosz: Odüsszeia (részletek)
Szophoklész: Antigoné
Biblia (részletek az Ószövetségből és az Újszövetségből
Dante Alighieri: Isteni színjáték – Pokol (részletek)
François Villon: A nagy testamentum (részletek)
Boccaccio: Dekameron, Első nap 3. novella
MEMORITEREK
Homérosz: Odüsszeia (részlet)
Anakreón: Gyűlölöm azt…
Catullus: Gyűlölök és szeretek
Halotti beszéd és könyörgés (részlet)
Ómagyar Mária-siralom (részlet)
Janus Pannonius: Pannónia dicsérete

10. évfolyam
A reneszánsz irodalma
A barokk és a rokokó irodalma
A felvilágosodás irodalma
A romantika irodalma
A magyar romantika irodalma
KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK
William Shakespeare: Romeo és Júlia vagy Hamlet, dán királyfi
Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem (részletek)
Mikes Kelemen: Törökországi levelek (1., 37., 112.)
Molière: A fösvény vagy Tartuffe
Katona József: Bánk bán
Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde
Petőfi Sándor: A helység kalapácsa (részlet)
Jókai Mór: A huszti beteglátogatók (novella)

Jókai Mór: Az arany ember

MEMORITEREK

Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem (az általános iskolai memoriter felújítása)
Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez
Berzsenyi Dániel: A közelítő tél (1. versszak)
Berzsenyi Dániel: A magyarokhoz (I.) (1. versszak)
Berzsenyi Dániel: Osztályrészem (1. versszak)
Kölcsey Ferenc: Himnusz (az általános iskolai memoriter felújítása)
Kölcsey Ferenc: Zrínyi második éneke (részlet)
Vörösmarty Mihály: Szózat (az általános iskolai memoriter felújítása)
Vörösmarty Mihály: Gondolatok a könyvtárban (részlet)
Vörösmarty Mihály: Előszó (részlet)
Petőfi Sándor: A bánat? egy nagy oceán…
Petőfi Sándor: Fa leszek, ha…
Petőfi Sándor: A XIX. század költői (részlet)

11. évfolyam

A klasszikus modernség irodalma
A magyar irodalom a XX. században

KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK

Honoré de Balzac: Goriot apó (részletek) vagy Stendhal: Vörös és fekete (részletek)
Henrik Ibsen: A vadkacsa vagy Nóra (Babaotthon) vagy
Anton Pavlovics Csehov: A sirály vagy Ványa bácsi
Lev Nyikolajevics Tolsztoj: Ivan Iljics halála
Samuel B. Beckett: Godot-ra várva vagy
Friedrich Dürrenmatt: A fizikusok vagy A nagy Romulus
Arany János: Toldi estéje
Madách Imre: Az ember tragédiája
Mikszáth Kálmán: Beszterce ostroma
Herczeg Ferenc: Az élet kapuja
Babits Mihály: Jónás könyve, Jónás imája
Móricz Zsigmond: Úri muri, Tragédia

MEMORITEREK

Arany János: Toldi estéje (I. 1., VI. 28. versszak)
Arany János: egy szabadon választott ballada a nagykőrösi korszakból
Arany János: Epilógus (részlet)
Ady Endre: Góg és Magóg fia vagyok én…
Ady Endre: Kocsi-út az éjszakában
Babits Mihály: A lírikus epilógja (részlet)
Babits Mihály: Jónás imája
Kosztolányi Dezső: Hajnali részegség (részlet)

12. évfolyam

A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma
A magyar irodalom a XX. században
A XX. századi történelem az irodalomban
Kortárs magyar irodalom

3. Matematika

7. évfolyam

Halmazok, számhalmazok

Matematikai logika, kombinatorika, gráfok
Számelméleti ismeretek, hatvány, négyzetgyök
Arányosság, százalékszámítás
Szöveges feladatok előkészítése
Szöveges feladatok
A függvény fogalmának előkészítése
Síkbeli alakzatok
Transzformációk, szerkesztések
Térgeometria
Leíró statisztika
Valószínűség-számítás

8. évfolyam

Halmazok, számhalmazok
Matematikai logika, kombinatorika, gráfok
Számelméleti ismeretek, hatvány, négyzetgyök
Arányosság, százalékszámítás
Szöveges feladatok előkészítése
Szöveges feladatok
A függvény fogalmának előkészítése
Síkbeli alakzatok
Transzformációk, szerkesztések
Térgeometria
Leíró statisztika
Valószínűség-számítás

9. évfolyam

Halmazok
Számhalmazok, műveletek
Hatvány, gyök
Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során
Arányosság, százalékszámítás
Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek
A függvény fogalma, függvénytulajdonságok
Geometriai alapismeretek
Háromszögek
Négyszögek, sokszögek
Valószínűség-számítás

10. évfolyam

Matematikai logika
Kombinatorika, gráfok
Hatvány, gyök
Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek
A kör és részei
Transzformációk, szerkesztések

11. évfolyam

Halmazok, matematikai logika
Kombinatorika, gráfok
Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése
Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus
Exponenciális folyamatok vizsgálata
Trigonometria

Koordinátageometria
Leíró statisztika
Valószínűség-számítás
12. évfolyam
Sorozatok
Térgeometria
Leíró statisztika
Valószínűség-számítás

4. Történelem
7. évfolyam
A modern kor születése
A dualizmus kora: felzárkózás Európához
Az első világháború és következményei
Totális diktatúrák
A Horthy-korszak
A második világháború
A megosztott világ
Magyarország szovjetizálása
8. évfolyam
A forradalomtól az ezredfordulóig
Együttélés a Kárpát-medencében
Népesedés és társadalom
A demokratikus állam. Régiók története
A magyar történelem
9. évfolyam
Civilizáció és államszervezet az ókorban
Vallások az ókorban
Hódító birodalmak
A középkori Európa
A magyar nép eredete és az Árpád-kor
A középkori Magyar Királyság fénykora
10. évfolyam
A kora újkor
A török hódoltság kora Magyarországon
A felvilágosodás kora
Magyarország a 18. században
Új eszmék és az iparosodás kora
A reformkor
A forradalom és szabadságharc
11. évfolyam
A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése
A dualizmus kori Magyarország
A nagy háború
Az átalakulás évei
A két világháború között
A Horthy-korszak
A második világháború
A két világrendszer szembenállása
12. évfolyam
Háborútól forradalomig

Az 1956-os forradalom és szabadságharc
A kádári diktatúra
A kétpólusú világ és felbomlása
A rendszerváltoztatás folyamata
A világ a 21. században
A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században

5. Állampolgári ismeretek

8. évfolyam

Család; a családi szocializáció jellemzői, a hagyományos családmodell
A család gazdálkodása és pénzügyei
Településünk, lakóhelyünk megismerése
Nemzet, nemzetiség; a haza iránti kötelezettségeink
A magyar állam alapvető intézményei, az állam szerepe a gazdaságban
Mindennapi ügyintézés; felkészülés a felnőttkori szerepekre, feladatokra
A fogyasztóvédelem alapjai
A nagy ellátórendszerek: köznevelés, egészségügy és szociális ellátás

12. évfolyam

A család, a családi szocializáció
A család gazdálkodása és pénzügyei
Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás
Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem
A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása
A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése
Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem
Bankrendszer, hitelfelvétel
Vállalkozás és vállalat

6. Hit-és erkölcstan 7-8. évfolyam – Hittan 9-12. évfolyam – (görög, római katolikus)

7. évfolyam

Az Ószövetségi Üdvtörténet
Általános bevezető az ószövetségi üdvtörténetbe
Istenélmények Ábrahámtól Mózesig
Az Isten megtapasztalása Józsuétól Salamonig
Istenélmények a próféták aranykorában és a perzsa korban
A hellenista kor emberének tapasztalata Istenről

8. évfolyam

Az Újszövetségi Üdvtörténet kezdete
Általános bevezető az újszövetségi üdvtörténetbe
A Krisztus-esemény
Az első pünkösd és az ősegyház (ApCsel)
A Krisztus-eseményt értelmező Pál apostol levelei
A Krisztus-eseményt értelmező „katolikus” levelek és az apokaliptikus irodalom

9. évfolyam

Az egyház ókorának történelme, mint üdvtörténet
A középkori üdvtörténet
Az újkori üdvtörténet
A legújabb kori üdvtörténet

10. évfolyam

Általános bevezető az üdvtörténet misztériumait emlékezetbe idéző és megjelenítő liturgiába
Az üdvtörténet legfőbb misztériumaira emlékeztető liturgikus ünnepek és időszakok

dogmatikája
Az üdvtörténet valamennyi misztériumát felidéző és valósan megjelenítő eukarisztia a szentmisében
Az üdvtörténet misztériumait megjelenítő szentségek
Az üdvtörténet misztériumainak megjelenése az igeliturgiában, a szentek tiszteletében és a szentelményekben

11. évfolyam

Bevezetés az üdvtörténeti erkölcstan fogalma
A világba lépő ember, mint erkölcsi lény
Az erkölcsös élet és útmutatója: a „törvény”
Az erkölcsi halál
Az erkölcsi feltámadás - úton a belső ember végső feltámadása felé

12. évfolyam

Általános bevezető: az üdvtörténet apológiájának fogalma és célja módszere és témái
A vallás ténye és lehetősége
A Krisztus-esemény bizonyossága
Az egyház jézusi alapítása és szükséges volta
A kinyilatkoztatás lehetősége és ténye

Hit-és erkölcstan 7-8. évfolyam – Hittan 9-12. évfolyam – (református)

7. évfolyam

Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal
Isten hívása az Ószövetségben
Történetek Jézus Krisztusról
Élet az apostoli korban

8. évfolyam

Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal
Isten formáló kezében
Történetek Jézus Krisztusról
Ünnepeljünk együtt!

9. évfolyam

Ószövetségi bibliaismeret

10. évfolyam

Általános bevezető az üdvtörténet misztériumait emlékezetbe idéző és megjelenítő liturgiába
Az üdvtörténet legfőbb misztériumaira emlékeztető liturgikus ünnepek és időszakok dogmatikája
Az üdvtörténet valamennyi misztériumát felidéző és valósan megjelenítő eukarisztia a szentmisében
Az üdvtörténet misztériumait megjelenítő szentségek
Az üdvtörténet misztériumainak megjelenése az igeliturgiában, a szentek tiszteletében és a szentelményekben

11. évfolyam

Bevezetés az üdvtörténeti erkölcstan fogalma
A világba lépő ember mint, erkölcsi lény
Az erkölcsös élet és útmutatója: a „törvény”
Az erkölcsi halál
Az erkölcsi feltámadás - úton a belső ember végső feltámadása felé

12. évfolyam

Általános bevezető: az üdvtörténet apológiájának fogalma és célja módszere és témái
A vallás ténye és lehetősége
A Krisztus-esemény bizonyossága

Az egyház jézusi alapítása és szükséges volta
A kinyilatkoztatás lehetősége és ténye

7. Kémia

7. évfolyam
A kísérleti megfigyeléstől a modellalkotásig
Az anyagi halmazok
Atomok, molekulák és ionok
8. évfolyam
Atomok, molekulák és ionok
Kémiai reakciók
Kémiai reakciók
Kémia a mindennapokban
9. évfolyam
Az anyagok szerkezete és tulajdonságai
Kémiai átalakulások
10. évfolyam
A szén egyszerű szerves vegyületei
Az életműködések kémiai alapjai
Elemek és szervetlen vegyületeik
Kémia az ipari termelésben és a mindennapokban
Környezeti kémia és környezetvédelem

8. Fizika

7. évfolyam

Az energia
Mozgás közlekedés és sportolás közben
Lendület és egyensúly

8. évfolyam

Víz, levegő és szilárd anyagok a háztartásban és a környezetünkben
Elektromosság a háztartásban
Világítás, fény, optikai eszközök
Hullámok
Környezetünk globális problémái
Égi jelenségek megfigyelése és magyarázata

9. évfolyam

Egyszerű mozgások
Ismétlődő mozgások
A közlekedés és sportolás fizikája
Az energia
A melegítés és hűtés következményei
Víz és levegő a környezetünkben
Gépek

10. évfolyam

Gépek
Szikrák, villámok
Elektromosság a környezetünkben
Generátorok és motorok
A hullámok szerepe a kommunikációban
Képek és látás
Az atomok és fény
Környezetünk épségének megőrzése
A Világegyetem megismerése

9. Biológia

7. évfolyam

A biológia kutatási céljai és módszerei
Az élet kialakulása és szerveződése
Az élet formái, működése és fejlődése
A fenntarthatóság fogalma, biológiai összefüggései
Életközösségek vizsgálata
Az élővilág és az ember kapcsolata
Az emberi szervezet felépítése, működése

8. évfolyam

Az emberi szervezet felépítése, működése
Életmód és egészség

9. évfolyam

A biológia kutatási céljai és módszerei
Az élet eredete és szerveződése
Öröklődés és evolúció
A biotechnológia módszerei és alkalmazása
Az ember szervezete és egészsége

10. évfolyam

A biológia kutatási céljai és módszerei
Az életközösségek jellemzői és típusai
A bioszféra egyensúlya, fenntarthatóság

10. Földrajz

7. évfolyam
Tájékozódás a földrajzi térben
Közvetlen lakókörnyezetünk földrajza
Magyarország földrajza
A Kárpát-medence térsége
Európa földrajza
8. évfolyam
Az Európán kívüli kontinensek földrajza
A földrajzi övezetesség rendszere
Életünk és a gazdaság: a pénz és a munka világa
9. évfolyam
Tájékozódás a kozmikus térben és időben
A kőzetburok
A légkör
A vízburok
A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései
Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században
10. évfolyam
A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig
Magyarország és a Kárpát-medence a 21. században
A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban
Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái

11. Természettudomány

11. évfolyam
A természet megismerése
Az ember környezetformáló tevékenysége
Nyersanyagok, energiaforrások
Változó éghajlat
Az élővilág sokszínűsége
Környezet és egészség
Kozmikus környezetünk
Jövőképek

12. Angol nyelv

Az I. idegennyelv és a II. idegennyelv követelményei **tartalmilag megegyeznek**, de a tananyag számonkérése **mélységéb**en – az óraszámi eltérés miatt – eltérőek
7. évfolyam
Személyes témakörök és személyes környezettel kapcsolatos témakörök
Közéleti témák
Osztálytermi tevékenységekkel kapcsolatos témakörök
Tantárgyakon átívelő témakörök és tevékenységek
Angol nyelv és nyelvtanulás
Interkulturális témakörök
Aktuális témák

Szórakozás
Tudásszerzés- és megosztás

8. évfolyam

Személyes témakörök és személyes környezettel kapcsolatos témakörök
Közéleti témák
Osztálytermi tevékenységekkel kapcsolatos témakörök
Tantárgyakon átívelő témakörök és tevékenységek
Angol nyelv és nyelvtanulás
Interkulturális témakörök
Aktuális témák
Szórakozás
Tudásszerzés- és megosztás

9. évfolyam

Ember és társadalom
Személyes élmények, tapasztalatok
Utazás, turizmus
Tudomány és technika
Életmód
Szabadidő, művelődés, szórakozás
Munka világa
Kultúrák

10. évfolyam

A bennünket körülvevő világ
Hősök, hőstettek
Munka és szabadidő
Földünk, környezetünk
Furcsa események, történések
Utazás, turizmus
Tudomány és technika
Emberek, személyiségtípusok

11. évfolyam

Ember és társadalom
Utazás, nyaralás
Munka világa
Tudomány és technika
Szabadidő, szórakozás
Természet, környezetünk
Életmód
Modern élet

12. évfolyam

Személyes vonatkozások, család
Ember és társadalom
Környezetünk
Iskola
A munka világa
Életmód
Szabadidő, szórakozás
Utazás, turizmus
Tudomány, technika
Gazdaság

12. Német nyelv

Az I. idegennyelv és a II. idegennyelv követelményei tartalmilag megegyeznek, de a tananyag számonkérése mélységében – az óraszámi eltérés miatt – eltérőek.

7. évfolyam

Témák és szituációk személyes vonatkozásban és közvetlen környezet területén
Témák és szituációk a közélet területén
Témák és szituációk az osztályteremben
Témák és szituációk az osztályteremben
Hivatkozások a célnyelvhez és nyelvtanuláshoz
Interkulturális és országismereti témák
Aktuális témák
Szórakozás
Tudásszerzés, tudásközvetítés

8. évfolyam

Témák és szituációk személyes vonatkozásban és közvetlen környezet területén
Témák és szituációk a közélet területén
Témák és szituációk az osztályteremben
Témák és szituációk az osztályteremben
Hivatkozások a célnyelvhez és nyelvtanuláshoz
Interkulturális és országismereti témák
Aktuális témák
Szórakozás
Tudásszerzés, tudásközvetítés

9. évfolyam

Témák és szituációk személyes vonatkozásban: rokoni kapcsolatok, életstílus
Témák és szituációk a környezet területén
Témák és szituációk az osztályteremben
Utazás, nyaralás, turizmus
Közélet
Hivatkozások a célnyelvhez és nyelvtanuláshoz
Interkulturális és országismereti témák
Interdiszciplináris témák
Aktuális témák
Szórakozás
Tudásszerzés, tudásközvetítés

10. évfolyam

Témák és szituációk személyes vonatkozásban: rokoni kapcsolatok, életstílus
Témák és szituációk a környezet területén
Témák és szituációk az osztályteremben
Utazás, nyaralás, turizmus
Közélet
Hivatkozások a célnyelvhez és nyelvtanuláshoz
Interkulturális és országismereti témák
Interdiszciplináris témák
Aktuális témák
Szórakozás
Tudásszerzés, tudásközvetítés

11. évfolyam

Témák és szituációk személyes vonatkozásban: rokoni kapcsolatok, életstílus

Témák és szituációk a környezet területén
Témák és szituációk az osztályteremben
Utazás, nyaralás, turizmus
Közélet
Hivatkozások a célnyelvhez és nyelvtanuláshoz
Interkulturális és országismereti témák
Interdiszciplináris témák
Aktuális témák
Szórakozás
Tudásszerzés, tudásközvetítés

12. évfolyam

Témák és szituációk személyes vonatkozásban: rokoni kapcsolatok, életstílus
Témák és szituációk a környezet területén
Témák és szituációk az osztályteremben
Utazás, nyaralás, turizmus
Közélet
Hivatkozások a célnyelvhez és nyelvtanuláshoz
Interkulturális és országismereti témák
Interdiszciplináris témák
Aktuális témák
Szórakozás
Tudásszerzés, tudásközvetítés

13. Ének-zene

7. évfolyam

Zeneművek – Énekes anyag
Zenehallgatási anyag
Zenei ismeretek – Ritmikai fejlesztés
Ismeretek – Hallásfejlesztés
Ismeretek – Zenei írás, olvasás

8. évfolyam

Zeneművek – Énekes anyag
Zenehallgatási anyag
Zenei ismeretek – Ritmikai fejlesztés
Ismeretek – Hallásfejlesztés
Ismeretek – Zenei írás, olvasás

9. évfolyam

Zeneművek – Énekes anyag
Zeneművek – Zenehallgatási anyag

10. évfolyam

Zeneművek – Énekes anyag
Zeneművek – Zenehallgatási anyag

14. Vizuális kultúra

7. évfolyam

Vizuális művészeti jelenségek – Alkotások, stílusok
Vizuális művészeti jelenségek – Személyes vizuális tapasztalat és reflexió
Médiumok sajátosságai – Médiumok jellemző kifejezőeszközei
Időbeli és térbeli viszonyok – Tér és idő vizuális megjelenítésének lehetőségei

8. évfolyam

Vizuális információ és befolyásolás – Kép és szöveg üzenete
Környezet: Technológia és hagyomány – Hagyomány, design, divat
Vizuális információ és befolyásolás – Kép és szöveg üzenete

9. évfolyam

Korszak, stílus, műfaj
Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet
A vizuális közlés hatásmechanizmusa – Vizuális információfeldolgozás
Digitális képalkotás, közösségi média – Digitális tartalom-előállítás, személyesség
Design, divat, identitás – Tervezett környezet, azonosulás
Környezet és fenntarthatóság – Természeti és tervezett környezet egyensúlya

10. évfolyam

Korszak, stílus, műfaj
Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet
A vizuális közlés hatásmechanizmusa – Vizuális információfeldolgozás
Digitális képalkotás, közösségi média – Digitális tartalom-előállítás, személyesség
Design, divat, identitás – Tervezett környezet, azonosulás
Környezet és fenntarthatóság – Természeti és tervezett környezet egyensúlya

15. Dráma és színház

7. évfolyam

Szabályjátékok, népi játékok
Dramatikus játékok (szöveggel, hanggal, bábbal, zenével, mozgással, tánccal)
Rögtönzés
Saját történetek feldolgozása
Műalkotások feldolgozása
Dramaturgiai alapfogalmak
A színház kifejezőeszközei (szöveg, hang, báb, zene, mozgás, tánc)
Színházi műfajok, stílusok

16. Technika és tervezés

7. évfolyam

A települések közműellátása, a legfontosabb közművek, közszolgáltatások
Korszerű, egészséges lakás és lakókörnyezet
Az egészséges település
Közlekedés, közlekedési rendszerek
Komplex modellezési feladat

17. Digitális kultúra

7. évfolyam

Szövegszerkesztés
Az e-világ és az online kommunikáció
Algoritmizálás, programozás, robotika
Bemutatókészítés
Táblázatkezelés
Multimédiás elemek készítése

8. évfolyam

Algoritmizálás, programozás, robotika
Online kommunikáció
Szövegszerkesztés
Bemutatókészítés

Multimédiás elemek készítése
Táblázatkezelés
Az információs társadalom, e-Világ
A digitális eszközök használata

9. évfolyam

Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata
Információs társadalom, e-Világ
Mobiltechnológiai ismeretek
Szövegszerkesztés/ gépírás
Számítógépes grafika
Online kommunikáció
Publikálás a világhálón
A digitális eszközök használata

10. évfolyam

Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata
A digitális eszközök használata
Szövegszerkesztés/ gépírás
Multimédiás dokumentumok készítése
Táblázatkezelés
Adatbázis-kezelés
Online kommunikáció
Publikálás a világhálón
Információs társadalom e-Világ
Digitális eszközök használata

11. évfolyam

Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata
Információs társadalom, e-Világ
Mobiltechnológiai ismeretek
Szövegszerkesztés
Online kommunikáció
Táblázatkezelés
Adatbázis-kezelés
A digitális eszközök használata

18. Testnevelés

7. évfolyam

Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció
Atlétikai jellegű feladatmegoldások
Torna jellegű feladatmegoldások
Sportjátékok
Testnevelési és népi játékok
Önvédelmi és küzdősportok
Alternatív környezetben űzhető mozgásformák

8. évfolyam

Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció
Atlétikai jellegű feladatmegoldások
Torna jellegű feladatmegoldások
Sportjátékok
Testnevelési és népi játékok
Önvédelmi és küzdősportok

Alternatív környezetben űzhető mozgásformák
9. évfolyam
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció
Atlétikai jellegű feladatmegoldások
Torna jellegű feladatmegoldások
Ritmikus gimnasztika és aerobik (választható)
Sportjátékok
Testnevelési és népi játékok
Önvédelmi és küzdősportok
Alternatív környezetben űzhető mozgásformák
10. évfolyam
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció
Atlétikai jellegű feladatmegoldások
Torna jellegű feladatmegoldások
Ritmikus gimnasztika és aerobik (választható)
Sportjátékok
Testnevelési és népi játékok
Önvédelmi és küzdősportok
Alternatív környezetben űzhető mozgásformák
11. évfolyam
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció
Atlétikai jellegű feladatmegoldások
Torna jellegű feladatmegoldások
Ritmikus gimnasztika és aerobik (választható)
Sportjátékok
Testnevelési és népi játékok
Önvédelmi és küzdősportok
Alternatív környezetben űzhető mozgásformák
12. évfolyam
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció
Atlétikai jellegű feladatmegoldások
Torna jellegű feladatmegoldások
Ritmikus gimnasztika és aerobik (választható)
Sportjátékok
Testnevelési és népi játékok
Önvédelmi és küzdősportok
Alternatív környezetben űzhető mozgásformák

19. Mozgóképkultúra és médiaismeret

11. évfolyam

A média fogalma és kifejezőeszközei: műfajok, eszközök, írott és elektronikus sajtó; a hír fogalma, típusai; a hírérték.

A tömegkommunikáció fogalma, eszközei: nyilvánosság, hálózati kommunikáció, nonprofit és kereskedelmi, a közszolgálati és a közösségi média szerepe; a tömegtájékoztatás eszközei, felelőssége; az online kommunikáció lehetőségei és veszélyei

Tudatos médiahasználat az egyén és a társadalom szempontjából: szellemi önvédelem, a kereskedelmi célú médiatartalmak kezelése – tudatos fogyasztói magatartás kialakítása; az információbiztonság, a közszféra és a magánszféra a médiában.

A média társadalmi szerepe, használata: médiaetika, médiaszabályozás, információáramlás irányítása, a véleményformálás lehetőségei, feladatai.

A mozgóképi közlésmód kifejezőeszközei; szövegépítkezés a hagyományos és az új médiában, képi eszközök a digitalizáció előtt és most; az audiovizuális elemek esztétikai szerepe a művészi alkotásoknál és céljai a kereskedelmi célú tartalomszolgáltatásban.
Kultúra és tömegkultúra: hatása az egyénre és a társadalomra; esztétikai minőség és a fogyasztói társadalom kölcsönhatása; jelenségek a médiában és a filmművészetben – sztárok, szerepek, sztereotípiák, életformák; a virtuális valóság.

12. évfolyam

- Kultúra és tömegkultúra: hatása az egyénre és a társadalomra; esztétikai minőség és a fogyasztói társadalom kölcsönhatása; jelenségek a médiában és a filmművészetben – sztárok, szerepek, sztereotípiák, életformák; a virtuális valóság.
- A magyar film: alkotók és alkotások; a magyar filmművészet jelentősége és értékei a nemzeti kultúrában; a magyar film korszakai, sajátosságai; jeles magyar rendezők és színészek.

1.12 A felvételi eljárás, iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

A nemzeti köznevelésről szóló törvény 50.§-a rendelkezik a felvétel és az átvétel szabályairól, valamint az EMMI rendelet 27. § (1-2-3.) bekezdése.

A tanuló átvételével kapcsolatos szabályok

Ha az adott osztály létszáma engedi, a szülő kérésére – elsősorban a tanév befejezése után – biztosítjuk a más iskolába járó tanulók számára az iskolaváltás lehetőségét. Az átvételről az igazgató dönt az érintett osztályfőnök véleményének kikérésével.

Amennyiben az intézménybe tanév közben új tanuló felvételére kerül sor, és a tanuló más iskolatípusból érkezik a teendők a következők:

- a tanuló hozza magával bizonyítványát, félévi értesítőjét, az átvétel napjáig kapott érdemjegyeiről egy igazolást (osztálynapló tanulói oldalának hitelesített fénymásolata);
- meg kell állapítani, tanult-e minden olyan tantárgyat, amelyet az átvevő intézményben tanulnak az adott képzési típusban;
- amennyiben más képzési típusból kerül átvételre, vagy korábbi iskolájában nem tanulták az adott képzési típusban az adott évfolyamon a tantárgyat különbözeti vizsga letételét kell előírni számára;
- ki kell jelölni a különbözeti vizsga letételének időpontját.

Amennyiben a tanuló az adott intézmény egyik osztályából, intézményen belüli egyik képzési típusból megy át egy másik osztályba vagy másik képzési típusban szeretné folytatni tanulmányait:

- a helyi tantervben szereplő óratervek alapján kell megállapítani részére, hogy mely tantárgyakból kell különbözeti vizsgát tennie;
- a különbözeti vizsga letételének időpontját ki kell jelölni.

A vizsgák letételének szabályai megegyeznek a tanulmányok alatti vizsgák vizsgaszabályzatában leírtakkal.

A felvételi eljárás különös szabályai

Az intézményben középfokú nevelés-oktatás folyik, így tanulói az általános iskola nyolcadik osztályát elvégzett tanulóiból kerülnek felvételre.

- Az általános iskolai tanuló a középfokú iskolába az általános vagy a rendkívüli felvételi eljárás keretében vehető fel.
- A felvételi eljárásokkal kapcsolatos határidőket az oktatásért felelős miniszter évente, a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben határozza meg.
- A felvételi kérelmet a hivatal által kiadott jelentkezési lap és tanulói adatlap felhasználásával kell benyújtani a középfokú iskolába és a Felvételi Központba. A felvételi kérelmeket a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időszakban kell benyújtani és elbírálni.

Ha a középfokú iskola felvételt hirdet, a felvételi kérelmekről a következők alapján dönthet:

- Az általános iskolai tanulmányi eredmények, amely alatt kizárólag a középfokú iskolába felvételiző tanuló általános iskolai tanulmányait igazoló bizonyítványában, félévi értesítőjében (ellenőrzőjében) szereplő osztályzatait, minősítéseit kell érteni. A tanulmányi eredményekbe a magatartás és szorgalom értékelése, minősítése nem számítható be.
- Ha a középfokú egyházi vagy magánintézmény vallási, világnézeti tekintetben elkötelezett intézményként működik, a tanulók felvételét valamely vallás, világnézet elfogadásához kötheti, és ezt a felvételi eljárás keretében vizsgálhatja.

Az intézmény világnézetileg elkötelezett a katolikus vallás iránt, ezért a tanulók felvételénél azt vizsgálja, hogy a tanuló elfogadja-e a vallásos világnézetet. Iskolánk ökumenikus jelleggel működik, nem zárkózik el a más felekezethez tartozó diákok felvételétől sem. Az úgynevezett történelmi egyházak bármelyikéből jelentkezhetnek iskolánkba diákok.

A 9. évfolyamra jelentkező tanulók felvételének elvei intézményünkben:

- A tanulmányi átlageredmény megállapítása a tanuló 7. osztály év végi és a 8. osztály félévi összes osztályzata alapján történik, kivéve a magatartás és a szorgalom osztályzatokat.
- A gimnáziumi osztályba felvételi követelmény a legalább közepes tanulmányi átlag.
- A tanulmányi átlageredmények alapján kialakult rangsorból a beiskolázási tájékoztatóban meghatározott felvehető létszámot vesszük fel.

1.13 Az elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Cél:

- hasznos ismeretek átadása, tanítása diákjaink részére alapvető elsősegély-nyújtási módokról, gyakorlati alkalmazásuk balesetek, sérülések esetén;
- egészségtudatos magatartás kialakítása;
- felelősségteljes gondolkodásmód, érzékenység embertársaink iránt;
- szociális képességek fejlesztése.

Helyszín:

Iskolai tantermek.

Ideje:

- Osztályfőnöki óra keretében, délutáni foglalkozás keretében;
- Közúti elsősegély-nyújtó tanfolyam keretében
  (Vöröskereszt szervezésében a szervezet telephelyén vagy az iskolában).

A foglalkozások ajánlott témái:

- A közúti elsősegély-nyújtó tanfolyamban oktatott ismeretek elméleti és gyakorlati elsajátítása;
- Tömegrendezvények helyszínbiztosítása;
- Teendők tömeges baleset, katasztrófa és vegyi anyagot szállító jármű balesete kapcsán;
- Kommunikációs és szituációs gyakorlatok, esettanulmányok;
- Elsősegély-nyújtás belgyógyászati, nőgyógyászati, idegrendszeri, betegségek esetén (cukorbetegség, allergiás tünetek, szülés, epilepszia, stroke);

A foglalkozások tartásában közreműködő személyek:

– Pedagógusok;
– Vöröskereszt szakemberek.

1.14 A közlekedési ismeretekkel kapcsolatos tananyagrész oktatása

A Belügyminisztérium által kiadott BM/25967/2024. –es Középiskolás gépjárművezetői elméleti tanfolyam aktuális vizsgaszabályzata szerint.

2. HELYI TANTERV

2.1 A választott kerettanterv megnevezése

A helyi tanterv elkészítésének alapja:

- a 2020-as NAT kerettantervei

Intézményünk képzési szerkezetének megfelelően a következő képzési típusokra készítettük el az óraterveket.

Gimnáziumi képzések

A gimnáziumi képzés céljai:
A gimnáziumban az általános műveltséget megalapozó, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő nevelés-oktatás folyik. Fejlesztő célú képzési tartalmakkal, problémakezelési módokkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel készíti fel tanulóit arra, hogy a tudás – az állandó értékek mellett – mindig tartalmaz átalakuló, változó, bővülő elemeket is, így átfogó céljaival összhangban kialakítja a tanulókban az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet.

A 2020-as NAT-ra épülő helyi tantervek készítésénél a következő szabályokat alkalmaztuk:

- az óraszámok 80%-át a kerettantervben foglaltak megtanítására kell fordítani, de szükség esetén az óraszámok 100%-a is felhasználható a törzsanyag elsajátítására, a tantárgyi tantervekben a 100 %-ot használtuk fel a törzsanyag elsajátítására,
- a törzsanyag megtanítását követően az órakeret megmaradó 20%-a szabadon választott témák feldolgozására használható föl, általában nem maradt meg a 20 %-os szabad sáv.

2.2 A kerettanterv által meghatározott helyi óratervek és az azok feletti kötelező foglalkozások

Az alábbi táblázatok tartalmazzák a kerettantervben szereplő tantárgyak megnevezését, a heti óraszámokat és a szabadon tervezhető heti óraszámok felhasználását.

A tantárgyankénti tartalmakat, az elsajátítandó tananyagot, az egyes tananyagrészek elsajátításához tervezett időkereteket az **2. számú melléklet** tartalmazza.

Az érvényes helyi óraterveket a következő táblázatok tartalmazzák:

Gimnáziumi óraterv – emelt szintű angol /német tantervvel – 7-12. évfolyam

	Évfolyamok					
Tantárgyak	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**	**11.**	**12.**
magyar nyelv és irodalom	3	3	3	4	4	4 + 1 = 5
matematika	3	3	3	3	3 + 1 = 4	3 + 1 = 4
történelem	2	2	2	2	3 + 1 = 4	3 + 1 = 4
állampolgári ismeretek	–	1	–	–	–	1
hit- és erkölcstan	1+1	1+1	2	2	2	2
kémia	1	2	1	2	–	–
fizika	1	2	2	3	–	–
biológia	2	1	3	2	–	–
földrajz	2	1	2	1	–	–
természettudomány	–	–	–	–	+ 2	–
angol nyelv – első idegen nyelv*	3 +1 =4	3 + 1 = 4	3 + 2 = 5	3 + 2 = 5	4 + 2 = 6	4 + 1+1 = 6
angol nyelv – második idegen nyelv**	–	–	3	3	3	3
német nyelv – első idegen nyelv*	3 +1* =4	3 + 1* = 4	3 + 2* = 5	3 + 2 = 5	4 + 2 = 6	4 + 1+1 = 6
német nyelv – második idegen nyelv**	–	–	3	2	3	3
ének-zene	1	1	1	1	–	–
vizuális kultúra	1	1	1	1	–	–
dráma és színház	+1	–				
technika és tervezés	1	–				
digitális kultúra	1	1	2	1	2	–
testnevelés	5	5	5	5	5	5
mozgóképkultúra és médiaismeret	–	–	–	–	1	1
osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1
Érettségi tantárgyakhoz rendelendő	**–**	**–**	**–**	**–**	**4**	**4**
magyar nyelv és irodalom	**–**	**–**	–	–	**–**	1
matematika	**–**	**–**	–	–	1	1
természettudomány	**–**	**–**	–	–	2	–
történelem	**–**	**–**	–	–	1	1
angol nyelv – első idegen nyelv						1
német nyelv – első idegen nyelv						1
Érettségi tantárgyakhoz rendelt óraszám összesen:	**–**	**–**	**–**	**–**	**4**	**4**
Kötelező alapóraszám:	**28**	**28**	**32**	**32**	**30**	**29**
Szabadon felhasználható órakeret	**2**	**2**	**2**	**2**	**4**	**5**
angol nyelv – első idegen nyelv	1	1	2	2	*2*	*1*
német nyelv – első idegen nyelv	1*	1	2	2	*2*	*1*
dráma és színház	1					
Szabadon felhasznált óraszám összesen	**2**	**1**	**2**	**2**	**2**	**1**
Óraszám	**30**	**29**	**34**	**34**	**32**	**30**
hit és erkölcstan (a kötelező órákon felüli)	**1**	**1**	**2**	**2**	**2**	**2**
Óraszám összesen	**31**	**30**	**36**	**36**	**34**	**32**

Gimnáziumi óraterv – általános tantervvel – 9-12. évfolyam

Tantárgyak	Évfolyamok			
	9.	10.	11.	12.
magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4 + 1 = 5
matematika	3	3	3 + 1 = 4	3 + 1 = 4
történelem	2	2	3 + 1 = 4	3 + 1 = 4
állampolgári ismeretek	–	–	–	1
hit és erkölcstan	2	2	2	2
kémia	1	2	–	–
fizika	2	3	–	–
biológia	3	2	–	–
földrajz	2	1	–	–
természettudomány*	–	–	+ 2	–
angol nyelv – első idegen nyelv	3	3	4 + 1 = 5	4 + 1 = 5
német nyelv – második idegen nyelv	3	3	3	3
ének-zene	1	1	–	–
vizuális kultúra	1	1	–	–
mozgóképkultúra és médiaismeret	–	–	1	1
digitális kultúra	2	1	2	–
testnevelés	5	5	5	5
osztályfőnöki	1	1	1	1
honvédelmi alapismeretek (Honvéd Kadét Program)	+ 1	+ 1	+ 2	+ 2
honvédelem			+1	
Érettségi tantárgyakhoz rendelendő	**–**	**–**	**4**	**4**
magyar nyelv és irodalom	–	–	–	*1*
matematika	–	–	*1*	*1*
*természettudomány**	–	–	2	–
történelem	–	–	*1*	*1*
angol nyelv – első idegen nyelv	–	–	–	*1*
Érettségi tantárgyakhoz rendelt óraszám összesen:	**–**	**–**	**4**	**4**
Kötelező alapóraszám:	**32**	**32**	**30**	**29**
Szabadon felhasználható órakeret	**2**	**2**	**4**	**5**
angol nyelv – első idegen nyelv	–	–	*1*	–
honvédelmi alapismeretek (Honvéd Kadét Program)	1	1	2	2
honvédelem	-	-	1	-
Szabadon felhasznált óraszám összesen:	**1**	**1**	**4**	**2**
Óraszám:	**33**	**32**	**34**	**31**
hit és erkölcstan (a heti kötelező óraszámon felül)	2	2	2	2
Óraszám összesen:	**35**	**35**	**36**	**33**

***Ha a tanuló a 11. évfolyamon a természettudomány tantárgyat tanulja, akkor legalább 2 órát kell hetente egyéb érettségi tantárgyból felvennie. (110/2012.(VI.4.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról)*

Gimnáziumi óraterv – emelt szintű digitális kultúra tantervvel
9-12. évfolyam

Tantárgyak	Évfolyamok			
	9.	**10.**	**11.**	**12.**
magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4 + 1 = 5
matematika	3	3	3 + 1 = 4	3 + 1 = 4
történelem	2	2	3 + 1 = 4	3 + 1 = 4
állampolgári ismeretek	–	–	–	1
hit és erkölcstan	2	2	2	2
kémia	1	2	–	–
fizika	2	3	–	–
biológia	3	2	–	–
földrajz	2	1	–	–
természettudomány*	–	–	+ 2	–
angol nyelv – első idegen nyelv	3	3	4 + 1 = 5	4 + 1 = 5
német nyelv – második idegen nyelv	3	3	3	3
ének-zene	1	1	–	–
vizuális kultúra	1	1	–	–
mozgóképkultúra és médiaismeret	–	–	1	1
digitális kultúra	2 + 2 = 4	1 + 2 = 3	2 + 3 = 5	0 + 4 = 4
testnevelés	5	5	5	5
osztályfőnöki	1	1	1	1
Érettségi tantárgyakhoz rendelendő	**–**	**–**	**4**	**4**
magyar nyelv és irodalom	–	–	–	*1*
matematika	–	–	*1*	*1*
*természettudomány**	–	–	*2*	–
történelem	–	–	*1*	*1*
angol nyelv – első idegen nyelv	–	–	–	*1*
Érettségi tantárgyakhoz rendelt óraszám összesen:	**–**	**–**	**4**	**4**
Kötelező alapóraszám:	**32**	**32**	**30**	**29**
Szabadon felhasználható órakeret	**2**	**2**	**4**	**5**
digitális kultúra	2	2	3	4
angol nyelv – első idegen nyelv	–	–	1	–
Szabadon felhasznált óraszám összesen:	**2**	**2**	**4**	**4**
Óraszám:	**34**	**34**	**34**	**33**
hittan	2	2	2	2
Óraszám összesen:	**36**	**36**	**36**	**35**

*****Ha a tanuló a 11. évfolyamon a természettudomány tantárgyat tanulja, akkor legalább 2 órát kell hetente egyéb érettségi tantárgyból felvennie. (110/2012.(VI.4.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról)*

Gimnáziumi óraterv – emelt szintű angol tantervvel – 9-12. évfolyam

Tantárgyak	Évfolyamok			
	9.	**10.**	**11.**	**12.**
magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4 + 1 = 5
matematika	3	3	3 + 1 = 4	3 + 1 = 4
történelem	2	2	3 + 1 = 4	3 + 1 = 4
állampolgári ismeretek	–	–	–	1
hit és erkölcstan	2	2	2	2
kémia	1	2	–	–
fizika	2	3	–	–
biológia	3	2	–	–
földrajz	2	1	–	–
természettudomány*	–	–	+ 2	–
angol nyelv – első idegen nyelv**	3 + 2 = 5	3 + 2 = 5	4 + 2 = 6	4+1+1= 6
német nyelv – második idegen nyelv**	3	3	3	3
ének-zene	1	1	–	–
vizuális kultúra	1	1	–	–
mozgóképkultúra és médiaismeret	–	–	1	1
digitális kultúra	2	1	2	–
testnevelés	5	5	5	5
osztályfőnöki	1	1	1	1
Érettségi tantárgyakhoz rendelendő	**–**	**–**	**4**	**4**
magyar nyelv és irodalom	–	–	–	1
matematika	–	–	1	1
*természettudomány**	–	–	2	–
történelem	–	–	1	1
angol nyelv – első idegen nyelv	–	–	–	1
Érettségi tantárgyakhoz rendelt óraszám összesen:	**–**	**–**	**4**	**4**
Kötelező alapóraszám:	**32**	**32**	**30**	**29**
Szabadon felhasználható órakeret	**2**	**2**	**4**	**5**
angol nyelv – első idegen nyelv	2	2	2	1
Szabadon felhasznált óraszám összesen:	**2**	**2**	**2**	**1**
Óraszám:	**34**	**34**	**32**	**30**
hittan	2	2	2	2
Óraszám összesen:	**36**	**36**	**34**	**32**

***Ha a tanuló a 11. évfolyamon a természettudomány tantárgyat tanulja, akkor legalább 2 órát kell hetente egyéb érettségi tantárgyból felvennie. (110/2012.(VI.4.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról)*

2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyet az oktatási miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: informatika, fizika, szakmai tantárgyak, testnevelés esetében.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói eszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei, a szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A tankönyvek beszerzése a tanév első hetében, az iskolában a tankönyvfelelősnél történik. Az egyéb taneszközök megvásárlása a tanév kezdetéig a tanulófeladata.

A tankönyvjegyzékben nem szereplő kiadványok megvásárlására a munkaközösségek tesznek javaslatot, és a szülők írásos hozzájárulása után döntenek annak használatáról. Ez a szülőknek szóló írásbeli tájékoztató kiküldésével és a szülők általi aláírásával történik.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek, illetve szaktanárok a következő szempontokat veszik figyelembe:

- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
- Tartalmazzák teljes mértékben a helyi tantervben előírt ismeretanyagot.
    - Megfelelnek a szaktudomány elvárásainak.
    - Megfelelnek legalább a középszintű érettségi vizsgakövetelményeinek.
    - Kielégítik a didaktikai követelményeket.
    - Alkalmazkodnak a korosztály szellemi és kommunikációs fejlettségi szintjéhez.
    - Eredményesen szolgálják az adott iskolatípus céljait.
    - Alkalmazkodnak az iskola által meghatározott általános tankönyv kiválasztási elvekhez: szakmai-tartalmi, módszertani, oktatásszervezési, anyagi elvek.
    - A kiválasztott taneszközök lehetőség szerint minél korszerűbb ismereteket tartalmazzanak, korszerű formában feldolgozva.

Az egyéb eszközök (pl.: tornafelszerelés, rajzfelszerelés, művészeti oktatás eszközei stb.) megvásárlásánál is a fenti szempontok legyenek irányadóak, azok egészüljenek ki a tartósság és a praktikusság szempontjaival.

A sokszínűség ellenére mindig biztosítani kell, hogy a közismereti tantárgyak tankönyvei évfolyamonként azonosak legyenek.

A tankönyv ingyenes igénybevétele biztosításának lehetőségei:

- Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket az iskola tanulói térítésmentesen használhatják.
- Az ingyenes tankönyvet, taneszközt a mindenkor érvényben lévő miniszteri, illetve fenntartói rendelet alapján kapják megtanulóink.
- A tankönyvi ellátást használt tankönyvek visszavételével és újbóli kiadásával is elősegítjük.

A használatában korlátozott tárgyak (digitális eszközök, mobiltelefonok) pedagógiai célú használatának elvei és módszertana

1. Alapelvek és célkitűzések

1.1. Intézményünk a digitális kultúra és a modern pedagógiai módszertanok iránt elkötelezett közösségként elismeri, hogy a személyes digitális eszközök (mobiltelefonok, tabletek, okosórák) célzott használata növelheti a tanulói motivációt és elősegítheti a mélyebb megértést.

1.2. A 245/2024. (VIII. 8.) Korm. rendeletben előírt általános használati korlátozás mellett a gimnázium pedagógiai célból, a tanóratervekhez igazodva integrálja a diákok saját tulajdonú eszközeit az oktatási-nevelési folyamatba.

1.3. A digitális eszközök tanórai bevonásának elsődleges célja a kritikus információkeresés, az együttműködésen alapuló (kollaboratív) tanulás, valamint a digitális állampolgárságra való tudatos felkészítés.

2. A pedagógiai célú használat esetei és formái

A pedagógus az alábbi oktatási-nevelési helyzetekben, módszertani indokoltság alapján írhatja elő vagy engedélyezheti a tanulói okoseszközök használatát:

- **Formatív és szummatív értékelés, mérés:**

  Digitális tesztek, kvízek azonnali visszacsatolást biztosító felületeinek használata (pl. Kahoot, Redmenta, Socrative, Quizizz, Google Űrlapok).

- **Információkeresés és kutatómunka:** Forráselemzés, online lexikonok, digitális könyvtárak, hivatalos statisztikai adatbázisok használata egyéni vagy csoportos projektfeladatok során.

- **Szemléltetés és interaktív tartalomfogyasztás:** QR-kódok beolvasása, oktatóvideók megtekintése, virtuális múzeumlátogatások, kiterjesztett valóság (AR) alapú oktatási applikációk alkalmazása (különösen a természettudományi és művészeti tantárgyak esetén).
- **Tanulásmenedzsment és kollaboráció:** A KRÉTA rendszer, digitális faliújságok (pl. Padlet), megosztott dokumentumok (pl. Google Dokumentumok) közös, tanórai szerkesztése.
- **Tanórán kívüli tevékenységek:** Tanulmányi kirándulásokon, múzeumpedagógiai foglalkozásokon, terepgyakorlatokon történő adatgyűjtés (fotó, hangfelvétel, GPS-koordináták).

3. Az oktatási célú használat eljárásrendje a tanórán

3.1. Az eszközök használatát a szaktanár határozza meg. Az engedély kiterjedhet a teljes tanórára, vagy annak egy pontosan körülhatárolt szakaszára.

3.2. A pedagógus a digitális eszközök használatának tényét, célját és időtartamát a tanórai adminisztráció részeként a **KRÉTA elektronikus naplóban (a „Tanóra témája" mezőben vagy a megjegyzés rovatban)** rögzíteni köteles (pl. *„Mobil eszközök használata digitális mérés céljából"*).

3.3. Az oktatási célú használat befejeztével a tanulók kötelesek az eszközöket az intézmény SZMSZ-ében és Házirendjében meghatározott tárolási helyre haladéktalanul visszahelyezni.

3.4. Az engedélyezett időszakon kívüli, vagy nem oktatási célú (pl. közösségi média használata, engedély nélküli kép- és hangrögzítés, játék) eszközhasználat fegyelmi intézkedést von maga után.

2.4 A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósításának részletes szabályai

A Nemzeti Alaptanterv a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség átadásában és az egyetemes kultúra közvetítésében, a szellemi-érzelmi fogékonyság és az erkölcsi érzék elmélyítésében jelöli meg. Legfontosabb feladatunk a tanuláshoz és a munkához szükséges készségek, képességek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése.

A nevelés-oktatás célja, hogy cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi és testi képességeket. Ezáltal járul hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék:

- a haza felelős polgárává váljék;

- kifejlődjön benne a hazafiság érzelemvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a társadalomban és a munkavilágában;
- törekedjék tartalmas és tartóskapcsolatokra;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsáról;
- képessé váljék az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- megismerje és megértse a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

Pedagógiai feladataink

- Ápoljuk a nemzeti hagyományokat, fejlesszük tanulóink nemzeti öntudatát, beleértve a magyarországi nemzetiségekhez, kisebbségekhez tartozók öntudatának ápolását is.
- Olyan ismereteket adjunk tanulóinknak, amely értékálló és kor igényeinek megfelelő.
- A szülőkkel való együttműködés, a gyermekek családi neveléséhez nyújtott pedagógiai segítség, a szülői vélemények, javaslatok befogadása és hasznosítása a jó nevelés-oktatás nélkülözhetetlen feltétele. Megteremtjük azokat a fórumokat, ahol a szülők és a pedagógusok közötti tapasztalatcsere kölcsönössé, az együttműködés eredményessé válhat.

Nevelési céljaink érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein és megvalósulnak a köznevelés folyamatában:

- beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba;
- tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint;
- az osztályfőnöki órák témaköreit a nevelési célok középpontjába állítjuk;
- a nem tanórai keretekben folyó egyéb iskolai foglalkozásokat, programokat is a nevelési célok megvalósításának érdekében szervezzük.

A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője.

A Nemzeti Alaptantervben megfogalmazott nevelési területeket megvalósítjuk a tanórákon, a tanórákon kívülifoglalkozásokon és egyéb rendezvények szervezésével. A teljes nevelési területet magunkénak valljuk és a megvalósításában minden pedagógus igyekszik részt vállalni. Ehhez a következő feladatokat jelöljük ki:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztéséve,

az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;

A NAT nevelési területei

Az erkölcsi nevelés

Nevelésünk alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése.

- Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira.
- Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására.
- Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás.
- A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.
- A hit és erkölcstan órák az erkölcsi nevelés színterei.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

- A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait.
- Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát.
- Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.
- Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés,

hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége.
- Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínűkultúráját.
- Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.
- A történelem órák jelentik e nevelésszínterét.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között.

Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést.

A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az osztályfőnöki órák, történelem órák, kirándulások a történelmi helyszínekre jelentik ennek a megvalósítását.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja.

- Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését.
- Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.
- A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére.

- A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése.
- A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről.
- Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.
- E nevelésnek színtere minden tanóra, de kiemelt az osztályfőnöki óra és a hit és erkölcstan

órák.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez.

- A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz-kezelés módszereinek alkalmazására.
- Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.
- Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.
- A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulókban úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában.

- Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.
- Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.
- Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására.
- Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének meg- őrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítania, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

Gazdasági és pénzügyi nevelés
A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását. Ennek színterei az osztályfőnöki órák. Az ilyen jellegű ismereteket be kell építeni a témakörök közé.

Médiatudatosságra nevelés
Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására.
Az intézményben a mozgókép és médiaismeret tantárgy szolgálja az ilyen irányú nevelést.

A tanulás tanítása
A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban.
Meg kell tanítani minden diáknak, így minden pedagógusnak feladata annak megismertetése:

- hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere;
- hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások;
- hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok;
- melyek az egyénre szabott tanulási módszerek;
- miként működhetnek együtt a tanulók csoportban;
- hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek.

Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

2.5 A mindennapos testnevelés megvalósításának módja

A Nemzeti köznevelésről szóló törvény értelmében az iskola a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezi meg. A heti öt órából legfeljebb heti két óra a NAT Testnevelés és sport műveltségterületében jelzett sporttevékenységekre (úszás, néptánc, különféle sportjátékok, szabadtéri sportok) vagy az iskola lehetőségeinek és felszereltségének megfelelően különféle más sporttevékenységekre fordítható. (hagyományos magyar történelmi sportok, mozgásos és ügyességi játékok, csapatjátékok). A heti két óra kiválható továbbá iskolai sportkörben való sportolással, vagy a tanuló kérelme alapján sportszervezet, sportegyesület

keretei között végzett sport tevékenységgel.

A testnevelés és sport műveltségterület kiemelt céljai:

- Mozgáskészség fejlesztése, a fitnesz és edzettségi szint fejlesztése, amely szoros kapcsolatban van a rendszeres preventív fizikai aktivitással (természetes mozgások, helyes testtartás kialakítása és fenntartása, motoros képességek fejlesztése, a terhelés összetevői és jelentősége, testtömeg-index, táplálkozás és egészségmegőrző szokásrendszer).
- Motoros képességek, kondicionális és koordinációs képességek fejlesztése,–, amelyek a sportági készségek kialakítását eredményezik (technika –taktika).
- Testnevelési és sportági tevékenységhez kötődő ismeretek fejlesztése (bemelegítés, terhelés és fejlesztési összetevők, gyakorlás, mérés és értékelés; játékokkal és sportágakkal kapcsolatos szabályismeretek, sporttörténeti ismeretek).
- Szabadidős-, diák- és versenysportban való részvétel, sportágválasztás, kiválasztás és utánpótlás-nevelés elősegítés révén olyan képességek és készségek kialakítása, amelyek élethosszig tartó rendszeres fizikai aktivitást eredményeznek.
- Személyiségfejlesztés, szociális és emocionális képességek fejlesztése, erősítése (siker és kudarc, győzelem és vereség feldolgozása, szociális kapcsolatrendszer fejlesztése, alkalmazkodás, konfliktuskezelés, a csapathoz tartozás érzelmei, az együvé tartozás erősítése; testtudat;).
- Preventív és egészségtudatos szokások fejlesztése (mozgásszükséglet kielégítés szokásai, egészségkárosító motoros tevékenység tudatos elkerülése, egészséges életvitel szükségleteivel kapcsolatos értékek és szokások, sport tevékenységgel.

A nemzeti köznevelésről szóló törvény szerint az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azokban az osztályokban, amelyekben közismereti oktatás is folyik, azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
b) iskolai sportkörben való sportolással,
c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel,
d) egyesületben legalább heti két óra sport tevékenységet folytató tanuló kérelme alapján – amennyiben délután szervezett testnevelés órával ütközik – a félévre érvényes, az egyesület által kiállított igazolással váltható ki.

Amennyiben a testnevelés óra keretében megvalósított úszásoktatás infrastrukturális feltételei a nevelési-oktatási intézményben nem állnak rendelkezésre, akkor heti egy alkalommal legfeljebb két testnevelésórát egy tanítási napon összevonva lehet megszervezni.

Az intézményben mind az öt testnevelés óra tornateremben, kerül megszervezésre. Így nem élünk azzal a lehetőséggel, hogy heti két testnevelés óra egyéb formában legyen megszervezve. Mindezek mellett biztosítjuk tanulóink részére a délutáni időszakban is a sportolási lehetőséget.

2.6 A választható tantárgyak, foglalkozások, és ezek esetében a pedagógus választás szabályai

A helyi tanterv alapján szervezzük a tanulók, az egyes évfolyamok, ezen belül az egyes osztályok, valamint az osztályokon belüli csoportok tanítási óráit. A tanítási órák megszervezhetők különböző évfolyamok, különböző osztályok tanulóiból álló csoportok részére is.

A tanulói részvétel szempontjából a tanítási óra lehet:

- **kötelező tanítási órák**: azok az órák, amelyeken egy adott osztály valamennyi tanulója köteles részt venni.
- **kötelezően választandó tanítási órák**: kötelező tanítási órák, amelyeken a tanulónak a választásra felkínált tantárgyak közül kötelezően választva, a helyi tantervben meghatározott óraszámban részt kell vennie.
- **szabadon választható tanítási óra**: a tanítási év végéig köteles részt venni, ha választotta a tanuló.

Minden év május 20-áig felmérjük, hogy a tanuló a következő tanévben **a szabadon választható tantárgyak**, foglalkozások közül melyiken kíván részt venni. A szabadon választott tanórai foglalkozást az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.

Minden év április 15-éig elkészítjük és a fenntartó jóváhagyását követően írásban közzétesszük a **tájékoztatót** azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók választhatnak. A tanulóknak dönteniük kell az érettségi vizsgára történő felkészítés szintjéről is. A tájékoztató tartalmazza, hogy a tantárgyat előreláthatóan **melyik pedagógus fogja oktatni**. A tájékoztató elfogadása előtt, a választható foglalkozások és tantárgyak listájával kapcsolatosan kikérjük, a **szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat véleményét is.**

Minden év május 20-áig jelenthetik be a tanulók a tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos döntésüket. Ha a foglalkozásokat érdektelenség kíséri, akkor azokat nem indítjuk. A kiadott tájékoztató lapok összesítése után megállapítjuk az indítható foglalkozásokat, megnevezzük az indítható tantárgyakat, az azokat tartó pedagógusokat és erről tájékoztatjuk a tanulókat. A tanuló a tanév során egy alkalommal az igazgató engedélyével módosíthatja választását.

2.7 A választható érettségi vizsgatárgyak emelt és középszinten, valamint azok helyi tantervi követelményei

Az intézményben a kötelező érettségi tantárgyak mindegyikéből biztosítjuk a középszintű felkészítést, idegen nyelv esetében az emelt szintű felkészítést is.

Az érettségi vizsgatárgyak, amelyekből az érettségire való felkészítést középszinten kötelezően vállaljuk, a következők:

Kötelező érettségi vizsgatárgyak	Választható érettségi vizsgatárgyak
angol nyelv	biológia
matematika	digitális kultúra
magyar nyelv és irodalom	fizika
német nyelv	földrajz
történelem	hittan
	kémia
	testnevelés
	honvédelmi alapismeretek
	ének-zene

Az érettségi vizsgatárgyak, amelyekből az emelt szintű érettségire való felkészítést vállaljuk a következők:

Kötelező érettségi vizsgatárgyak közül	Választható érettségi vizsgatárgyak közül
idegen nyelvek – angol, német	digitális kultúra

2.8. A 11-12.évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelmények a NAT alapján

A gimnáziumi osztályainkban emelt szinten is oktatott tantárgyaink a következők:

- magyar nyelv és irodalom,
- matematika,
- történelem,
- idegen nyelvek (angol, német),
- biológia,
- földrajz,
- kémia,
- digitális kultúra

A 11–12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és kimeneti követelményeket a rendelet alapján változtatás nélkül alkalmazzuk.

Az emelt szintű oktatásról való visszalépés szabályai

- A tanulók az emelt szintű érettségire való felkészítésről való visszalépést csak a 11. évfolyam végén, lezárt év végi jegyek esetében tehetik meg.
- A felmentési kérelmet a tanulónak és a szülőnek együttes aláírása mellett írásban kell beadni az iskolaigazgatójának.
- A 12. évfolyamon új emelt szintű tantárgy csak akkor vehető fel, ha a 11.

évfolyam anyagából különbözeti vizsgát tesz a tanuló. Sikertelen különbözeti vizsga esetén az emelt szintű érettségire való felkészítés nem folytatható.

Az érettségi vizsgatantárgyak helyi tanterveit az 1. számú melléklet tartalmazza. Ezek a helyi tantervek a központi kerettantervek alapján kerültek kidolgozásra.

2.9. Az érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsgatémakörei

Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei a 2020-as NAT követelményei, előírásai alapján

Vizsgatárgy	Témakörök
Magyar nyelv	1. Kommunikáció 2. A magyar nyelv története 3. Ember és nyelvhasználat 4. A nyelvi rendszer 5. A szöveg 6. A retorika alapjai 7. Stílus és jelentés 8. Digitális kommunikáció
Irodalom	1. Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők 2. Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig. Választható szerzők 3. Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők 4. Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból 5. Művek a kortárs magyar irodalomból 6. Művek a világirodalomból 7. Színház és dráma 8. Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom
Történelem	1. Az ókor 2. A középkor 3. A kora újkor 4. Az újkor 5. A világháborúk kora 6. A hidegháború kora 7. A jelenkor
Matematika	1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok 2. Számelmélet, algebra 3. Függvények, az analízis elemei 4. Geometria, koordinátageometria, trigonometria 5. Valószínűség-számítás, statisztika
Élő idegen nyelv (Angol, német nyelv)	1. Személyes vonatkozások, család 2. Ember és társadalom 3. Környezetünk 4. Az iskola 5. A munka világa 6. Életmód 7. Szabadidő, művelődés, szórakozás 8. Utazás, turizmus

	9. Tudomány és technika 10. Gazdaság
Fizika	1. Mozgás és egyensúly 2. Energia, munka, hő 3. Víz, levegő, környezet 4. Elektromosság 5. Hullámok, kommunikáció, fény 6. Atomfizika, magfizika 7. A Világegyetem megismerése 8. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek
Biológia	1. Bevezetés a biológiába 2. Egyed alatti szerveződési szint 3. Az egyed szerveződési szintjei 4. Az emberi szervezet 5. Az egyed feletti szerveződési szintek 6. Öröklődés, változékonyság, evolúció
Földrajz	1. Tájékozódás a földrajzi térben 2. Tájékozódás a kozmikus térben és időben 3. A geoszférák földrajza 4. A geoszférák kölcsönhatásai, a földrajzi övezetesség 5. Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században 6. A nemzetgazdaságoktól a globális világgazdaságig 7. Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában 8. Európa földrajza 9. Az Európán kívüli kontinensek földrajza 10. Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái
Digitális kultúra	**1.Szövegszerkesztés** • A szövegszerkesztő használata • Szövegjavítási funkciók • Szövegszerkesztési alapok • Táblázatok és objektumok a szövegben **2.Számítógépes grafika és képszerkesztés** • Grafika • A rasztergrafika • A vektorgrafika • Képek feldolgozása **3.Bemutatókészítés** • Bemutatókészítés **4.Táblázatkezelés** • A táblázatkezelő használata • A táblázat szerkezete • Adatok a táblázatokban • Táblázatformázás • Diagramok és egyéb objektumok **5.Adatbázis-kezelés** • Az adatbázis-kezelés alapfogalmai

	• Az adatbázis szerkezete és kialakítása • Adatbázis-kezelési műveletek **6.Publikálás a világhálón** • Webhely felépítése • Webdokumentum tartalma • Webdokumentum formázása **7.Algoritmizálás, adatmodellezés** • Adatszerkezetek, adat be- és kivitel, • Algoritmusleíró eszközök • Elemi algoritmusok • Rekurzió **8.A programozás eszközei** • Programozási nyelv • Programfejlesztés és környezet
Kémia	1. Általános kémia 2. Szervetlen kémia 3. Szerves kémia 4. Kémiai számítások
Hit és erkölcstan	KATOLIKUS HITTAN 1. Biblia – Ószövetség 2. Biblia – Újszövetség 3. Egyháztörténelem 4. Dogmatika 5. Erkölcstan 6. Alapvető hittan REFORMÁTUS HITTAN 1. Bibliaismeret 2. Egyháztörténet 3. Dogmatika 4. Az egyházi esztendő 5. A keresztyén erkölcsi élet – etika 6. Világvallások Egyházismeret
Honvédelmi alapismeretek	1. Hadtörténelmi alapismeretek 2. Egészségügyi ismeretek 3. Térkép- és tereptani alapismeretek 4. Túlélési ismeretek és táborozástechnika 5. Biztonságpolitikai és válságreagáló alapismeretek 6. A honvédelem rendszere, a Magyar Honvédség 7. Alaki ismeretek 8. Lőelmélet 9. Haditechnikai ismeretek 10. Általános katonai ismeretek
Ének-zene	1. Éneklés

	2. Műelemzés 3. Zenetörténet 4. Zenefelismerés 5. Zeneelmélet
Testnevelés	Elméleti ismeretek 1. Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek 2. A harmonikus testi fejlődés 3. A testmozgás, a sport szerepe az egészséges életmód kialakításában és a személyiség fejlesztésében 4. A motoros képességek szerepe a teljesítményben 5. Gimnasztikai ismeretek 6. Atlétika 7. Torna 8. Zenés-táncos mozgásformák 9. Küzdősportok, önvédelem 10. Úszás 11. Testnevelés és sportjátékok 12. Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek Gyakorlati ismeretek 1. Gimnasztika 2. Atlétika 3. Torna 4. Küzdősportok , önvédelem 5. Úszás 6. Testnevelési és sportjátékok

2.10. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

Az iskola a nevelő és oktatómunka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája, vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzi. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

A magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz ellenőrzésénél:

- A nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik.
- Az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.

A tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában.

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanév végén osztályzattal minősíti. A szerzett érdemjegyet a tanulóval közölni kell és a naplóba, ellenőrzőbe haladéktalanul be kell írni. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell megállapítani. Az érdemjegy, illetve az osztályzat megállapítása a tanulók teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését a következők alapján végzik:

- a tanuló tárgyi ismeretét,
- az ismeretek önálló alkalmazásának fokát,
- a tantárgyhoz kapcsolódó egyéb tevékenységek színvonalát pl. házi feladat, kiselőadás, tanórai felszerelés, órai munka.
- azt, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez,
- figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott (fejlődött-e vagy hanyatlott) az előző értékeléshez képest.

Az érdemjegyek és osztályzatok tantárgyak esetében a következők:

- jeles (5)
- jó (4)
- közepes (3)
- elégséges (2)
- elégtelen (1)

A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább egy érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.

Az egyes tanulók félévi és év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Digitális kompetenciamérés

Az intézményi belső mérési-értékelési rendszer szerves részét képezik a jogszabályban elrendelt országos digitális mérések iskolánkban 8. és 10. évfolyamokon. Az online kompetencia mérések technikai feltételeit a gimnázium a fenntartóval közösen biztosítja. Az SNI és BTMN tanulók számára a szakértői véleményben jóváhagyott méltányossági kedvezményeket (pl. plusz időkeret) a digitális mérési felületen garantáljuk. Az Oktatási Hivatal által biztosított mérési eredményeket a munkaközösségek évente elemzik, azokat beépítik a tanulók egyéni fejlesztési folyamataiba, és az eredmények visszacsatolásra kerülnek

az intézményi teljesítménykövető rendszerekbe. A kompetenciamérés lebonyolítása mindig az aktuális tanév rendje szerint kerül megszervezésre.

A magatartás minősítésének elvei

A magatartás értékelésekor – az intézmény házirendjében megfogalmazottak szellemében – a tantestület áttekinti, hogy

- a tanuló milyen mértékben fogadja el az iskola szellemiségét,
- a tanuló az intézmény szabályrendszerének és erkölcsi alapelveinek megfelelően viselkedik-e tanítási időben,
- a tanuló iskolán kívüli magatartása megfelel-e az intézmény által elvárt viselkedési normáknak az iskola által szervezett és felügyelt rendezvényeken;
- mennyire tartja tiszteletben az emberi együttélés, a kulturált viselkedés normáit;
- tiszteli-e a létrehozott szellemi és anyagiértékeket, védi-e a közösség és tagjai vagyonát;
- képességei szerint vállal-e szerepet az iskolai közösségek formálásában;
- közreműködik-e a kulturált iskolai környezet létrehozásában és fenntartásában.

Példás:

- Az a tanuló, aki a közösség alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményével, példás viselkedésével elősegíti, társait ösztönzi;
- Az iskolai feladatokból önként részt vállal, azokat teljesíti;
- A lelki napokon részt vesz;
- A házirendet betartja, s ezzel társainak jó példát mutat;
- Felnőttekkel, társaival szemben udvarias, segítőkész, tisztelettudó, megértő, együttműködő és jóindulatú;
- Fegyelmező intézkedés nem volt vele szemben;
- Munkavégzése megbízható, pontos, lelkiismeretes;
- Megnyilvánulásaiban őszinte;

Jó:

- Az a tanuló, akinek neveltségi szintjében, emberi kapcsolataiban apróbb hiányosságok tapasztalhatók, de törekszik kijavításukra;
- Részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi;
- A házirendet betartja;
- Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő, ezek kismértékűek;

Változó:

- Az a tanuló, aki a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, a rábízott feladatokat nem végzi el hiánytalanul;
- Többször vét a házirend és a közösségi magatartás szabályai ellen;
- Társaival szemben időnként durva, goromba, nem segítőkész;
- Önértékelése irreális, felelősségérzete, rendszeretete ingadozó;
- Fegyelmi fokozata: többszöriosztályfőnöki figyelmeztetés vagyt öbbszöri szaktanári figyelmeztetés vagy igazgatói figyelmeztetés;

Rossz:

- Az a tanuló, aki fegyelmezetlen magatartásával a közösség fejlődését hátráltatja, rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be, szándékosan árt a közösségnek;
- A nevelési ráhatásokat tudatosan elutasítja;

- A felnőttekkel szemben gyakran neveletlenül viselkedik, tiszteletlen, társaival durván beszél, verekedik, magatartása súlyosan kifogásolható, nem felel meg az intézményi elvárásoknak;
- Fegyelmi fokozata: igazgatói megrovás;

A szorgalom értékelésekor a tantestület azt vizsgálja, milyen mértékben és színvonalon él a tanuló az iskola által számára biztosított művelődési lehetőségekkel. Ennek során alapvető szempont, hogyan aránylik a tanuló teljesítménye saját képességeihez, milyen mértékben vesz részt a tanórán kívüli egyéb rendszeres, önálló munkában, például tanulmányi versenyeken.

A szorgalom minősítésének elvei

Példás:

- Annak a tanulónak a szorgalma, aki a tanulmányi munkában kitartó, a tőle telhető legjobb eredményre törekszik, illetve jelentősen javít tanulmányi eredményén;
- Munkája pontos, megbízható, precíz, törekszik a hibátlan munkavégzésre;
- Többletfeladatokat vállal, feladatait maximális önállósággal és megbízhatóan végzi el;
- Kötelességtudata magas fokú, munkatempója állandó, órai aktivitása kimagasló
- Érdeklődése sokirányú, a tananyagon kívülre is kiterjed.

Jó:

- A tanuló szorgalma, ha figyel az órákon, a házi feladatot elvégzi, az órákra képességeihez mérten lelkiismeretesen készül, az órán megfelelően dolgozik, de többre nem törekszik;
- Ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik, és ellenőrzi munkáját, önmagát;
- Órai aktivitása, munkához való viszonya a tőle elvárható szintű;
- Érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül.

Változó:

- Annak a tanulónak a szorgalma, aki munkájában ingadozó; felkészülése rendszertelen;
- Önállótlan, munkája folyamatos ellenőrzést igényel;
- Aktivitása változó, gyakran dolgozik képességszintje alatt;
- Jelentősen ront korábbi tanulmányi eredményén;
- Szétszórtság, koncentrációhiány jellemzi;

Hanyag:

- A tanuló szorgalma, ha képességeihez, a körülményeihez képest csak vonakodva és keveset tesz tanulmányi előrehaladása érdekében, munkavégzése megbízhatatlan, pontatlan;
- Nem kötelességtudó, munkafegyelme rossz;
- Érdektelenség, közömbösség jellemzi;
- Egynél több tantárgyi bukása van.

2.11. Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje, az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség határideje

A tanulók teljesítményének mérése, regisztrálása és értékelése a nevelő-oktató munka állandó velejárója. Egyrészt a tanórákon és tanórán kívül nyújtott teljesítmények állandó elismerése és értékelése tartozik ide, másrészt az iskolai élet egy-egy szakaszának lezárását jelentő vizsgák. Az értékelés alapján nyert információ a diák, a tanár és a szülő tájékoztatására szolgálnak.

A tanulók értékelésének alapelvei:

- személyre szóló legyen,
- fejlesztő, ösztönző jellegű legyen,
- folyamatosságot biztosítson,
- ne legyen megtorló, fegyelmezőjellegű,
- az iskolai (munkaközösségi) követelményrendszerre épüljön,
- a szóbeli és írásbeli értékelés egészséges arányát biztosítsa,
- legyen tárgyszerű (tartalmazza az erős és gyenge pontokat, a javítás lehetőségét),
- félelemmentes légkörben történjen.

Az értékelés szaktárgyi és pedagógiai kifogástalanságáért a szaktanár felel, viszont az alapelvek, célok, funkciók tekintetében konszenzusnak kell lennie a nevelőtestületen belül. Az értékelés fő alapelve a fejlesztő támogatás. Az értékelés normája, hogy a tanári értékelés a tanuló emberi méltóságát tiszteletben tartva elfogulatlan és konkrét legyen, a minősítés hitelesen tükrözze a tanulói teljesítményt.

A mérés és ellenőrzés célja:
Informálódni a tanuló tananyagban való előrehaladásáról, az értékelés funkciója pedig hiteles visszajelzést adni a tanuló számára a követelmény- teljesítmény megfeleléséről, de legátfogóbb célja a reális önértékelés, az önálló tanulási képesség és igény kialakítása.

Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje:

Az írásos tanulói teljesítmények, dolgozatok érdemjegyét kötelező a tanulóval ismertetni, nem kerülhet olyan érdemjegy az osztályozó naplóba (KRÉTA), amiről a tanuló nem tud.

- Szóbeli felelet bejegyzése a Kréta naplóba, aznap amikor a tanuló felelt.
- Az írásos tanulói munkák javításának, értékelésének határideje:
  - témazáró dolgozat (2 héten belül);
  - írásbeli feladat, röpdolgozat (következő órán vagy 1 héten belül),

A tanulók értékelésének formái:

- A tanulót a szorgalmi időszakban a félévi és az év végi osztályozó értekezletekig megilleti az osztályzat javításának joga és lehetősége. A javítási lehetőséget kikényszeríteni,

követelni nem lehet, megadásáról a szaktanár pedagógiai szempontok alapján dönt.

- Az előre bejelentett írásbeli dolgozatokat minden tanulónak meg kell írnia. Ha a tanuló neki felróható okból hiányzik az előre bejelentett dolgozatírásról, a pótló dolgozatot a szaktanár által kitűzött időpontban köteles megírni. A feladat nehézségi foka a szaktanár döntésétől függően lehet magasabb is.
- A javító dolgozat íratása a szaktanár belátásától függ, ez csupán lehetőség a tanuló számára. A javító dolgozat megírásának időpontját, a tantárgyi követelményt a szaktanár jelöli ki, amiről a dolgozat íróját tájékoztatni köteles.
- A tanuló joga, hogy a tanév első napján megismerkedjen a tantárgyi követelményekkel, az értékelés alapelveivel, hiszen az ezeknek való megfelelés mértékét fejezik ki a minősítő félévi, év végi osztályzatok. A szaktanár maga dönti el, hogy a követelmények ismertetésének milyen módját választja.
- Az érdemjegyek nem egyenértékűek. A témazárók, összefoglaló jellegű teljesítmények érdemjegyei a félévi és tanév végi osztályzatok alakításában nagyobb súllyal esnek latba, ezeket az osztályozó naplóban meg kell különböztetni más érdemjegyektől. A kötelező nagy dolgozatokat piros színnel, a témazáró dolgozatokat zöld színnel, a szóbeli feleleteket és röpdolgozatokat kék színnel kell a naplóba beírni.
- Az érdemjegyek minimális száma havonként legalább egy; heti egy órás tantárgy esetében sem lehet kevesebb egy félévben háromnál kevesebb.
- A félév és tanév végén a fejlődési tendencia figyelembevételével értékeli a tantestület a tanuló teljesítményét. Az év végi osztályzat az egész évi teljesítményt értékeli.
- Egy tanítási napon kettőnél több témazáró dolgozat nem íratható. A szaktanár a témazáró dolgozatok időpontját egy héttel korábban köteles közölni a tanulókkal.

Az érdemjegyek, osztályzatok kialakításának elvei

A bizonyítványban szereplő tantárgyi osztályzatok összefoglaló képet adnak a tanuló adott tanévben nyújtott összteljesítményéről, tájékoztatva a szülőket, pedagógusokat.

A tanév végi osztályzat tanúsítja, hogy a tanuló:

- az adott évfolyam követelményeit milyen mértékben teljesítette,
- ismeretei elegendőek-e az elégséges minősítés megszerzéséhez,
- tudása elegendő-e a következő évfolyam elvégzéséhez vagy a záróvizsgára bocsátáshoz.

A tanulók év végi osztályzatait a nevelőtestület áttekinti, dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Vitás esetekben – ha a tanuló év végi osztályzata jelentősen eltér az év közben tapasztalt előmeneteltől – a nevelőtestület felkéri az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást döntésének okairól, indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, de a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az év végi osztályzatot az évközi eredmények alapján a tanuló javára módosíthatja. Vizsgán kapott osztályzatot a tantestület nem változtathatja meg.

Az érdemjegyek, osztályzatok tartalma, értelmezése

Megnevezés	Ha a tantervi ismeretanyag, követelmények elsajátítása	Prezentáció, fogalmazás, előadás, társuló külalak	Alkalmazás, példa – megoldás
Jeles	Kifogástalan, ismeri, érti	Pontos, szabatos	Önálló, helyes eredményű
Jó	Kissé bizonytalan	Még önálló, kerek, tetszetős	Apró hibával megfelelő
Közepes	Néhány hibával megfelelő	Elfogadható, de pontatlan, igényes	Többszöri tanári segítséggel
Elégséges	Jelentős hiányosságok	Minimális ismeret, jártasság	Csak nagyobb tanári segítséggel eredményes
Elégtelen	A tantervi minimumot sem ismeri	Igénytelen tartalmú	Tanári segítséggel sem megfelelő

2.12.Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni felkészülés a tanulási folyamat elengedhetetlen része. Legfontosabb jellemzője a rendszeresség, az alaposság, a céltudatosság kell, hogy legyen. Az ezzel kapcsolatos nevelési feladat annak elérése, hogy diákjaink belássák ennek igazságát, és törekedjenek minél teljesebb elérésére.

Az otthoni felkészülés szerepe

A tanórákon tanult ismeretek bevésése, azok gyakorlatban valóalkalmazása,

- a következő tananyagegység vagy tanóra előkészítése,
- az összefüggések felismerésének gyakorlása,
- a problémamegoldó készségfejlesztése,
- az önellenőrzés, valamint a saját teljesítmény- és tudásszint reális mérési igényének kialakítása,
- felkészülés a tanórai számonkérés, a tudásszint mérés különbözőformáira,
- az önálló ismeretszerzés és –alkalmazás készségének kialakítása tanulóinknál,
- általában az adott műveltségterület, tantárgycsoport vagy tantárgy céljai között meghatározott készségek és képességek fejlesztése.

Az otthoni felkészülés formái

- Az előző tanóra vagy több tanórából álló egység során feldolgozott elméleti anyag megtanulása az iskolai oktatás során tanári irányítással elkészített füzetbeli vázlat, az órán elvégzett feladatok és a tankönyvsegítségével.
- Az elméleti tananyaghoz kapcsolódó, a szaktanár által megszabott gyakorlófeladatok írásbeli megoldása (kötelező házi feladat).
- Nagyobb, hosszabb felkészülést igénylő, pontos tanári szempontsorral, formai és tartalmi

megkötésekkel ellátott írásos feladat (házi dolgozat).
- A szaktanár által ajánlott gyakorló feladatok részbeni vagy teljes írásbeli megoldása (ajánlott házi feladat).
- A diák által önállóan választott, a tananyaghoz kapcsolódó feladatok elvégzése, önálló, belső motivációjú ismeretszerzés (szorgalmi házi feladat).
- Felkészülés tanórai önálló kiselőadásra szaktanári szempontok és szakirodalom alapján.
- Átfogó komplex ismétlés az addig tanult elméleti és gyakorlati ismeretek felhasználásával és kiegészítésével témazáró nagydolgozat vagy vizsga előtt.

A felkészülési formák alkalmazása, azok gyakorisága az adott tantárgy jellegétől függ.

Az otthoni felkészülés iskolai előkészítése, eredményességének segítése

- Tanulás-módszertani ismeretek nyújtása szakórákon és osztályfőnöki órákon, tanulás-módszertani foglalkozások.
- Kommunikációs, szövegértési és szövegalkotási, információ-feldolgozó ismeretek átadása és képességfejlesztés - elsősorban magyar nyelvi órákon.
- Tanulási módszerbeli tájékoztató minden újonnan belépő tantárgy esetén.
- Ez a későbbiek során különösen tanárváltás, vagy a követelmények radikális változása, valamint új felkészülési formák első alkalmazása esetén felelevenítendő, megismétlendő, kiegészítendő.
- Az otthoni felkészülés formáinak gyakoroltatása a szakórákon és korrepetáló, felzárkóztató foglalkozásokon.
- A szaktanár minden tanóra végén pontosan meghatározza az otthoni tanulásra feladott tananyagot, az írásbeli feladatokat, tisztázza jellegüket (pl. kötelező vagy ajánlott), rögzíti azok elvégzésének határidejét, értékelésük, számonkérésük módját.
- A szaktanár minden otthoni felkészülési forma esetén feldolgozási szempontokat ad ki, formai, tartalmi követelményeket és javaslatokat tesz.

Az otthoni felkészülés ellenőrzése

- A számonkérés különböző formái, melyeket az ellenőrzés-értékelés fejezet tartalmaz.
- A kötelező házi feladat elvégzését osztályszinten az óra elején ellenőrizzük. Ennek funkciója az esetleges problémák megbeszélése, a jó megoldások elismerése, kiemelése. Ha a tanuló a kötelező házi feladatot nem készítette el, azt a szaktanár által meghatározott határidőre pótolnia kell, vagy a házi feladat anyagából tudásáról a tanórán kell számot adnia.
- A házi dolgozat értékelésének elvei megegyeznek az órai írásbeli számonkéréssel.
- Ajánlott házi feladatot, szorgalmi feladatot, kiselőadást csak abban az esetben osztályozunk, ha azt a tanuló külön kéri, illetve ha annak nehézségi foka megfelel a tantárgy követelményszintjének, szóbeli értékelést azonban minden esetben adunk.

Az otthoni felkészülés koordinációja

A feladatok kijelölésénél törekedni kell arra, hogy az otthoni felkészülés időtartama átlagos képességű, rendszeresen tanuló diákok esetén összesen ne haladja meg a napi 2-3 órát. Az

átlagosnál több időt igénylő feladatok kiadásakor azok elvégzésére hosszabb határidőt kell adni, a határidőn belül kiadott egyéb feladatok mennyiségét úgy szabva meg, hogy a napi felkészülési idő ne növekedjen.

Az órarend összeállításánál – az objektív lehetőségek figyelembevételével – a nagyobb és kisebb otthoni felkészülést igénylő tantárgyak tanítási napok közötti egyenletes elosztására törekszünk. A tanárok dolgozataik idejét koordinálják a tanulók egyenletes terhelése végett.

Tanév elején az osztályfőnök órarendelemzés alapján javaslatot tesz a tanulóknak otthoni felkészülésük egyenletes heti elosztására. Javaslatát a szülőkkel is egyezteti.

A napi összes maximális felkészülési idő figyelemmel kísérése az osztályban tanító szaktanárok, szülők és az osztály tanulmányi felelősének jelzései alapján az osztályfőnök feladata.

Ha az osztályfőnök tudomására jut, hogy valamely tantárgynál olyan hirtelen, de elkerülhetetlen feladatmennyiség-növekedés következett be, amely a napi összes maximális felkészülési időt 3 óra fölé növelné, a feladatok átmeneti mérséklése érdekében konzultációt kezdeményez más, az osztályban tanító szaktanárokkal.

A hétvége pihenésre fordíthatósága érdekében pénteken csak annyi feladatot adunk ki, amelynek mennyisége nem haladja meg egy átlagos hétköznap terhelését. Ugyanígy járunk el hosszabb tanítási szünet esetén is.

2.13. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette, valamennyi tantárgyból legalább elégséges eredményt ért el.

Ha háromnál több tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott tanuló az adott tanév megismétlésével folytathatja tanulmányait. Három vagy kevesebb tantárgyból való bukás esetén a tanuló javítóvizsgát tehet. Ha a tanuló javítóvizsgán elért eredménye legalább elégséges, akkor tanulmányait folytathatja a magasabb évfolyamon.

Más esetekben a köznevelési törvény idevonatkozó rendelkezései az irányadók.

A tanuló minősítéséről, a tantárgyi követelményeknek való megfelelés alapján a magasabb évfolyamra lépéséről, a tantestület tagjainak, az osztályban tanító tanároknak részvételével szervezett osztályozó értekezlet dönt.

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen:

a) ha az iskolai nevelés-oktatás pedagógiai szakaszában (a 7-12. évfolyamon) a kétszázötven tanítási órát,

b) egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja,

és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen. Az osztályozó vizsga szabályait a nevelési program tartalmazza.

2.14. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Az emelt szintű nyelvi és az emelt szintű digitális kultúra oktatás 14-14 fő jelentkezése esetén indítható csoportbontásban. Vegyes osztály indítása megfelelő létszám esetén lehetséges. Eltérő létszám esetén fenntartói engedély szükséges.

A nyelvi szaktanterem és az informatika szaktanterem korlátozott férőhelye miatt az oktatás csoportbontásban valósul meg. A kis létszámnak köszönhetően hatékony az emelt szintű nyelvi, és az emelt szintű digitális kultúra tantárgy párhuzamos oktatása. A csoportbontások segítségével a tehetséggondozás és a felzárkóztatás is megvalósítható, melynek eredménye a tanulói lemorzsolódás csökkentése.

A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013.(VIII.30) kormányrendelet 17.§-ának második bekezdése szerint egyéb foglalkozásnak számít a tantárgyfelosztásban tervezhető, rendszeres, nem tanórai foglalkozás. Olyan foglalkozások lehetnek, amelyek egész tanítási éven át tartanak, a pedagógus és a tanuló nem felügyelet jellegű tevékenységet folytat, valamint a pedagógusnak az adott tevékenység elvégzésére van képzettsége, szakképzettsége. Mindezen jogszabályok előírásainak megfelelően intézményünkben diáksportkör, érettségi felkészítő és szakkör működik.

2.15. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok és tevékenységek

2.15.1. Az egészségnevelés elvei

„Az egészségre ügyelni az élet legnagyobb nehézsége."
(Platon)

Az egészségnevelés alapelvei, céljai

Az iskolai egészségnevelés célja, hogy az élet minden területén már gyermekkorban kialakítsa, illetve folyamatosan erősítse a saját szellemi, fizikai állapotáért felelősséget vállaló, tudatos életvitelre berendezkedő magatartást. Az egészségnevelés során a tanulót olyan gyakorlati tudáshoz és képességekhez kell hozzásegíteni, amelyek használatával saját egészségének megőrzésén túl egy biztos és egészséges külső világ megteremtését célzó értelmes döntések meghozatalára válik képessé.

- Segítse a gyermekeket a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában.
- Fejlessze az életvezetési képességeket.
- Fejlessze a gyermekek, tanulók felelősségérzetét egészségük megőrzéséért.
- Készítse fel a tanulókat a stressz-hatások feldolgozására.
- Segítse elő a környezeti- és egészség-tudatosságerősödését.
- Valósítsa meg a mindennapi testedzést.
- Terjedjen ki a mentálhigiénés nevelésre is.

A tanulók életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel, melyek:

- Egészséges táplálkozás
- Mindennapos testmozgás
- Egészségtudatos testápolási szokások
- Testi és lelki egészség, harmonikus életvitel
- Rendszeres testmozgás
- Függőségre vezető szokások (drog, alkohol, dohányzás) kerülése
- Emberi kapcsolatok ápolása
- Átgondolt szexuális magatartás
- Családi életre nevelés
- Szándékos és véletlen balesetek megelőzése
- A bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése
- Az iskolai egészségfejlesztés eredményességében és a tanulók egészségtudatának megszilárdításában fontos szerepet játszik:
- az iskolai és iskolán kívüli nevelés,
- a prevenció,
- a pozitív énkép kialakítása
- az egészséges életstílus-modell megteremtése
- hatékony kommunikáció (empátia, tolerancia)
- az „élni tudás" elvének érvényesítése,
- konfliktuskezelési, illetve tanulás-módszertani ismeretek megléte,
- felnőttek példamutatása, kortárs oktatók bevonása.

Az egészségnevelés megvalósítása

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata. Valamennyien elkötelezetten tevékenykedünk egészségnevelési céljaink megvalósításáért, folyamatosan figyelemmel kísérjük az egészségneveléssel kapcsolatos információkat. A tanórai oktatásszervezés mellett tanórán kívüli foglalkozások, hagyományápoló és szabadidős programok szervezésében a tantestület minden tagja részt vállal.

Az egészséges életmódra nevelés pozitív minták közvetítésével elsősorban az osztályfőnöki órákon, mint kötelező témakör kerül feldolgozásra, de aktív szerepet vállalnak ebben a témában az ún. belső segítőink is (iskolaorvos, védőnő, gyermekvédelmi felelős), akik a kötelező szűrések, védőoltások, felvilágosító foglalkozások megtartásával segítenek.

Igényeinknek megfelelően tartjuk a kapcsolatot és kapunk segítséget a Pedagógiai Intézettől, a Gyermekjóléti Szolgálattól, a Nevelési Tanácsadótól és a Városi Rendőrőrstől.

Az iskolai állapotfelmérést vizsgálva a prevenciós munka érintettjeivel kapcsolatos megállapítások:

Érintettek	Megállapítások
Szülők	Tanulóink többségénél rendes, gondoskodó, együttműködő családi háttérrel találkozunk. Káros szülői magatartásként elsősorban a dohányzás, valamint egyes esetekben a túlzottalkoholfogyasztás jelenik meg.
Diákok	Iskolánkban a szakiskolába járó tanulókat kivéve nem jellemző a deviáns viselkedési forma. Ebben a képzési típusban találkozunk esetenként a tolerancia hiányával, agresszivitással, trágár beszéddel.
Pedagógusok prevenciós munkája	Tanórákon alkalmazott módszerek: figyelemfelhívás, beszélgetés, önértékelés, szituációs játék, kérdőív, vita, filmvetítés, meghívott előadó meghallgatása. Kiemelten fontosnak tarjuk a pozitív tanári példamutatást.

Az iskola egészségnevelő programja

Az iskolai egészségnevelés célja, hogy az élet minden területén már gyermekkorban kialakítsa, illetve folyamatosan erősítse a saját szellemi, fizikai állapotáért felelősséget vállaló, tudatos életvitelre berendezkedő magatartást. Az egészségnevelés során a tanulót olyan gyakorlati tudáshoz és képességekhez kell hozzásegíteni, amelyek használatával saját egészségének megőrzésén túl egy biztos és egészséges külső világ megteremtését célzó értelmes döntések meghozatalára válik képessé.

A tanulók életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismertekkel, melyek:

- Egészséges táplálkozás
- Egészségtudatos testápolási szokások
- Lelki egészség, harmonikus életvitel

- Rendszeres testmozgás
- Függőségre vezető szokások (drog, alkohol, dohányzás) kerülése
- Emberi kapcsolatok ápolása
- Átgondolt szexuálismagatartás
- Családi életre nevelés
- Szándékos és véletlen balesetek megelőzése.

Az iskolai egészségfejlesztés eredményességében és a tanulók egészségtudatának megszilárdításában fontos szerepet játszik:

- az iskolai és iskolán kívüli nevelés,
- a prevenció,
- a pozitív énkép kialakítása
- az egészséges életstílus-modellmegteremtése
- hatékony kommunikáció (empátia, tolerancia)
- az „élni tudás” elvének érvényesítése,
- konfliktuskezelési, illetve tanulás-módszertani ismeretek megléte,
- felnőttek példamutatása,
- kortárs oktatók bevonása.

Az iskolai egészségfejlesztés történhet

- osztályfőnöki, földrajz, biológia, kémia, testnevelésórákon,
- alkalmi esemény, (sportnap, egészségnap stb.,)
- önfejlesztő tréning,
- kiscsoportos megbeszélések,
- rendszeresen ismétlődő foglalkozások vagy versenyek,
- sportkör, szakkör, klubfoglalkozás,
- egyéb lehetőségek (előadás, bemutató, filmvetítés) keretei között.

Az egészségfejlesztés folyamata a középiskolai tanulóknál:

A kulturált külső megjelenés összetevőinek tisztázása osztályfőnöki órán:

- évszaknak és alkalomnak megfelelő öltözködés,
- rendszeres és alapos tisztálkodás, helyes testápolás,
- egészséges és kulturáltétkezés.

A testi átalakulásra való felkészülés osztályfőnöki, biológia, testnevelés órán:

- kielégítő alvás és fizikai aktivitás,
- ritmus és mozgáskultúra fejlesztése,
- a testi készenlét elemeinek megtanítása (bemelegítés),
- fizikai állóképesség, erőnlét továbbfejlesztése,
- szexuális érés okozta változások tudatosítása.

Segítségnyújtási képességek fejlesztése osztályfőnöki és biológia órán:

- elsősegélynyújtáshoz szükséges ismeretek elsajátítása

- egyszerűbb betegségek felismerése,
- önismereti feladatok.

Tanórán kívüli egészségnevelő módszerek alkalmazása:

- játéklehetőségek, fejlesztő eszközök biztosítása,
- az érzékszervek működésének finomítása,
- a lazítási technikák gyakoroltatása,
- a helyes légzéstechnika megtanítása,
- kondicionáló eszközökkel és tevékenységekkel valómegismerkedés,
- mozgáskoordinációs képességek javítása,
- életvezetési modellek gyűjtése.

Az egészséges életmódra irányuló kiegészítő tanulói tevékenységek:

- felkészülés és előadás az egészséges életmódra nevelés egyes témaköreiben
- az egészségfejlesztéshez–drogprevencióhoz kapcsolódó témák és szaktárgyak összekapcsolása,
- plakátok és versenyfeladatok készítése iskolai rendezvényekhez, vetélkedőkhöz,
- diákműsorok készítése, újságcikkek írása.

Az egészségnevelő munka célja:

Éves célok:

- A tanuló ismerje meg önmagát, testének működését, tudja azt, hogy az egészségérték.
- Tanulóink legyenek tisztában az életkoruknak megfelelő egészséges életmód kritériumaival (elegendő alvás, pihenés, mentálhigiénés ismeretek, egészséges étrend, mozgásfontossága),
- Az egészségre ártalmas szokások és környezeti hatások megismertetése, drogprevenció, különös tekintettel a serdülőkorosztálynál.
- Diákjaink legyenek toleránsak, segítőkészek, beteg vagy sérült társaikkal szemben.
- Hagyományteremtő módon indítsuk el iskolánkban AZ EGÉSZSÉG HETE rendezvénysorozatot (délutáni programokkal, a szülők bevonásával).

Középtávú célok:

- Tanulóinkban alakuljon ki az egészséges életmód iránti igény, és használjanak fel minden korábban megszerzett ismeretet, hogy egészségüket megőrizzék.
- Tudatosan válasszák a helyes életvezetés elemeit, felismerjék az egészségkárosító tényezőket.
- A mindennapos testedzés megvalósítása és a mozgás szeretetének kialakítása fontos feladatunk.
- Diákjaink legyenek tisztában az egészségre ártalmas anyagok (drog, alkohol, dohányzás stb.) szervezetünkre gyakorolt károsító hatásaival. Ismerjék a megelőzés formáit, lehetőségeit, illetve a segítő intézményeket, szervezeteket.
- Alakuljon ki a tolerancia és empátia képessége nem egészséges embertársaik iránt.

Hosszú távú célok:

- Tanulóink testileg és lelkileg olyan személyiséggé váljanak, akik harmóniában élnek magukkal és a környezetükkel.
- Diákjaink szemléletében és életvitelében megvalósuljon az „ép testben ép lélek” elv.
- Céljaink megvalósulásával felnőjön egy önmaga és környezete iránt igényes, testileg és lelkileg egészséges nemzedék.
- Az egészségre ártalmas hatások és anyagok nagymértékű visszaszorítása.

2.15.2. A környezeti neveléselvei

Az ember és környezete egységes rendszert alkot. Létérdek, hogy a tanulók valós képet kapjanak a természet és általában a környezet megóvásának emberi, társadalmi és technikai feltételeiről. Tanítani lehet és kell az ifjúságot a természetes és épített környezettel való tudatos és harmonikus együttműködésre, környezetbarát életvitelre. Fontos, hogy megismerjék a legfőbb környezeti problémákat (pl.: vízhiány, szemét- és hulladék-felhalmozódás stb.) és elsajátítsák a problémák megértéséhez és kezeléséhez szükséges társadalmi és tudományos ismereteket. A rendszerszerű környezetgazdálkodási szemlélet kialakítása alapvető fontosságú, amit az iskola saját környezeti kultúrájának ápolásával modellezzen (a tisztaság és rend fenntartása kollektív megvalósításával és ellenőrzéssel).

Iskolánk feladatának tekinti azt, hogy diákjaink a felnőtt életre megfelelő ismeretekkel, készségekkel és szemlélettel rendelkezzenek, hogy ne csak saját pillanatnyi érdekeik szerint, hanem a Föld egészének fennmaradása érdekében cselekedjenek. Ennek eléréséhez a következő célok megvalósítását tartjuk szem előtt az iskolai élet valamennyi színterén, valamennyi tevékenységünket áthatva:

Általános célok, értékek

- Az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészének), mint létező értéknek a tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt.
- A Föld egészséges folyamatainak visszaállítása, harmóniára törekvés.
- A bioszféra és biológiai sokféleség megőrzése.

Pedagógiai célok

- Az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai, és erkölcsi megalapozása.
- Az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése.
- Holisztikus és globális szemléletmód kialakítása.
- A fenntarthatóságra nevelés, az elveivel való azonosulás elősegítése.
- A szerves kultúra megvalósítása a környezeti nevelésben.
- A környezetetika hatékonyfejlesztése.
- Tapasztalaton alapuló kreatív környezeti nevelés.
- Tolerancia és segítő életmód kialakítása.

- Környezettudatos magatartás és életvitel kialakulásának segítése.
- Az állampolgári illetve egyéb közösségi felelősségfelébresztése.
- Az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése.
- Az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése.
- A helyzetfelismerés, az ok-okozati összefüggések felismerése, képességének kialakítása, fejlesztése.
- Problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség fejlesztése.
- Globális összefüggések megértése iránti igényfelkeltése.
- Létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása.

Helyi célok, értékek

- Természeti, épített, szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése. A helyi értékek és problémák feltérképezése.
- Helyi célok megfogalmazása (öreg fák megóvása, faültetés, madárvédelem, energiatakarékosság stb.)
- Lakóhely megismerése (értékek, gondok, a megoldás módjai) Hagyományok védelme: család – iskola – település - nemzet szinteken. Azonosság tudat fejlesztése a fenti szinteken.
- Pozitív értékrend, egészséges életvitel iránti igény alakítása Nevelés fontossága, nem helyettesíthető a képzéssel.

Iskolánk környezeti nevelés hitvallása

- A szemléletformáló, alapozó környezeti ismereteket a gimnáziumi képzés minden területe tekintse feladatának.
- Az intézmény helyi adottságai épüljenek be a helyi tantervbe.
- Az iskolában meglévő környezetvédelmi képzés minden tantárgy esetén segítse a környezet tudatos szemléletének kialakítását.
- Az ismereti háttér átadása mellett a környezeti nevelés főként személyiségfejlesztő feladat az értékrendszer és magtartás fejlesztésén keresztül.

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Az iskola az egyik legfontosabb színtere a környezeti nevelésnek. Az iskola, mint helyszín, mint „zöld miliő”, jelenjen meg és járuljon hozzá a tanulók személyiségének formálásához. Az intézmény hulladék-, energia- és vízgazdálkodása komoly nevelési erővel hat a diákokra és rajtuk keresztül a családok otthoni takarékosságára, életvitelére. A pedagógusok, dolgozók példamutatása nagymértékben segíti a fenntarthatóságra nevelés elveit, az állampolgári és egyéb közösségi felelősségtudat kialakulását.

Tanórai keretek

a) Hagyományos tanórai foglalkozások
Minden tantárgy tanításához a szaktanárok (munkaközösségek) kidolgozzák a helyi tanterv, illetve a tanmenetek mélységében a környezeti nevelési tartalmakat és azok

megvalósítására használt tevékenységi formákat, módszereket.

1. Nem hagyományos tanórai foglalkozások

   Nem hagyományos tanórai foglalkozás lehet minden olyan új tanítási-tanulási módszer, amelynek a tantárgyak tananyagának elsajátítása a célja, de színtere nem a szokásos tanóra, s a helyszíne akár az iskolán kívül is lehet.

A nem hagyományos tanórai foglakozások közös és alapvető jellemzője, kritériuma a komplexitás. Ennek lényege:

- A tantárgyakon átívelő ismeretek összekapcsolása, egy adott tartalom sokoldalú megközelítése.
- A sokféleség összekapcsolódása a különféle tevékenységek által.
- A természet és társadalom kapcsolatrendszerének holisztikus megközelítése.
- Kapcsolatközpontúság.
- Értelem és érzelemegysége.
- Módszerek sokfélesége.

A nem hagyományos iskolai formák intézményünkben**:**

- Tanulmányi kirándulások
- Múzeumlátogatás és különböző kiállítások megtekintése
- Versenyek, vetélkedők
- Fa- és virágültetés
- Diákönkormányzati nap.

Tanórán kívüli foglalkozások

- Részt veszünk a helyi önkormányzat által szervezett várostakarítási akcióban.

Az iskolai környezet

Feladatunk a mindennapi iskolai élet „fizikai” és „szellemi” környezetének átalakítása a környezeti nevelési program szellemében. Fontos megtervezni az iskola mindennapi életének ezernyi mozzanatát, s azt, hogy ezeken keresztül hogyan válhat az iskola mindinkább környezetbaráttá, miképpen alakíthatja az ott dolgozók és tanulók életmódját környezet-tudatosabbá.

Ehhez járulhatnak hozzá az alábbiak

- anyag- és energiatakarékos iskolaüzemeltetés és tanórai mozzanatok
- pedagógusok, dolgozók példamutatása, a szelektív hulladékgyűjtés következetes megvalósítása
- termek, folyosók és az udvar virágosítása, a tantermek organikus díszítése
- a tömegközlekedési eszközök, a kerékpáros és gyalogos közlekedésnépszerűsítése
- az iskolai ismeretterjesztés tanórán kívüli eszközeinek jobb kihasználása (faliújság, helyi média).

Kommunikáció

1. Az **iskolán belüli** kommunikáció szerves része a szemléletformálásnak, ezért rendszeresen kihasználjuk a lehetőségeit, hogy megértessük a résztvevőkkel, hogy az iskolai élet környezetbaráttá alakítása közügy, minden ott élő közös ügye. A faliújság aktuális hírei (tanáriban, diákságnak), az alkalmanként megjelenő iskolai újság hírei és az iskolarádió lehetőséget teremtenek az információátadásnak. Az iskola munkaközösségeinek munkáját szakmai-módszertani téren segíti a környezeti nevelésért felelős tanár. Az iskolavezetés vállalja, hogy a szakanyagokat eljuttatja a felhasználóhoz.
2. Az **iskolán kívüli** kommunikációt használva elsősorban a helyi média lehet a partnerünk. Különösen a látványos, jelentős programjaink esetében egy kapcsolattartó (a szabadidő szervező) személy tájékoztatja a városi újságot az aktuális rendezvényekről, eseményekről.

Az iskolai honlap lehetőségeit kihasználva folyamatosan tájékoztatjuk az érdeklődőket (iskolai dolgozók, szülők, lakosság, régi diákok, iskolafenntartó…).

Továbbképzések

Tanévenkénti egyeztetés alapján.

A környezettudatosság és a fenntarthatóság fejlesztési követelményei

A környezetkultúra fejlesztésének kulcsfogalmai a biztonság, a felelősség és az etikus magatartás. El kell érnünk, hogy érezzék érdeküknek a (természeti és épített) környezet és az egészség védelmét.

a) Célok és feladatok

A tanulók legyenek tisztában a nyersanyagok és az alapanyagok:

- természeti erőforrásaival,
- eredetével,
- a szállítási tényezőkkel,
- a termelés során keletkező kibocsátások kezelésévelés
- az újrahasznosítás lehetőségeivel.

Ezáltal alakuljon ki az anyag- és energiaforgalommal kapcsolatos életciklus szemléletük:

- ismerjék meg a szakterületük hazai és nemzetközi gyakorlatát,
- ismerjék az externáliák szerepét,
- szerezzen élményszerű ismereteket a globalizációjelenségéről,
- ismerjék meg a fenntartható fejlődés fogalmát, annak szerepét egyéni életükben.

Ismerjék meg a munkavégzéssel kapcsolatos kockázati tényezőket, egyéni életpályájuk tervezése során vegyék figyelembe egyéni adottságaikat, fejlesztendő képességeiket (egészségügyi alkalmasság, pszichikus tűrőképesség).

Ismerjék a tevékenységük hazai és nemzetközi:

- szabályozását,
- szabványait,
- kibocsátási határértékeit.

Ismerjék a szakma környezetterhelő technológiáit:

- ezek kockázatainak csökkentési lehetőségeit,
- hazai és nemzetköz gyakorlatát.
- Ismerjék meg a szakterület egészségi kockázati tényezőit.

b) Fejlesztési követelmények

- Legyenek képesek - életkori sajátosságaiknak megfelelő szinteken - összefüggéseiben látni szakterületük helyzetét: a gazdasági attraktivitás mellett a felhasználók, fogyasztók életében.
- Erősödjék szakmai önértékelésük és önérzetük.
- Ismerjék meg a lakóhely, iskolai földrajzi, települési környezet értékeit, ezek kapcsolatát az intézmény/munkahely tevékenységével.
- Érezzék érdeküknek a biztonságos és felelősségteljes munkaszervezés és munkavégzés követelményeit.
- Legyenek képesek egyéni ismeretszerzésére, a korszerű ismerethordozók (internet) szakszerűhasználatára,
- Legyenek képesek az információk értelmezésére, szűrésére, az adatok értelmezésére. Legyenek képesek önálló véleményalkotásra.
- A fejlesztés elsődleges, de nem kizárólagos terepe: a természettudományos tantárgyak, valamint a közgazdasági, történeti összefüggések és a jogi tájékozottság
- Fejlődjön kreativitásuk a technológia fejlesztésterületén.
- Készüljenek fel a kooperatív tevékenységre és munkavégzésre.

c) Módszertani ajánlás

A módszertani kultúra fejlesztésével élhessenek az egyéni, irányított és önálló ismeretszerzés és tapasztalatszerzés lehetőségeivel (projekt módszer, kooperatív technikák).
Törekedjenek arra, hogy a nemzetközi munkaerőpiacon is értékesíthető képességeiket tudatosan fejlesszék. Ismerjék meg szakmájuk nemzetközi gyakorlatát, a munkahelyi körülmények változatosságát.

Ennek eszközei lehetnek az intézményi kapcsolatok fejlesztése (részvétel iskolahálózatok tevékenységében), kapcsolatépítés gyakorlati szakemberekkel, ismerkedés a szakmai gyakorlatok során a munkahelyi körülményekkel a gazdálkodó szervezetekben.
Ismerkedjenek meg konkrét környezeti terhelési eseményekkel, készítsenek ezekről önálló tanulmányokat.

Rendszerszemléleti megközelítéssel értékeljék egy termelési, gazdasági egység működését, szerepét ágazatukban, a nemzetgazdaságban és a nemzetközi gazdaságban.

A tanulók lássák meg a környezet, a technika, a szakma mögött az embert és a természetet, tiszteljék annak értékeit,
Ismerjék fel és utasítsák el a környezetszennyező, természet- és egészségkárosító tevékenységeket, az ilyen magatartást.

2.16. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünk a tanuló szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából képesség kibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. Integrációs felkészítésben vesznek részt azok a képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók, akik egy osztályba, osztálybontás esetén egy csoportba járnak azokkal a tanulókkal, akik nem vesznek részt a képesség kibontakoztató felkészítésben.
Alapelvünk, hogy a képesség kibontakoztató és az integrációs felkészítés megszervezése nem járhat együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével Célunk a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség, és a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása

A képesség kibontakoztató felkészítés keretében – a tanuló egyedi helyzetéhez igazodva – biztosítja az iskola:

- a személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztését segítőprogramot,
- a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet.

A képesség kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése-oktatása a többi tanulóval együtt, azonos osztályban, csoportban folyik.
A képesség kibontakoztató felkészítésben az a tanuló vesz részt, aki halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számának megállapításánál a sajátos nevelési igényű halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat csak akkor kell figyelembe venni, ha iskolai nevelésük, oktatásuk a többi tanulóval együtt, azonos iskolai osztályban, csoportban történik.
A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek **esélyegyenlősége előmozdításának** elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl, olyan támogató lépések, szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik meglévő hátrányaikat. Ilyen célkitűzéseink a következők:

Szakmai-pedagógiai terület célkitűzései

- a módszertani központokkal való együttműködésünk elmélyítése
- az utazó gyógypedagógusi feladatellátás bővítése
- szülő-iskola kapcsolatok ápolása
- az integráció feltételrendszerének bővítése, integrációs támogatás igénybevétele
- a pedagógus továbbképzés fejlesztése,

Tárgyi feltételrendszer biztosításának célkitűzései

- az akadálymentesítés teljeskörűségének biztosítása
- a felszerelések beszerzésének további folytatása
- az elhasznált, elvavult eszközök folyamatos cseréje.

2.17. A tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

2.17.1. A jutalmazás elvei

Az iskola pedagógusai és nevelőtestülete rendszeresen értékeli a tanulók és közösségeik teljesítményét, helytállását, az önként vállalt feladatok teljesítése során elért kiemelkedő eredményeket. Az osztályfőnökök folyamatosan nyomon követik tanítványaik szociális helyzetét.

A tanulóközösségek vagy egyes tanulók magatartásában, szorgalmában, tanulmányi vagy gyakorlati munkájában elért jó eredményeket is jutalmazni lehet. A pedagógusnak kötelessége, hogy dicséretével, elismerésével fokozza a tanulók szorgalmát, kezdeményezőkészségét.

A jutalmazás alapelve: a kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkára, példamutató magatartásra való ösztönzés, illetve annak elismerése. Az iskola jutalmazza, és ezzel megbecsüli az országos, ill. területi tanulmányi–és sportversenyeken részt vett és ott eredményt elért tanulókat.

- A tanulók - arra érdemes teljesítményért - a tanév során bármikor kaphatnak szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói, nevelőtestületi dicséretet szóban vagy írásban.
- Azt a tanulót, aki képességeihez mérten példamutató magatartást tanúsít, vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy egyéb módon (versenyek, közösségi munka…) kiemelkedő teljesítményt nyújt, az iskola dicséretben, jutalomban részesíti.
- Pozitív közösségi magatartásért, tevékenységért, kiemelkedő szorgalomért az osztályfőnök adhat dicséretet.
- Példás magatartás és kitűnő tanulmányi eredmény esetén az osztályozó értekezlet nevelőtestületi dicséretben részesítheti a tanulót, mely az év végi bizonyítványba és a törzslapra kerül bejegyzésre.
- A kiemelkedő csoportos munkát jutalomkirándulással, színházlátogatással, csoportos jutalomban lehet részesíteni.
- Az egyéni teljesítmények értékelésének formái:
    a) szaktanári dicséret írásban
    b) osztályfőnöki dicséret írásban
    c) igazgatói dicséret szóban vagy írásban
    d) nevelőtestületi dicséret
    e) oklevél
    f) jutalomkönyv
- A diákok az iskola színe előtt a tanévzáró, esetleg a tanévnyitó ünnepélyen és a ballagási ünnepélyen kaphatnak jutalmat.

2.17.2. A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei és formái

Az értékelés helyi rendszerén belül a magatartás és szorgalom értékelésekor kiemelt fontosságúnak tartjuk az alábbiakat:

- segítse az iskolai nevelési és oktatási céljainak elérését,
- segítse a tanuló önismeretének fejlődését, adjon lehetőséget az önnevelésre is,
- az értékelés általában a tanuló iskolai tevékenységére vonatkozzon,
- **mindig legyen személyre szabott.**

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök összegzi az osztály tanulóinak és az osztályban tanító pedagógusok javaslatai alapján. Lényeges különbségek esetén osztályfőnöki óra keretében megvitatja azokat a tanulókkal, (különösen problémás esetekben az osztályban tanító tanárok megbeszélésén). Végleges döntést az osztályfőnök hoz. Ha nem sikerül közös minősítést kialakítani, az osztályfőnök az osztályozó konferencia segítségét kérheti.

2.17.3. A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei

- megfelelés az iskolakövetelményeinek:
- a házirend, az iskolai követelményeinek ismerete, azok betartása és betartatása
- szükség esetén aktív kiállás az iskolai viselkedés szabályainak a megtartásáért
- a közösséghez és annak tagjaihoz valóviszony
- beilleszkedés a közösségbe, mások beilleszkedésének elősegítése
- aktív szerepvállalás, a közösség előtt álló feladatok megoldásában
- segítőkészség a problémák feltárásában és megoldásában
- megfelelés az általános viselkedési normáknak:
- udvarias, figyelmes viselkedés és kulturált hangnem minden körülmények között.

Példás:

- az a tanuló, aki a közösség alakítását, fejlődését munkájával jó kezdeményezéseivel, véleményével, példás viselkedésével elősegíti, társait ösztönzi,
- az iskolai feladatokból önként részt vállal, azokat teljesíti,
- a házirendet betartja, s ezzel társainak jó példát mutat,
- felnőttekkel, társaival szemben udvarias, segítőkész, tisztelettudó, megértő, együttműködő és jóindulatú,
- igazolatlan mulasztása nincs, fegyelmező intézkedés nem volt vele szemben,
- munkavégzése megbízható, pontos, lelkiismeretes,
- megnyilvánulásaiban őszinte.

Jó:

- az a tanuló, akinek neveltségi szintjében, emberi kapcsolataiban apróbb hiányosságok tapasztalhatók, de törekszik azok kijavítására,
- részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi,
- a házirendet igyekszik betartani,
- fegyelmezési problémák ritkán fordulnak vele elő, ezek kismértékűek,

- igazolatlanul mulasztott óráinak a száma az ötöt nem haladhatja meg.

Változó:

- az a tanuló, aki a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, alakítására nincs befolyása,
- viselkedésével szemben kifogás merül fel,
- többször vét a házirend és a közösségi magatartás szabályai ellen,
- társaival szemben időnként durva, goromba, nem segítőkész,
- önértékelése irreális, felelősségérzete, rendszeretete ingadozó,
- legsúlyosabb fegyelmező intézkedés vele szemben az igazgatói figyelmeztetés.

Rossz**:**

- az a tanuló, aki fegyelmezetlen magatartásával a közösség fejlődését hátráltatja, rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be, szándékosan árt a közösségnek
- a nevelési ráhatásokat tudatosan elutasítja
- a felnőttekkel szemben gyakran neveletlenül viselkedik, tiszteletlen, társaihoz durván beszél, gyakran verekedik
- legmagasabb fegyelmező intézkedés vele szemben: igazgatói intés

2.17.4. A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei

- motiváltság:
- tudás megszerzésének igénye
- egyéni képességeknek megfelelő teljesítmény
- a tanulási folyamat:
- jó idő és munkaszervezés
- kötelességtudó, pontos és megbízható önálló munkavégzés
- fegyelmezett, aktív tanulói tevékenység
- tanulmányi versenyeken, szakkörökön, pályázatokon valórészvétel

A szorgalom minősítésének fokozatai

Példás:

- annak a tanulónak a szorgalma, aki a tanulmányi munkában kitartó, a tőle telhető legjobb eredményre törekszik,
- munkája pontos, megbízható, precíz, törekszik a hibátlan munkavégzésre,
- többletfeladatokat vállal, feladatait maximális önállósággal és megbízhatóan végzi el,
- kötelességtudata magas fokú, munkatempója állandó, lankadatlan, mindig készül, figyel, érdeklődő,
- érdeklődése sokirányú, egyes tantárgyakban a tananyagon felül is produkál, ismeretanyaga a tananyagon kívülre is kiterjed.

Jó:

- a tanuló szorgalma, ha figyel az órákon a házi feladatot elvégzi, az órákra képességeihez mérten, lelkiismeretesen készül, az órán megfelelően dolgozik, de többre nem törekszik,
- ösztönző hatásukra rendszeresen dolgozik és ellenőrzi munkáját, önmagát,
- általában felkészül, de különösebb érdeklődést nem mutat, az órai aktivitása, a

munkához való viszonya a tőle elvárható szintű,
- érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül,
- elégtelen osztályzata nincs

Változó:
- annak a tanulónak a szorgalma, akinek munkája ingadozó, hanyag és jó teljesítmények váltogatják egymást,
- önállótlan, csak utasításra kezd dolgozni, nem ellenőrzi önmagát,
- munkája változékony, gyakran teljesít képesség szintje alatt,
- szétszórtság jellemzi, ritkán figyel valamire.

Hanyag**:**
- a tanuló szorgalma, ha fegyelmezetlenül dolgozik, megbízhatatlan, munkáját nem végzi el,
- képességeihez a körülményeihez képest csak vonakodva és keveset tesz tanulmányi előrehaladása érdekében, munkavégzése megbízhatatlan, pontatlan,
- gyakran mulasztja el kötelességeit, munkafegyelme rossz,
- érdektelenség, teljes közömbösség jellemzi.

2.18. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

Iskolánk fenntartója a 2012-2013. tanévtől a Kolping Oktatási és Szociális Intézményfenntartó Szervezet. A szervezet Adolph Kolping nevelési elveire épülő iskolákat tart fenn.
Adolph Kolping a nevelésnek hármas célját fogalmazta meg:
- Legyenek jó családapák, mert a család a társadalom lelki megújulásának alapja.
- Váljanak szakmájuk mestereivé, akik tanultak, műveltek és készek az állandó önképzésre. Szeressék és becsülettel végezzék a munkájukat.
- Váljanak igazi polgárokká, szerezzenek polgári erényeket, amelyek a hazához és a néphez köti őket.

Természetesen e célokat áthatják a vallásosság, a tiszta keresztényi élet, a szeretet eszméi. Aki ráteszi az életét a katolikus iskola nevelői programjának szolgálatára, az egyúttal hitet tesz az effajta apostoli munka szükségessége és fontossága mellett.
Ténylegesen: akinek hite van, és elfogadja Krisztus üzenetét, aki szereti és megérti a mai ifjúságot, aki érzékeli a világban jelentkező kérdéseket és megoldásra váró gondokat, az föl tudja mérni, hogy az igazán nevéhez méltó katolikus iskolának megvalósítása bátorságot kíván.

A nevelőtestület e célokat szem előtt tartva végzi nevelő-oktató munkáját. Kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulókra, azok hátrányainak csökkentésére és a tehetségek felkarolására. Tesszük ezt a gimnáziumi nevelés-oktatás keretei között.
Szeretnénk, hogy az iskolánkban végzett diákok Kolping szellemében váljanak felnőttekké és társadalmunk hasznos polgáraivá.

2.19. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Intézményünkben a KOSZISZ Szent István Gimnázium nincs nemzetiségi oktatást igénylő tanuló, nem jellemző a nemzetiségek jelenléte Újfehértó városában sem. Ezért a nemzetiségi kultúra megismerését szolgáló tananyag kidolgozását sem találjuk szükségesnek a pedagógiai programunkban.

3. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

3.1. A pedagógiai program érvényességi ideje

- Az intézmény oktató-nevelő munkáját a pedagógiai program alapján szervezi.
- A pedagógiai programot a tantestületnek időnként felül kell vizsgálni.

3.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja az alábbiak szerint:

- a szakmai munkaközösségek minden tanév végén értékelik az általános célkitűzések és a helyi tantervben megfogalmazott tantárgyi célok és követelmények megvalósulását,
- a nevelőtestület felkéri az iskolai szülői szervezetet, hogy legalább kétévente átfogóan elemezze a pedagógiai programmegvalósulását,
- a tanévzáró nevelési értekezlet keretén belül a nevelőtestület évente felülvizsgálja a pedagógiai programot a szakmai munkaközösségek elemzése alapján, dönt a szükséges változtatásokról, kezdeményezi a fenntartó egyetértését.

3.3. A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítását kezdeményezheti:

- az igazgató,
- a nevelőtestület bármelytagja,
- a pedagógusok szakmai munkaközösségei,
- az intézményfenntartója.

A kezdeményezés után a nevelőtestület dönt arról, hogy foglalkozik-e a módosítási indítvánnyal. A nevelőtestület köteles érdemben tárgyalni a pedagógiai program módosítására tett indítványról abban az esetben, ha

- a módosítást a nevelőtestület legalább 30 %-a igényli,
- a módosítást a fenntartó kéri,

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé. A módosított pedagógiai program a módosításban szereplő időponttól, legkorábban az elfogadás időpontját követő tanév szeptember elsején léphet hatályba.

3.4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános.

A pedagógiai program egy-egy példánya megtekinthető az alábbi helyeken:

- az iskolairattárában,
- az iskolaigazgatójánál,
- az iskolakönyvtárában,
- az iskola tanári szobában,
- az iskolafenntartójánál,
- az iskola honlapján.

4. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉKOK

a Pedagógiai Program véleményezéséhez, elfogadásához és jóváhagyásához

A diákönkormányzat véleménye

A **KOSZISZ Szent István Gimnázium** diákönkormányzata a **20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 120. § (4) bekezdésében biztosított véleménynyilvánítási és javaslattételi jogkörében eljárva** az intézmény Pedagógiai Programját megismerte és megtárgyalta, az abban foglaltakkal kapcsolatban véleményét kialakította.

A véleményezés megtörténtét a diákönkormányzat üléséről készült jegyzőkönyv, illetve a diákönkormányzat írásbeli véleménye igazolja.

Kelt: Újfehértó, 2026. 08. hó 31. nap

Csobán Melina
a diákönkormányzat képviselője

Az szülői szervezet véleménye

A **KOSZISZ Szent István Gimnázium** szülői szervezete a **20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 122. § (9) bekezdésében biztosított véleményezési jogkörében eljárva** az intézmény Pedagógiai Programját megismerte, megtárgyalta és azzal kapcsolatban véleményét kialakította.

A véleményezés megtörténtét az szülői szervezet üléséről készült jegyzőkönyv, illetve az szülői szervezet írásbeli véleménye igazolja.

Kelt: Újfehértó, 2026. 08. hó 31. nap

Posta Katalin
a szülői szervezet képviselője

A nevelőtestület elfogadó nyilatkozata

A **KOSZISZ Szent István Gimnázium** nevelőtestülete a nemzeti köznevelésről szóló **2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdésében és a 70. § (2) a) pontjában biztosított jogkörében eljárva**, az arra jogosult szervezetek véleményének megismerését követően az intézmény Pedagógiai Programját megtárgyalta és **elfogadta.**

A Pedagógiai Program elfogadásáról a nevelőtestület a 2026. augusztus 31. napján megtartott nevelőtestületi értekezletén döntött.

A Pedagógiai Program elfogadását a nevelőtestületi értekezletről készült jegyzőkönyv igazolja.

Kelt: Ujfehértó, 2026. 08. hó 31. nap

.....
nevelőtestület képviselője

P.H.

.....
igazgató

A Pedagógiai Program igazgatói jóváhagyása

A **KOSZISZ Szent István Gimnázium** nevelőtestülete által elfogadott, az arra jogosult szervezetek véleményének figyelembevételével kialakított, valamint a fenntartó egyetértésével rendelkező Pedagógiai Programot a nemzeti köznevelésről szóló **2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömben jóváhagyom.**

Kelt: Ujfehértó, 2026. 08. hó 31. nap

P.H.

.....
igazgató

Hatálybalépés és nyilvánosságra hozatal

Jelen Pedagógiai Program a benne meghatározott időpontban lép hatályba.

Az intézményi igazgató gondoskodik a Pedagógiai Program jogszabályban meghatározott módon történő nyilvánosságra hozataláról, az intézmény honlapján történő közzétételéről, valamint az érintettek számára történő hozzáférhetővé tételéről.

Jelen Pedagógiai Program hatálybalépésével az intézmény korábbi Pedagógiai Programja hatályát veszti.

Kelt: Újfehértó....., 2026. 08... hó 31... nap

P.H.

.....

igazgató

Határozat száma: KOSZISZ/OKT/HAT-0132/2026. (08. 31.) számú fenntartói határozat

FENNTARTÓI HATÁROZAT

köznevelési intézmény pedagógiai programjában foglaltakról

A **Kolping Oktatási és Szociális Intézményfenntartó Szervezet** (rövidített név: KOSZISZ; székhely: 1035 Budapest, Vihar utca 8.; statisztikai számjel: 18127296-9491-552-01; adószám: 18127296-2-41, nyilvántartási szám: 00001/2012-041; képviselője: Inotay György főigazgató), mint a

KOSZISZ Szent István Gimnázium

4244 Újfehértó, Eötvös J. u. 25.

OM azonosító: 201756

köznevelési intézmény egyházi fenntartója, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 31. § (2) bekezdés d) pontja alapján meghatározott egyetértési jogkörében eljárva az intézmény nevelőtestülete által elfogadott Pedagógiai Programot megismerte és megtárgyalta. **A fenntartó az intézmény Pedagógiai Programjában foglaltakkal egyetért.**

A fenntartó felhívja az intézményi igazgatót, hogy a Pedagógiai Program igazgatói jóváhagyásáról, hatálybalépéséről, alkalmazásáról és jogszabályban meghatározott módon történő nyilvánosságra hozataláról gondoskodjon.

Kelt: Budapest, 2026. augusztus 31.

Inotay György
KOSZISZ főigazgató

Székhely: **1035 Budapest, Vihar utca 8.**; Postacím: **1300 Budapest, Pf. 9.**
Hivatali kapu: **KOSZISZ**; KRID: **674267979**; Telefon: **+36 1 430 0306** E-mail: iroda@koszisz.hu

4. MELLÉKLET

1. számú melléklet Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztőprogramja
2. számú melléklet: Helyi tantervek tantárgyi rendszere és óraszámai